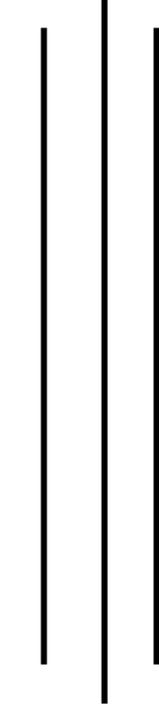

महालक्ष्मी नगरपालिका
नगर विकास योजना
(municipality Development Plan)

आ.व. २०७८/७९ नीति
बजेट तथा कार्यक्रम पुस्तिका

महालक्ष्मी नगरपालिका, धनकुटा

१ नं. प्रदेश नेपाल

२०७८

नगरसभामा प्रस्तुत आर्थिक बर्ष २०७८/०७९ को वार्षिक
नीति तथा कार्यक्रम

महालक्ष्मी नगरपालिका,
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
जितपुर, धनकुटा

मन्तव्य

"कृषि, उद्यम, व्यापार, पर्यटन र स्वरोजगार
दीगो, शान्ति, सुशासन र समृद्ध महालक्ष्मी नगर"

नेपालको संविधान २०७२ अनुसार नेपालमा ३ तहको सरकारको अवधारण अनुरूप धनकुटा जिल्लाको उत्तरी पश्चिमी क्षेत्रमा माङ्गमाया र लक्ष्मी खोलाको नामबाट महालक्ष्मी नगरपालिका स्थापना भएको हो । नेपालमा व्यवस्था परिवर्तको लागि भएका पटक पटकका जनआन्दोलन, जनयुद्ध र क्रान्तिको उपलब्धी स्वरूप नेपालमा संघीय लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्थाको स्थापना सँगै आएको स्थानीय सरकारले जनताको जनजीविका र प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने आम विषयलाई सम्बोधन गरिरहेको छ । दिगो विकास र शुशासनयुक्त नगर बनाउँदै समन्वित नगर स्थापना गर्ने लक्ष्का साथ नगरले बजेट नीति तथा कार्यक्रमको संगालो स्वरूप यो पुस्तक तयार पारेको छ ।

राज्यको पुनसंरचना सँगै धनकुटा जिल्लाको पुनसंरचना अन्तर्गतका ७ वटा स्थानीय तहहरू मध्यको उत्तरीक्षेत्रमा अवस्थित महालक्ष्मी नगरपालिका भौगोलिक रूपमा जिल्लाका अन्य नगरपालिका भन्दा विकट तर प्राकृतिक हिसावले अत्यन्त रमणीय र पर्यटकीय स्थल हो । समुद्री सतहदेखि करिब २५० मिटर (अरुण नदी दमार) देखि क्रमश माथिल्लो पहाडी क्षेत्रतर्फ करिब २६९६ मिटर (पटेक डाँडा) सम्म फैलिएको यो नगरपालिकाको भूवनोट, हावापानी, जातजाती, धर्म संस्कार, संस्कृति, रीतिरिवाज, भाषा, भेषभुषामा विविधता पाईन्छ । विभिधता भित्रको विकास निर्माण र परिवर्तन आफैमा चुनौतिपूर्ण हुनसक्छ तर यसैको कारणबाट विकासका सम्भावना र अवसरहरू पनि प्रशस्त छन् ।

यस नगरपालिकामा मेयर टोल सुधार अभियानको निरन्तरता, एक टोल एक उत्पादन, आमा वच्च पोषण कार्यक्रम, मलामी खाजा खर्च कार्यक्रम, एकल पुरुष तथा महिला सहयोग कार्यक्रम, निशुल्क द्विघरोग आर्थिक सहयोग कार्यक्रम जस्ता कार्यक्रमहरू प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्दै नगर क्षेत्रमा जनसहभागिको अभिवृद्धि गर्दै विकासको प्रत्यक्ष अनुभुती दिलाउने कुरामा हामी प्रतिबद्ध छौं ।

अन्त्यमा, नगरपालिकाको सातौं नगर सभाद्वारा चालु आर्थिक वर्ष ०७८/०७९ मा नगर क्षेत्रमा कार्यान्वयन गर्ने गरी स्वीकृत गरिएको बजेट, नीति तथा कार्यक्रम र निर्णयहरूको संगालोको रूपमा यो पुस्तिका सरोकारवाला सबैको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ । साथै, स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनमा जवाफदेही, पारदर्शी र निष्पक्ष रहने छ भन्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै यो पुस्तिका तयारीको क्रममा सहयोग पुर्याउनु हुने सबै वडा अध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्य, नगर सभाका सदस्यज्यूहरू एवं प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायतका सबै कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

.....

पशुराम नेपाल

प्रमुख

मन्तव्य

"कृषि, उद्यम, व्यापार, पर्यटन र स्वरोजगार
दीगो, शान्ति, सुशासन र समृद्ध महालक्ष्मी नगर"

नगरवासीहरूलाई शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार, शान्ति सुरक्षा जस्ता आधारभूत अधिकारहरू दिलाउन उपयुक्त वातावरण उपलब्ध गराउदै असहाय, गरिब, महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, अशक्त, बृद्धबृद्धाहरूको हक, अधिकार र सहभागिता सुनिश्चित गरी सामाजिक सुरक्षाको व्यवस्था गर्नु नगरपालिकाको मुख्य दायित्व हुन आउछ ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ६ को दफा २४ (१) मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाकाले आवधिक योजना बनाई लागू गर्नुपर्नेछ भन्ने उल्लेख भएको छ । यस सन्दर्भमा हाम्रो नगरपालिकामा पञ्च वर्षिय योजनाको रूपमा आवधिक योजना (Periodic Plan) बनाई लागू भइसकेको अवस्था छ । नगरको वस्तुगत विवरण विकासको लागि अति आवश्यक हुन्छ । यस तथ्यलाई मनन गरी हामीले नगरको वस्तुगत विवरण (Municipality Profile) पनि तयार गरेका छौं । यसरी हेर्दा नगरका आधारभूत दस्तावेज तयार भई यसको आधारमा विकास गतिविधि अगाडि बढाइएको व्यहोरा पनि म नगरवासी समक्ष अनुरोध गर्दछु । महालक्ष्मी नगरपालिकाका हामी जनप्रतिनिधिहरू संविधानवाद, कानूनको शासन, मानवअधिकार, मौलिकहकको संरक्षण र प्रबर्द्धन, सामाजिक न्याय तथा सुशासनयुक्त स्थानीय शासनको अभ्यास एवं स्थानीय तहको सदढीकरण मार्फत संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको संस्थागत विकास गर्न र संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अन्तरसम्बन्धलाई समन्वय, सहकार्य, सहअस्तित्वको आधारमा मजबुत बनाउन कटिबद्ध छौं । निर्वाचनका समयमा सार्वभौम नागरिक समक्ष हामीबाट व्यक्त गरिएका प्रतिबद्धता अनुरूप स्वच्छ र सदाचारयुक्त सुशासनको प्रत्याभूति सहित स्वचालित कार्यप्रणालीको स्थापना र अभ्यासको माध्यमद्वारा स्थानीय तहबाट प्रवाह गरिने सेवामा गुणस्तरीयता, निष्पक्षता, पारदर्शिता, प्रभावकारिता, मितव्ययिता, जवाफदेहिता एवं जिम्मेवार शासन प्रणालीको प्रबर्द्धन गर्न पनि हामी उत्तिकै प्रतिबद्ध छौं ।

नगरपालिकामा उपलब्ध स्रोत, साधन र विकास सम्भाव्यतालाई सदुपयोग गर्दै नगरका मुख्य समस्या र चुनौतिहरूलाई समाधान गर्ने दिसामा नगरको कार्ययोजना बनाई अगाडि बढेको अवस्था छ । पर्यटकीय दृष्टिकोणबाट हेर्दा यो नगरपालिका ऐतिहासिक र साँस्कृतिक धरोहरका रूपमा परिचित छ । यस नगरपालिकामा विभिन्न मठ, मन्दिर, देवालय लगायतका विविध साँस्कृतिक सम्पदाहरू रहेका छन् । यी सम्पदासँग सम्बन्धित साँस्कृतिक, परम्परा, रीतिरिवाज नगरका गहना हुन् । यस्ता सम्पदाहरूको संरक्षण गर्न र यसको माध्यमबाट नगरको विकास र समृद्धि पनि अगाडि बढाउन सकिन्छ भन्ने करामा कनै दईमत हन हँदैन । हामीले पाँचौं नगर सभाबाट पारित नीति, कार्यक्रम तथा वजेट सबैको भावनामा आधारित रही तयार गरेका छौं । त्यसैले यसले सबैका भावनालाई सकेसम्म समेटिएको हुनु पर्छ भन्ने मेरो विश्वास रहेको छ । अन्त्यमा, यस नगरपालिकाको चालु आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम सहितको वार्षिक पुस्तक दस्तावेजको रूपमा प्रकाशित हुन लागेको छ । यसले हाम्रा कार्यक्रम र नीति जनसमक्ष पुयाउन ठूलो मद्दत पुयाउछ भन्ने कुरामा म पूर्ण विश्वास्त छु । पुस्तकमा भएका नीति, कार्यक्रम, वजेट एवं निर्णयहरू अध्ययन गरी सुझाव उपलब्ध गराउनु नगरवासीको कर्तव्य हो । यस सन्दर्भमा नगरपालिकालाई समृद्ध र प्रतिष्पर्धात्मक बनाउन नगरवासीको सुझावको अपेक्षा गरेकी छु । साथै किताबमा भएका कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन गुणस्तर र प्रभावकारी हुने कुरामा पनि म विश्वस्त छु ।

.....
मञ्जु कुमारी कार्की
उपप्रमुख

१. सक्षिप्त परिचय:

महालक्ष्मी नगरपालिका धनकुटाको उत्तरी भेगमा रहेको सुन्दर नगरी हो । महालक्ष्मी नगरपालिकाको नामाकरण दुईवटा खोला सँग जोडिएको छ । नगरको मध्यभागबाट बग्ने लक्ष्मी खोल र दक्षिणी सीमाना भइ बग्ने महामाया खोलाको नामबाट नगरपालिकाका नामाकरण गरिएको छ । लक्ष्मी खोलाको मुहान महालक्ष्मी- १ मा रहेको चित्रेबजारबाट शुरु भइ अरुण नदीमा मिसिन्छ । महामाया खोलाको मुहान पट्टेक डाँडाबाट सुरुभइ अरुण नदीमा मिसिन्छ । लक्ष्मी खोला, महामाया खोलामा भक्तजन पूजा गर्ने, पाती चडाउने, वर माग्ने प्रचलन रहेको छ । स्थानीय स्तरमा खोलामा पुजागरी वर मागे प्राप्त हुने विश्वास रहेको छ । चर्चित दुई खोलको संयुक्त नामबाट नगरपालिकाको नामाकरण गरिएको पाइन्छ । पूर्वी नेपालको प्रदेश नं. १ मा अवस्थित धनकुटा जिल्ला राजनैतिक दृष्टिले कहलिएको छ । महालक्ष्मी नगरपालिका पनि यो मामिलामा कम छैन । भौगोलिक अवस्थिति उत्तरी गोलार्धमा रहेको छ । अक्षांशको अध्ययन गर्दा २६ डिग्री, ३५ मिनेट देखि २७ डिग्री १९ मिनेट उत्तरी अक्षांश रहेको छ । देशान्तरको अवस्था हेर्दा ८७ डिग्री ८ मिनेट देखि ८७ डिग्री ३३ मिनेट (स्थानीय तह पुनःसंरचना आयोग) पूर्वी देशान्तरमा अवस्थित रहेको छ । जनसांख्यिक अवस्थालाई हेर्दा राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार २४८०० रहेको छ । नगरको क्षेत्रफल १२६.३ वर्ग कि.मि रहेको छ । जनघनत्व १९७ जना रहेको छ । राष्ट्रियस्तरको तुलनामा बढी रहेको छ । नगरक्षेत्रको भौगोलिक संरचना हेर्दा धनकुटा जिल्लाकै सबैभन्दा अग्लो ठाउँ पट्टेकडाँडा, २६९६ मि., सबैभन्दा होचो स्थान, दमारवेशी २५० मि. औषत उचाई १४७३ मि.(ग्रामपार्श्व चित्र २०६८) रहेको छ । तापक्रमको अवस्था अधिकतम २३.८३ सेन्टीग्रेड, न्यूनतम ४.४६ सेन्टीग्रेड, औषत १४.१५ सेन्टीग्रेड (ग्राम पार्श्वचित्र) रहेको छ । मूलतः उष्ण कटिबन्धीय, न्यानो उपोष्ण, ठण्डा समशितोष्ण हावापानी पाइन्छ । यो क्षेत्रमा वर्षा पर्याप्त मात्रमा हुनेगरेको छ । अधिकतम वर्षा ४६८.९ मिलिमिटर, न्यूनतम फाटफूट हुनेगरेको छ । औषत वर्षा २३४.५ मिलिमिटर हुनेगरेको छ । महालक्ष्मी नगरपालिकाको प्रशासनिक केन्द्र जितपुर बजारमा रहेको छ । कुल नौवटा वडामा विभाजन भएको छ । नगरपालिकाबाट प्राप्त हुने अधिकांश सेवा/सुविधा वडाबाट प्रवाह हुन शुरु भएको छ । नगरपालिकाको पूर्वी सीमाना, तेह्रथुम लिल्ला, पश्चिम भोजपुर जिल्ला/अरुण नदी, उत्तर संखुवासभा जिल्ला, दक्षिण पाखीवास गरपालिका, छथर गाउँपालिका (महामाया खोला) रहेको छ । नगरपालिकाको आर्थिक अवस्था कमजोर रहेको छ । आन्तरिक कर असुली नगन्य छ । आन्तरिक करको दर थोरै छ । दायरा साँघुरो छ । आन्तरिक आम्दानी करिव दशलाखको हाराहारीमा रहेको छ । महालक्ष्मी नगरको बजारको पहुँच, सिंधुवा, रामबजार, पाखीवास, हिले, धनकुटा तेह्रथुम, धनकुटा धरान, इटहरी, विराटनगर, चैनपुर, खाँदवारी, मुढेशन्चिरे आदि सँग रहेको छ । बजारसँगको सँगको समबन्धको आधार, कृषिज उपज, खद्यन्न, तत्ताकपडा, औषधी, उपचार, स्वास्थ्य शिक्षा रहेको छ ।

१.१. ऐतिहासिक पृष्ठभूमि:

नेपालमा सम्बृद्धिको नारामा पटकपटक सत्ता परिवर्तन भएको छ । विकासले अपेक्षकृत गति लिएको छैन । शासन व्यवस्था, संरचना सुधार भएको छ । दोस्रो जनआन्दोलको उपलब्धी स्वरुप जनताले आफ्नो संविधान आफै निर्माण गर्ने अवसर प्राप्त गरेका छन् । वर्तमान संविधानले नयाँ शासन व्यवस्था स्थापित गरेको छ । सिंहदरबारमा केन्द्रीत शक्ति जनताको घर/आँगनमा स्थापित गरिदिएको छ । राज्यको शासन व्यवस्थाको पुनःसंरचना गर्ने सन्दर्भमा नेपालमा ७४४ स्थानीय तह निर्माण गरिएको छ । संवैधानिक व्यवस्थामा पुनःसंरचना भइसकेको छ । व्यवहारिक दृष्टिले पुनःसंरचना भइरहेको छ । धनकुटाको पुनः संरचना गर्दा सात स्थानीय तह

निर्माण भएको छ । चार गाउँपालिका, तीनवटा नगरपालिका निर्माण भएको छ । तीन नगरपालिका मध्येको एक महालक्ष्मी नगरपालिका हो । नवगठित महालक्ष्मी नगरपालिकामा मारकेकटहरे, डाँडागाउँ, चानुवा, लेगूवा, अर्खौले जितपुर र मूर्तिढुङ्गा गाविस समावेश गरिएको छ ।

१.२.१. नगरपालिकाको नामाकरण

नगरपालिकाको नामाकरण गर्ने विषयमा राजनैतिक तहमा, बौद्धिक तहमा, आम नागरिको तहमा भएको बहस भएको छ । बहसको क्रममा मूर्तिहेश्वर नगरपालिका, अरुण नगरपालिका, महालक्ष्मी नगरपालिका गरी परस्पर तीनवटा नामहरु छलफलमा आएको पाइन्छ । लामो समयको छलफल गरेर नगरपालिकाको नामाकरण महालक्ष्मी (स्थानीय तह पुनःसंरचना प्राविधिक समिति) गरिएको छ । महालक्ष्मी नगरपालिकाको मध्यभागबाट बग्ने लक्ष्मी खोला दक्षिण भागबाट बग्ने माङ्गमाया खोलको नामबाट नामाकरण गरिएको हो ।

१.२.२. १. जंगबहादुर राणाको लेगूवा भ्रमण:

स्थानीय बुढापाकाको भनाइमा तत्कालीन जहानीय राण शासनको सुत्रपात गर्ने प्रथम राण शासक जंगबहादुर राण १८९९ देखि १९०२ सम्म स्थानीय वासिन्दा मनराम गिरीको घरमा बसेका थिए । राणा प्रधानमन्त्री आएको थापाएर स्थानीय वासिन्दाहरु भेला भएको बेला सार्की थरकी एक स्थानीय बृद्ध महिलाले “को आएछन् भनेको त जंगे साना पो रहेछन्,” भनेको सुन्दा जंगबहादुर श्रमिन्दा भइ ती बृद्धा महिलालाई प्रसस्त गरगहना, रुपैया पैसा दिई अब उप्रान्त यसो नभन्नु भनेको बुढापाकाकाले रमाइलो घटनाको रुपमा व्यक्त गर्दछन् ।

१.२.२.२. राजा महेन्द्रको गुप्त भ्रमण:

राजा महेन्द्र दरबारमा राजपरिवारलाई थाहा नदिई पूर्व तर्फ गुप्त भ्रमणमा निस्किएको कथन छ । पूर्व ३ ओखल ढुङ्गा ४ भोजपुर भ्रमणको क्रममा दिङ्लाबाट ५ धनकुटा आउँदा लेगूवामा कम्मर जातिकी बृद्धाको घरमा बासबसेको स्थानीय वासीको भनाई छ । ती महिला निसन्तान थिइन । साँझमा भात पकाउने बेला दाउरा भएन । बृद्ध भएकोले दाउरा चिर्न नसकेर राजालाई दाउरा चिर्न लगाइको कथन छ । दाउरा चिरेर वेलुका भात पकाएर खाइ राजा महेन्द्र बासबसेको थिए । विहान उठी नेपाल गए । नेपाल पुगेपछि राजाले ती बृद्धालाई प्रशस्त धन सम्पति वक्सिस दिएको कथन छ । महेन्द्र राजाको भ्रमण भएको स्थान भएकाले यो लेगूवा चर्चित छ ।

१.३. धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्र

महालक्ष्मी नगरपालिकामा धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरू प्रशस्त रहेको छ । जातीय, धार्मिक, सास्कृतिक विविधताले भरीभराउ रहेको छ । जैविक विविधता, वातावरणीय विविधताको सम्पन्ता रहेको छ । व्यवस्थापन, प्रवर्द्धन, संरक्षणको पर्खाइमा छ । धार्मिक स्थल मध्येको नागेश्वर मन्दिर एक हो । पर्यटकीय दृष्टिले पट्टेक डाँडा अर्को हो । सप्तकोशीको सबभन्दा ठूलो सहायक नदी अरुण नदी हो । अरुण माथि रहेको नेपालकै सबैभन्दा लामो भोलुङ्गेपुल (कुनै समयमा)जस्ता धार्मिक/पर्यटकीय स्थलहरू रहेको छ । धार्मिक तथा पर्यटकीयस्थलको उचित व्यवस्थापन भएको छैन । पर्यटकीय क्षेत्रको संरक्षण भए नगरको सम्बृद्धिमा टेवा पुग्ने देखिन्छ ।

१.३.१. धार्मिक स्थल:

१.३.१.१. नागेश्वर महादेवको मन्दिर:

साविक लेगूवा गाविसमा धार्मिक स्थलहरु उल्लेख्य रहेकाछन् । नागेश्वर महादेव प्रचलीत मन्दिर मध्येको एक हो । यो मन्दिरमा हरेक वर्ष मंसीर महिनाको (कृष्ण पक्ष) वालाचतुर्दशी तिथिमा तीन दिने मेला लाग्ने गर्दछ । जसलाई गूठ बजारका नामले प्रसिद्ध रहेको छ । यो बजारमा मेलाभर्न, दर्शन गर्न परेवादिन, सान्ने, घोर्लीखर्क, पाखीवास, हात्तीखर्क अर्खौलेजितपुर मारेककटहरे, चानुवा डाँडागाउँ आदि ठाउँमा मेला भर्न आउने गरेकाछन् । भोजपुर, संखुवासभाबाट समेत आउने गरकोछन् । हाल वडा कार्यालयको संयोजनामा दैनिक पूजाआजा गर्ने वन्दोवस्त मिलाइएको छ । मन्दिर परिसरमा होटल लजको व्यवस्था नियमित यातायातको व्यवस्था नभएकाले भक्तजनहरुलाई केही असहज भएको पाइन्छ ।

१.३.१.२. धर्मदेवी मन्दिर:

यो मन्दिर मारेकमा रहेको छ । आइतबारबाहेक छ दिन पूजा/अर्चना हुने गरेको छ । धर्मदेवीलाई बहिनी मानिन्छ । देवीहरुमध्ये जेठी बहिनीको विहान ८ बजेदेखि ११ बजे सम्म पूजा गर्ने चलन छ । माहिली बहिनी आँखीभूँइमा रहेकी छनर । महिली बहिनीलाई होम्मुड देवीको नामले चिनिन्छ । होम्मुड देवीको पूजा विहान ११ बजे देखि २ बजेसम्म हुने गर्दछ । छिन्ताङ्ग देवी कान्छी बहिनी मानिन्छ । कान्छी बहिनी (देवी)को दिनको २ देखि पूजा गर्ने चलन रहेको छ ।

१.३.१.३. शिवालय मन्दिर:

शिवालय मन्दिर डाँडागाउँमा रहेको छ । हिन्दु धर्मावलम्बीहरुका चर्चित छ । वालाचतुर्दशी (कृष्ण पक्ष मंसीर) विशाल मेला लाग्ने गर्दछ । वालाचतुर्दशी मेलामा सदविऊ छर्न, देवीको दर्शन गर्न ठूलो संख्यामा भक्तजन भेला हुने गरेको पाइन्छ । याख्या जातिको अधिक वसोवास भएकोले भेलामा धान नाच्ने, आफ्नो आफन्त घेटघाट गर्ने अवसरको रूपमा समेत उपयोग गरेको पाइन्छ ।

१.३.१.४. कालिका मन्दिर:

कालिका मन्दिर अर्खौलेमा रहेको छ । स्थानीय वासिन्दा माझ विशेष चर्चित छ । स्थानीय भक्तजनले नियमित पूजाआजा गर्ने गरेको पाइन्छ । करिव चारआना जग्गा ओगटेको कालिका मन्दिर जितपुर बजारको दक्षिण तर्फ रहेको छ ।

१.३.१.५. मूर्तिमहेश्वर मन्दिर:

मूर्तिमहेश्वर मन्दिर मूर्तिढुङ्गा गाविसको कोलचौरमा रहेको छ । विशेष गरी कोलचौर, मूर्तिढुङ्गा आसपासका भक्तजन बीच प्रसिद्ध रहेको छ । स्थानीय भक्तजनले नियमित पूजाअर्चना गर्ने गरेका छन् । स्थानीय वासिन्दामा मूर्तिमहेश्वरले मनोकामना पुऱ्याईदिने विश्वास रहेको छ ।

१.३.२. पर्यटकीय स्थल:

१.३.२.१. सवैभन्दा लामो भोलुङ्गे पुल:

लेगुवा गाविसको पश्चिमी सीमानामा अरुण नदी रहेको छ । भोजपुर र धनकुटालाई जोड्न अरुण नदीमा भोलुङ्गे पुल निर्माण भएको छ । भोलुङ्गे पुल भएको स्थानलाई पुलडाँडाको नामले चर्चित

छ । यो पुलको उचाई ३१० मि. रहेको छ । कुनै समयमा नेपालकै लामो भोलुङ्गे पुलको रूपमा रहेको थियो । पुलबाट अरुणको वहाव दृष्यावलोकन गर्न सकिन्छ । राफिटङ्गको मज्जा उठाउन सकिन्छ ।

१.२. भौगोलिक अवस्थिति

धनकुटाको सदमुकामदेखि ८ कोषको दुरीमा अवस्थित रहेको छ । समुद्री सतहबाट २६९६ मिटरसम्मको उचाइमा रहेको छ । नगरपालिका २६ डिग्री ३५ मिनेटदेखि २७ डिग्री १९ मिनेट उत्तरी अक्षांस र ८७ डिग्री ८ मिनेट देखि ८७ डिग्री ३३ मिनेट पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ । कुल क्षेत्रफल १२६.३ वर्ग किमी रहेको छ । कोशी राजमार्ग (धरान-धनकुटा-वसन्तपुर)को सिंधुवा वा त्रिशुले खण्डबाट करिब १ घण्टा गाडीको यात्रा गर्दा नगरको सदरमुकाम पुगिन्छ । सिंधुवा जीतपुर सडक, त्रिशुले जीतपुर सडक बाह्रै महिना सवारी साधन संचालन हुन्छ । दुईवटा सडकको नियमित संचालनले नगरवासीहरूलाई बजारसम्म जोडेको छ । अरुण नदीको नदीको शिर रहेको तटीय क्षेत्रमा तापक्रम अधिकतम रहेको छ । पट्टेक डाँडाको आसपास चिसो तापक्रम अनुभूत गर्न सकिन्छ । नगरको छुट्टै तपक्रम/बार्षा मापन गर्ने व्यवस्था छैन । जिल्लाको समग्र तापक्रम, वर्षालाई हेर्दा अधिकतम तापक्रम २३.८३ सेन्टीग्रेड न्यूनतम ४.६ सेन्टीग्रेड औषध तापक्रम १४.१५ सेन्टीग्रेड रहेको छ । यो क्षेत्रमा अधिकतम वर्षा ४६८.९ मिलिमिटर, अन्यूनतम वर्षा फाटफूल, औषत वर्ष २३४.६ मिलिमिटर (जिल्ला वस्नुगत विवरण २०७०) हुने गरेको छ । तापक्रमको तथ्यांक हेर्दा तापक्रमको अन्तर न्यून रहेको देखिन्छ । जुन मानव जीवनका लागि अनुकूल वातावरण/हावापानी मानिन्छ । खानेपानी तथा सिंचाइका स्रोतको अभावमा नगरक्षेत्र पीडित रहेको छ । नगरको अधिकांश करिब आधा भाग सुख्खा रहेको छ । यहाँको जलवायु मूलतः उष्ण, कटिबन्धीय, न्यानो उपोष्ण, ठण्डा समशितोष्ण (जिल्ला पाशर्वीत्रि) हावापानी पाइन्छ । नगर क्षेत्रको जमिन सुख्खा छ । केही भागहरूमा पानी अधिक हुन्छ । विशेषतः असार, साउन, भदौमा अधिक वर्षा हुने गर्दछ । फागुन, चैत, वैसाकमा आँधीहरी सँगै वर्षा हुने गर्दछ । आँधीहरी सँगै असिना पर्नेहुनाले धनजन, फलफुल, खेतीवाली, पशुपंक्षीलाई असर पुऱ्याउने गर्दछ । नगरपालिका प्राकृतिक स्रोत/साधनले भरिपूर्ण छ । उचित अनुसन्धान तथा व्यवस्थापन गर्न नसक्दा अवसरको रूपमा प्रयोग गर्न सकिएको छैन । खास गरी खयर, साल, सल्ला, उत्तीस जस्ता महत्वपूर्ण वोट विरुवा रहेको छ । वन जंगल प्रशस्त भएपनि अव्यवस्थित कटाको कारण वन संस्पदामा ह्रास आउदै गइरहेको छ । भू-क्षय, अतिवृष्टि, अनावृष्टि, बाढी, पहिरो जस्ता प्राकृतिक प्रकोपहरू देखापर्न थालेको छ । खनिज सम्पदाका बारेमा अध्ययन अनुसन्धान भएको छैन । खोज अनुसन्धानको अभावमा यथार्थ निक्क्योल गर्ने अवस्था छैन । महालक्ष्मी नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत ज्यादै न्यून रहेको देखिन्छ । जलस्रोतको दृष्टिले हेर्दा यो नगरपालिका निकै पछाडी छ । नगरपालिका दक्षिण पश्चिम सीमानामा रहेको अरुण नदीमा प्रशस्त जल प्रवाह छ । भौगोलिक दृष्टिले पानी प्रयोग कठिन छ । अरुण नदीमा राफिटङ्ग चलाउन, माछा व्यवसाय संचालन, विद्युत उत्पादन, लिफ्ट प्रणाली सिंचाईका सम्भावनालाई नकार्न सकिदैन ।

१.३ भू-बनोट

महालक्ष्मी नगरपालिका भू-बनोट विविधता रहेको छ । धनकुटाको सवैभन्दा उच्चस्थान पट्टेकडाँडा होचो स्थान दमारवैशी रहेको छ । प्रशासकीय दृष्टिले नगरलाई नौवटा वडामा विभाजन गरिएको छ । नगरको पूर्व भागमा तेह्रथुम जिल्ला पश्चिममा अरुण नदी, उत्तरमा संखुवासभा जिल्ला, दक्षिण माडमाया खोलाले सीमाना छुट्टयाएको छ । नगरपालिकाको अत्यधिक भाग भिरालो पाखा, पेखेरा, भीर, डाँडा(पहाड)ले ढाकेको छ । नगरपालिकामा सल्ला, साल, उत्तीस, कटुस, खयर प्रजातिको रुख विरुवा, वुट्ट्यानको जंगल पाइन्छ । माटोको संरचनागत विविधता पाइन्छ । रातो चिम्ट्याइलो, कमेरे, बलौटे, रातो, हुरहुरे माटो पाइन्छ ।

विशेषतः रातो चिम्ट्याइलो माटो, रातो माटोको बाहुल्यता पाइन्छ । खाद्यन्न खेतीका लागि उपयुक्त मानिदैन । खेती योग्य माटो भएका स्थानहरु प्रशस्त रहेको छ । पर्याप्त सिंचाइ नभएकाले खाद्यन्न उत्पादन कम छ । खाद्यन्न बालीका रुपमा खोलाका छेउमा धान उत्पादन हुन्छ । सुख्खा ठाउँमा मकै, कोदो उत्पादन हुने गर्दछ । नगदे वालीमा, अलैची, आलु, काउली, वन्दाकोपी, वदाम, खुर्सानी, सुर्ती उत्पादन हुने गर्दछ । नगरको अधिकांस भाग भिरालोपन, उपयुक्त माटो, पर्याप्त सिंचाइ, अतिवृष्टि, अनावृष्टि बाढी, पहिरोले उत्पादन आशातित छैन ।

१. जनसंख्या:

जनसंख्या सीमित भौगोलिक क्षेत्र भित्र निश्चित अवधिमा वसोवास गरेको कुल इकाईलाई बुझाउँछ । जनसंख्या परिवर्तनशील हुन्छ । जनसंख्या वितरणमा जन्म, मृत्यु, विवाह, वसाइसराईले मूलभूतरूपमा प्रभाव पर्दछ । जनसंख्या समस्या मात्र नभई विकासको संवाहक पनि हो । विकासको नीति तथा कार्यक्रम निर्माणका लागि जनगणना अनिवार्य छ । राज्य पुनःसंरचना सँगै महालक्ष्मी नगरपालिका गठन भएको छ । नगरक्षेत्रमा विकासको आशा पलाएको छ । विकासको कार्यक्रमलाई अगाडि बढाउन सही सूचना र तथ्यांकको आवश्यकता पर्दछ । यो नरपालिकालाई विकासको गतिमा डोऱ्याउनु पर्ने अवस्था छ । विकासका लागि नीति चाहिन्छ । नीतिका लागि सूचना चाहिन्छ । नगरको नीति निर्माका लागि द्वितीय तथ्यांक प्रयोग गरी नयाँ संरचनामा आधारित जनसंख्या विवरण तयार गरिएको छ । महालक्ष्मी नगरपालिकाको जनसंख्या विवरण तयार गर्दा जनगणना २०६८, ग्राम पार्श्व चित्र, २०६८, तथ्यांक कार्यालयको प्रतिवेदन, २०७२ र बालपार्श्वचित्र २०७२ लाई आधारमानि तयार गरिएको छ ।

१.१. आधारभूत जनसंख्या

वाड नं	परिवार	महिला	पुरुष	जम्मा	पु. घरमुली	म. घरमुली	औषत परिवार
१	६०४	१६४७	१७२०	३३६७	५७७	२७	५.५७
२	५८८	१७४८	१७८३	३५३१	५५६	३२	६.०१
३	४४६	१२९६	१२४२	२५३८	३९९	४७	५.६९
४	७०८	२०३६	२०८८	४१२४	६५६	५२	५.८२
५	५७६	१४३३	१४४६	२८७९	५६३	१३	४.९९
६	५६६	१५३१	१५७८	३१०९	५५६	१०	५.४९
७	८१६	२१९०	२१०६	४२९६	७७०	४६	५.२६
८	४१९	१२२३	१०८१	२३०४	३७९	४०	५.४९
९	५१३	१४३५	१४२४	२८५९	४५४	५९	५.५७

महालक्ष्मी नगरपालिकामा जम्मा घरधुरी ५२३६ रहेको छ । कुल जनसंख्या २९००७ रहेको छ । महिलाको जनसंख्या १४५३७ जना अर्थात ५०.१२ प्रतिशत, पुरुष १४४६८ अर्थात ४९.८८ प्रतिशत, लैङ्गिक अनुपात ९९.५१, औषत परिवार संख्या ५.५३ रहेको छ । कुल घरपरिवार मध्ये ६.२२ प्रतिशत महिलामात्र घरमूली, पुरुष ९३.७८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । यो तथ्यांकलाई अध्ययन गर्दा राष्ट्रिय तथ्यांकको तुलनामा लैङ्गिक अन्तर कम रहेको छ । घरमूली महिलाको संख्या न्यून रहेको देखिन्छ ।

१.१.१. जनगणनाको जसंख्या विवरण:

जनगणना	२०६८
जनसंख्या	२४८००
परिवार संख्या	५४८२
जन घनत्व	२२४.८६
औषत वृद्धि दर	०.७८
परिवारको औषत आकार	५.७९
लैंगिक अनुपात	८५.२५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को तथ्यांकको आधारमा तयार गरिएको छ । यो तालिकाको अध्ययन गर्दा कुल जनसंख्या २४८०० रहेको छ । २०७२ मा जनसंख्या घटेर २४११६ भएको छ । चारवर्षको बीचमा ६६४ जना जनसंख्या घटेको देखिन्छ । परिवार संख्या ५४८२ रहेकोमा ५७३ घरघुरी घट्न गइ २०७२ सालमा ४९०९ घरघुरी कायम भएको छ । महालक्ष्मी नगरपालिकाको लैङ्गिक अनुपात ८५.२५, औषत परिवार संख्या ५.७९ र जनसंख्या वृद्धिदर नकारात्मक -०.७८ प्रतिशत रहेको छ । राष्ट्रिय तथ्यांकको तुलनामा औषत परिवार संख्या मिल्दोजुल्दो देखिएको छ । जनसंख्या वृद्धिदर (जनसंख्या वृद्धिदर १.३५), लैङ्गिक अनुपात नकारात्मक रहेको छ । जनसंख्याको नकारात्मक वृद्धिदरले जनसंख्या वितरणमा प्रभाव पार्ने देखिन्छ ।

१.१.२. घरघुरी अनुसारको जनसंख्या विवरण:

वार्ड नं.	घरघुरी	महिला	पुरुष	जम्मा	क्षेत्रफल	जनघनत्व
१	६७६	१६३८	१४६३	३३०१	२३.०	१४३.५२
२	६५८	१६९५	१४००	३०९५	१२.७१	२४३.५०
३	४५०	११६३	९४३	२१०६	१६.९१	१२४.५४
४	८३१	२०३८	१६७९	३७१७	१७.९	२०७.६५
५	५९५	१३३८	११६८	२५०६	१६.०४	१५६.२३
६	४८६	१२१३	१००३	२२१६	१०.०८	२१९.८४
७	७७७	१७९३	१५२१	३३१४	९.०	३६८.२२
८	४६७	१०७०	१०५०	२१२०	८.६४	२४५.३७
९	५४२	१४३९	११८६	२६२५	११.३	२३२.३०
जम्मा	५४८२	१३३८७	११४१३	२४८००	१२६.३	२२४.४६

महालक्ष्मी नगरपालिकाको जनसंख्या विवरण उल्लेखित तालिकाको अध्ययन गर्दा कुल जनसंख्या २४८०० रहेको छ । महिला १३३८७ अर्थात ५३.९७ प्रतिशत, पुरुष ११४१३ अर्थात ४६.०३ प्रतिशत रहेको छ । कुल क्षेत्रफल १२६.३ वर्ग कि.मि, रहेको छ । जनघनत्व २२४.४६ रहेको छ । घरघुरी र जनसंख्याको दृष्टिले वडा नं. ४ सबैभन्दा ठूलो ८३१ घरघुरी ३३१४ जनसंख्या रहेको छ । वडा नं ३ सबैभन्दा सानो ४५० घरघुरी र २१०६ जनसंख्या रहेको छ । क्षेत्रफलका आधारमा ठूलो वडा नं. १ को २३ वर्ग कि.मि र सानो वडा नं. ८ को ८.६४ वर्ग किमि रहेको छ । जनघनत्व वडा नं. ७ मा ३६८.२२ प्रतिशत रहेको छ भने वडा नं. १ मा सबै भन्दा थोरै १४३.५२ वर्ग.किमि रहेको छ । यो तथ्यांकलाई हेर्दा राष्ट्रिय तथ्यांकको (जनघनत्व १८४) तुलनामा जनघनत्व वढी रहेको छ । नगरपालिकाको वडागत जनसंख्या वितरणमा विविधता रहेको छ ।

१.१.३. उमेर समूह र लिंगको आधारमा:

उमेर समूह	महिला	पुरुष	तेस्रो लिंगी	जम्मा
५ वर्ष भन्दा मुनि	१४८९	१५४०	०	३०२९
६- १० वर्षसम्म	१७३४	१७२३	०	३४५७
११- १५ वर्षसम्म	१७३९	१६६०	०	३३९९
१६- २४ वर्षसम्म	२७०५	२७४५	०	५४५०
२५- ४५ वर्षसम्म	४३११	४१३५	०	८४४६
४६- ६० वर्षसम्म	१५८६	१६५९	०	३२४५
६१- ७४ वर्षसम्म	७०५	७३२	०	१४३७
७५ माथि	२७०	२७४	०	५४४
जम्मा	१४५३९	१४४६८	०	२९००७

महालक्ष्मी नपाको जनसंख्याको अध्ययन गर्दा २९००७ रहेकोमा महिला १४५३९ पुरुष १४४६८ रहेको छ । उमेरगत जनसंख्या वितरणमा सबैभन्दा धेरै २५ वर्ष ४५ वर्ष बीचको २९.११ प्रतिशत रहेको छ । सबैभन्दा थोरै ७५ वर्ष माथि जनसंख्या ५४४ जना अर्थात १.८७ प्रतिशत रहेको छ । यो तथ्यांकको अध्ययन गर्दा स्वनिर्भर जनसंख्या उच्च रहेको छ भने पर निर्भर जनसंख्या पनि उल्लेख्य रहेको छ ।

१.१.४. आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या

उमेर समूह	महिला	पुरुष	जम्मा	प्रतिशत
० देखि १५	४९२३	४९६२	९८८५	३४.०७
१६ देखि ६०	८६३९	८५०२	१७१४१	५९.०९
६१ वर्ष माथि	९७७	१००४	१९८१	६.८४
जम्मा	१४५३९	१४४६८	२९००७	१००

स्रोत: ग्राम पार्श्व चित्र

महालक्ष्मी नगरपालिकाको यो तथ्यांक अध्ययन गर्दा ५९.०९ प्रतिशत सक्रिय जनसंख्या रहेको छ । बालबालिकाको संख्या ३४.०७ प्रतिशत रहेका छ । साठीवर्ष नाघेका नागरिकको संख्या ६.८४ प्रतिशत रहेको छ । तथ्यांकको विश्लेषण गर्दा नगर क्षेत्र भित्र पर्याप्त जनशक्ति रहेको देखिन्छ ।

१.१.५. मातृ भाषा

क्र.स.	मातृभाषा	महिला	पुरुष	जम्मा	प्रतिशत
१	नेपाली	१००३८	९६१४	१९६५२	७५.४१
२	मैथिली	१५	२७	४२	०.१६
३	तामाङ्ग	४२५	३२६	७५१	२.८८
४	नेवार	२३५	१९३	४२८	१.६४
५	मगर	१४००	११६५	२५६५	९.८४
६	लिम्बू	३५६	२९१	६४७	२.४८
७	याख्या	८२८	६६६	१४९४	५.७३
८	राई	७२	६६	१३८	०.५२
९	हिन्दी	६	१५	२१	०.०८

क्र.स.	मातृभाषा	महिला	पुरुष	जम्मा	प्रतिसत
१०	भूजेल	१७	१४	३१	०.०७
११	अन्य	७१	२१८	२८९	१.१९
	जम्मा	१३४६३	१२५९५	२६०५८	१००

महालक्ष्मी नगरपालिका भित्र भाषिक विविधता रहेको छ । यो नगरमा लभगम ११ वटा भाषा बोल्ने गरिन्छ । भाषागत आधारमा रहेको २६०५८ जनसंख्या मध्ये ७५.१४ प्रतिसतले नेपाली भाषा बोल्ने गरेका छन् । सबैभन्दा थोरै ०.०८ प्रतिसतले हिन्दी भाषा बोल्ने गरेको पाइएको छ । दोस्रामा ५.७३ याख्या भाषारहेको छ । एवंप्रकारले तामाङ्ग, नेवार, भूजेल, राई, लिम्बू,मगर आदि रहेको छ ।

१.१.६. धर्मको आधारमा जनसंख्या

वाडं नं.	हिन्दु	बौद्ध	किराँत	क्रिस्चियन	अन्य	जम्मा
१	३०११	३५१	०	५	०	३३६७
२	२९९१	२८२	२३८	२०	०	३५३१
३	१६५०	४२८	४६०	०	०	२५३८
४	३८१८	११२	१९४	०	०	४१२४
५	२८३६	२८	४	१	४	२८७३
६	२८६१	२४८	२	२	२	३११५
७	३८४३	५२	२७३	२१	१०५	४२९४
८	१९४६	२९७	१३	११	३९	२३०६
९	२४५८	३९२	९	०	०	२८५९
जम्मा	२५४१४	२१९०	११९३	६०	१५०	२९००७

स्रोत: ग्राम पार्श्व चित्र

महालक्ष्मी नगरपालिका भित्रको धार्मिक पक्षको अध्ययन गर्दा धार्मिक विविधता रहेको छ । ग्राम पार्श्व चित्रको आधारमा रहेको कुल जनसंख्या २९००७ जनसंख्या मध्ये सबैभन्दा धेरै हिन्दु ८७.६१ प्रतिसत, सबैभन्दा थोरै क्रिस्चियन ०.२० प्रतिसत रहेको छ । बौद्ध, किरात धर्ममान्ने जनसंख्या पनि उल्लेख्य रहेको छ । राष्ट्रिय तथ्यांकको तुलनामा हिन्दु धर्म मान्ने जनसंख्या बढी रहेको छ । क्रिस्चियन धर्म मान्ने जनसंख्या विगतको तुलनामा बढ्दो रूपमा रहेको छ ।

१.१.७. जातिगत आधारमा जनसंख्या

सि.नं.	प्रमुख जाति	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या	प्रतिसत
१	क्षेत्री	६९१७	७०३०	१३९४७	४८.०८
२	ब्राम्हण	१७२५	१६०९	३३३४	११.४९
३	राई	२६७	२५४	५२१	१.७९
४	लिम्बु	६५९	६६२	१३२१	४.५५
५	तामाङ्ग	५६४	५७५	११३९	३.९२
६	नेवार	९७८	९९३	१९७१	६.७९
७	सन्ध्यासी	२५१	२३९	४९०	१.६८
८	गुरुङ्ग	५००	५०४	१००४	३.४७

सि.नं.	प्रमुख जाति	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या	प्रतिसत
९	दलित	१५२९	१५१८	३०४७	१०.५०
१०	माभी	१२१	१२५	२४६	०.८४
११	ठकुरी	२७	२६	५३	०.१८
१२	याख्या	६९०	६४०	१३३०	४.५८
१३	भूजेल	१८४	१७५	३५९	१.२३
१४	अन्य	१२७	११८	२४५	०.६३
	जम्मा	१४५३९	१४४६८	२९००७	१००

पृथ्वीनारायण साहले नेपाललाई चार वर्ण छत्तीस जातको फूलबारी हो भने भै यो नगपालिका पनि सो वाणीले भन्दा फरक छैन । महालक्ष्मी नगर क्षेत्रभित्र मुख्य १४ जातजातिको वसोवास रहेको छ । जातीय आधारमा वसोवास गर्ने सबैभन्दा धेरै जनसंख्या क्षेत्री ४८.०८ प्रतिसत छ । सबैभन्दा थोरै जनसंख्या ठकुरीको ०.१८ प्रतिसत रहेको छ । ब्राम्हण, दलित, लिम्बू, याख्याको संख्या प्रमुख रहेकाछन् । यो नगरमा क्षेत्रमा जातीय सांस्कृतिक विविधता रहेको छ ।

१.१.८. लिंग र उमेरको आधारमा:

लिंग	जम्मा	घरमुलीको संख्या					घरधुरी	प्रतिसत
		१५ वर्ष	१६-२४	२५-४५	४६-६०	६१ माथि		
पुरुष	१४४६८	१०९	२२७	१०७९	१९१७	३४७	३६७९	७०.२६
महिला	१४५३९	१५	१५३	४३५	६९३	२६१	१५५७	२९.७४
जम्मा	२९००७	१२४	३८०	१५१४	२६१०	६०८	५२३६	१००

महालक्ष्मी नगरपालिका कुल जनसंख्या मध्ये २९.७४ प्रतिसत महिला र ७०.२६ प्रतिसत पुरुष घरमुली रहेको देखिन्छ । राष्ट्रिय तथ्यांकको तुलनामा सुधारात्मक छ । उमेरगत आधारमा हेर्दा ४६-६० वर्ष समूहको ४.८४ प्रतिसत रहेको छ । सबैभन्दा सानो समूह १५ वर्ष मुनी २.३६ प्रतिसत रहेको छ । लैङ्गिक आधारमा घरमुली घरमुलीको अध्ययन गर्दा ४६ वर्ष ६० वर्ष उमेर समूहका ४४.५० प्रतिसत महिला घरमुली देखिन्छ । यो समूहको ५२.५६ प्रतिसत पुरुष घरमुली रहेको छ । तथ्यांकको विश्लेषण गर्दा महिलाहरुको सम्पति माथिको पहुँच सुधारात्मक रहेको छ ।

१.१.९. छानाको आधारमा घरधुरी:

क्र.सं.	घरको प्रकार	संख्या	प्रतिसत
१	खर	३२९५	६२.९२
२	जस्ता	१४७०	२८.०७
३	अन्य	५३४	९.०१
	जम्मा	५२३६	१००

महालक्ष्मी नगरपालिकाको जम्मा ५२३६ घरधुरी मध्ये ६२.९२ प्रतिसतले खर, जस्ता २८.०१ प्रतिसतले प्रयोग गरेकाछन् । विगतको तुलनामा जस्ताको छानो प्रयोग गर्नेको संख्या बढ्दो रहेको छ ।

१.१.१०. स्वामित्वको आधारमा घरधुरी

क्र.सं.	स्वामित्वको विवरण	परिवार संख्या	प्रतिशत
१	निजी	४६६१	८९.०१
२	भाडामा	५४१	१०.३२
३	अन्य	३४	०.६७
	जम्मा	५२३६	१००

महालक्ष्मी नगरपालिका भित्र रहेको कुलघरधुरी मध्ये ८९.०१ प्रतिशत आफ्नो घरमा रहेको छ । १०.३२ प्रतिशत भाडामा बसोवास गरेको पाइन्छ । अन्य बसोवास न्यून रहेको छ । सहरी विकासको क्रम सँगै घरभाडामा बस्नेको संख्या बढेको देखिन्छ ।

१.१.११. घरभाडा

क्र.स.	जम्मा घरधनी	भाडामा लगाउने	भाडामा बस्ने
१	५२३६	५२९	५४१
प्रतिशत	१००	१०.१०	१०.३३

स्रोत: ग्राम पार्श्व चित्र

१.१.१२. विदेशिएका घरधुरी

क्र.स.	जम्मा घरधुरी	विदेशिने घरधुरी	संख्या		
			महिला	पुरुष	जम्मा
१	६४४	२०५	७	२४९	२५६
२	६३२	१९८	६	२०६	२१२
३	४३८	११२	२	१२८	१३०
४	६६०	२१४	७	२४६	२५३
५	५१३	१४१	४	१६२	१६६
६	४२३	१३६	२	१४८	१५०
७	५९३	१५२	२	१६७	१६९
८	५१६	१४९	१	१६४	१६५
९	४९०	१३०	०	१६९	१६९
जम्मा	४९०९	१४३७	३१	१६३९	१६७०

स्रोत: बाल पार्श्व चित्र २०७२

महालक्ष्मी नगरपालिका भित्र रहेको ४९०९ घरधुरी रहेको छ । जसमा १४३७ अर्थात २९.२७ प्रतिशत घरधुरीका मानिस विदेश गरेको पाइन्छ । विदेशिने कुल १६७० जनसंख्या मध्ये ९८.१४ प्रतिशत पुरुष र १.८६ प्रतिशत महिला रहेको छ । यो तथ्यांकको अध्ययन हेर्दा नगक्षेत्रमा उल्लेख्य मात्रामा विप्रेषण भित्रिने गरेको देखिन्छ ।

१.२. व्यक्तिगत घटना विवरण:

क्र. सं.	जन्म दर्ता			मृत्यु दर्ता संख्या			विवाह दर्ता	सम्बन्ध विच्छेद	वसाई सराई		
	कुल संख्या			कुल संख्या			(जोडी)	(जोडी)	(परिवार)		
	केटा	केटी	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	जम्मा	जम्मा	आएको	गएको	दर्ता जम्मा
१	५६	४५	१०१	७	६	१३	१८	१	१	४१	१२
२	५४	३७	९१	१४	६	२०	३१	६	२	५५	२०
३	३३	३३	६६	३	८	११	८	१	०	११	५
४	८१	८२	१६३	१२	१३	२५	२२	१	७	५२	३३
५	४४	६३	१०७	६	६	१२	२९	०	४	२८	१२
६	४३	४१	८४	७	१७	२४	३७	०	०	३४	१४
७	८१	६३	१४४	१४	१५	२९	३०	१	५	४३	१६
८	३६	५१	८७	८	१०	१८	२९	०	५	२१	८
९	४१	४४	८५	८	५	१३	१८	०	१	२१	८
	४२५	४७६	९४१	९३	१०६	१९९	३००	१	३८	३७२	१५०

व्यक्तिगत घटनाको विवरण अध्ययन गर्दा कुल जन्मदर्ता संख्या ९४१ मध्ये केटा ४९.४१ प्रतिशत केटी ५०.५९ प्रतिशत रहको छ । कुल मृत्युदर्ता संख्या १९९ मध्ये पुरुष ५३.२६ प्रतिशत, महिला ४६.७४ प्रतिशत दर्ता भएको छ । विवाह दर्ता ३०० जोडी, सम्बन्ध विच्छेद साह्र न्यून छ । वसाइ सराई दर्ता १५० वटा मात्र भएका छन् । वसाई सरी जान ३७२ छन् भने वसाई सरी आउने ३८ रहेको छ । प्रतिशतको आधारमा हेर्दा वसाइसरी जाने ९०.७३ प्रतिशत, वसाइ सरी आउने, ९.२७ प्रतिशत रहेको छ । यो तथ्यांको विप्लेषण गर्दा व्यक्तिगत घटना दर्ता गराउने प्रचल सुधारात्मक छ । जन्म दर, मृत्यु रद बीच निकै फरक रहेको छ । वसाइ सरी आउने, जाने बीच पुरिनै नसक्ने खाडल छ ।

१.२.१. विवाहको आधारमा जनसंख्या

लिंग	विवाहको अवस्था					
	१४ मुनि	१५- १९	२०- ४९	५० माथि	नभएको	जम्मा
पुरुष	०	३४	१४२९०	१०१	४३	१४४६८
महिला	०	४१	१४४३४	७	५७	१४५३९
जम्मा	०	७५	२८७२४	१०८	१००	२९००७

महालक्ष्मी नगरपालिकाको कुल जनसंख्या २९००७ अध्ययन गर्दा नाहवालक विवाह भएको देखिदैन । २० वर्ष मुनी ०.२५ प्रतिशत २० वर्ष देखि ४९ वर्षसम्मका ९९.०२ प्रतिशत, ५ वर्ष माथि ०.३७ प्रतिशत र विवाह नभएका ०.३६ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

१.२.४. जन्म दर्ता बालबालिका:

आर्थिक वर्ष	कुल जन्म दर्ता संख्या		
	बालिका	बालक	जम्मा
गत आर्थिक वर्ष	६३	६१	१२४
चालु आर्थिक वर्ष	७२	७०	१४२
जम्मा	१३५	१३१	२६६

पछिल्लो दई वर्षको जन्मदर्ता अवस्था हेर्दा २६६ बालबालिकाको जन्म दर्ता भएको देखिन्छ । बालक ४९.२५ प्रतिशत र बालिका ५०.७५ प्रतिशत रहेको छ । बालकको तुलनामा बालिकाको जन्म दर बढी रहेको देखिन्छ ।

१.२.५. अपाङ्गता(पछिल्लो तीन वर्ष)

लिंग	संख्या/परिचयपत्र	पूर्ण	अतिअशक्त
जम्मा	२५४	७८	१७६
पुरुष	३८	३८	८५
महिला	४०	४०	९१

१.३. सामाजिक सुरक्षा:

१.३.१. सा.सु.को विवरण (आ.व.०७६/७७)

वाड नं.	जेष्ठ			दलित जेष्ठ			पूर्ण अपाङ्ग			अतिअशक्त अपाङ्ग			एकल	विधवा	बालबालिका	जम्मा
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२				
१	६०	६१	१२१	६	५	११	३	२	५	११	१०	२१	५	५१	१७	२३१
२	७०	६२	१३२	८	७	१५	४	३	७	१४	११	२५	२	६६	१८	२६६
३	५६	५५	१११	३	१	४	१	०	१	९	६	१५	१	४०	७	१७९
४	५८	५०	१०८	३८	३७	७५	७	५	१२	८	६	१४	२	६०	१०४	३७५
५	५१	३६	८७	८	७	१५	३	४	७	८	८	१६	१	४५	३८	२०९
६	६२	५२	११४	२८	२३	५१	९	६	१६	१६	१४	३०	२	४८	६१	३२२
७	८१	८७	१६८	१८	१७	३५	७	६	१३	१९	१६	३५	४	९१	४३	३८९
८	३५	३३	६८	११	८	१९	५	४	९	५	४	९	०	६५	२९	१९९
९	५२	५०	१०२	७	४	११	५	३	८	६	५	११	०	५८	३२	२२१
जम्मा	५२५	४८६	१०११	१२७	१०९	२३६	४४	३४	७८	९६	८०	१७६	१७	५२४	३४९	२३९१

महालक्ष्मी नगरपालिका भित्र सामाजिक सुरक्षा सुविधा लिने जनसंख्या २३९१ जना रहेको छ । नगरको कुल जनसंख्याको ७.६४ प्रतिशतले सामाजिक सुरक्षाको सुविधा लिएको देखिन्छ । सामाजिक सुरक्षा लिनेमा जेष्ठ नागरिक ४२.२८ प्रतिशत, दलित ९.८७ प्रतिशत, पूर्ण अपाङ्ग ३.२ प्रतिशत, अतिअशक्त अपाङ्ग ६७.३ प्रतिशत, एकल महिला ०.७१ प्रतिशत, विधवा महिला २१.९२ प्रतिशत र दलित बालबालिका १४.६० प्रतिशत रहेको छ ।

२. सामाजिक विकास

२.१. शिक्षा:

शिक्षा सभ्यताको शुत्रधार हो । सम्बृद्ध समाजको आधार हो । शिक्षा प्राप्त गर्नु मानवको जन्मसिद्ध अधिकार हो । नेपालको संविधानले शिक्षालाई मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरेको छ । महालक्ष्मी नगरपालिकन क्षेत्र

शिक्षाको संस्थागत दृष्टिले सम्भन्धन लायक छ । शिक्षा क्षेत्रको गुणात्मक पक्षको अध्ययन गर्दा सुधार गर्नुपर्ने प्रसस्त ठाउँहरू रहेको छ ।

२.१.१. शैक्षिक संस्थाको अवस्था

क्र.स.	विवरण	सरकारी	सामुदायिक	निजी	कुल
१	प्रावि	०	३८	२	४०
२	निमावि	०	४	०	४
३	मावि	०	७	०	७
४	उमावि	०	१०	०	१०
५	क्याम्पस	१	०	०	१
६	बाल विकास केन्द्र	५४	४	०	५८
७	अन्य	५५	६३	२	१२०

महालक्ष्मी नगर क्षेत्र भित्रकुल १२० विद्यालय हरेको छ । सामुदायिक विद्यालय ५२.५० प्रतिशत, सरकारीमा बालविका केन्द्र ४५.०० प्रतिशत, निजी प्राविस्तरका १ विद्यालय र क्याम्पस १ रहेको देखिन्छ ।

२.१.२. विश्व विद्यालय:

क्र.सं.	नाम	ठेगाना	संकाय/तह
१	जीतपुर क्याम्पस	महालक्ष्मी ७, धनकुटा	शिक्षा

स्रोत: जितपुर क्याम्पस जितपुर २०७४

२.१.३. साक्षरता:

लिंग	५ वर्ष र सो माथि	जनसंख्याको अवस्था			
		लेखपढ गर्ने	पढ्न सक्ने	लेखपढ गर्न नसक्ने	थाहा नभएको
जम्मा	२२५०३	१६४२८	२७५	५७९८	२
महिला	१२३३१	७९८७	१५१	४२०१	०
पुरुष	१०१७२	८४४१	१२४	१५९७	२

महालक्ष्मी नगरक्षेत्रभित्र रहेको २२५०३ (पाँच वर्ष माथि) जससंख्या मध्ये ७३.०१ प्रतिशत लेखपढ गर्नसक्ने २५.७६ प्रतिशत रहेको छ भने अन्य न्यून रहेकोछ ।

२.१.४. छात्रछात्रा:

तह	कक्षा	सरकारी			निजी विद्यालय			जम्मा
		छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	
प्रावि	१	२६०	२८३	५४३	२८	३०	५८	६०१
	२	२७२	२४८	५२०	३१	३७	६८	५८८
	३	२३३	२५१	४८४	१३	२७	४०	५२४
	४	२४८	२७५	५२३	१८	२२	४०	५६३
	५	२८१	२७५	५५६	९	२३	३२	५८८

तह	कक्षा	सरकारी			निजी विद्यालय			जम्मा
		छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	
निमावि	६	२८३	२८५	५६८	२	३	५	५७३
	७	३१८	२८१	५९९	१	३	४	६०३
	८	३३६	३१७	६५३	०	०	०	६५३
मावि	९	३०४	२६७	५७१	०	०	०	५७१
	१०	२५५	२३३	४८८	०	०	०	४८८
जम्मा		२७९०	२७१५	५५०५	१०२	१४५	२४७	५७५२

महालक्ष्मी नगरपालिका क्षेत्रको विद्यालयमा विभिन्न तहमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको संख्या ५७५२ विद्यार्थी रहेकाछन् । कुलसंख्या मध्ये छात्रा २९३५ अर्थात् ५१.०२ प्रतिशत, छात्र २८१७ अर्थात् ४८.९८ प्रतिशत रहेको छ । सरकारी/सामुदायिक विद्यालय तर्फ ५५०५ विद्यार्थी अध्ययनरत रहेको छन् । निजी विद्यालय तर्फ २४७ जन विद्यार्थी अध्ययनरत रहेकाछन् । कुल विद्यार्थी संख्यामा प्रावि तर्फ २८६४ अर्थात् ४९.७९ प्रतिशत रहेका छन् । प्राविमा निजी विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी २३८, सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको संख्या २६२६ रहेको छ । निमाविमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको कुल संख्या १८२९ अर्थात् ३१.७९ प्रतिशत रहेको छ । सामुदायिक विद्यालय तर्फ अध्ययन गर्ने १८२० रहेको छ । निजी विद्यालयमा अध्ययन गर्ने संख्या नगन्य रहेको छ । मावि तर्फ अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको संख्या १०५९ अर्थात् १८.४२ प्रतिशत रहेको छ । मावितहका सम्पूर्ण विद्यार्थी सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरतछन् । यो तथ्यांकको विश्लेषण गर्दा छात्र छात्रा अनुपात ९६.०० रहेको छ । निजी विद्यालयमा प्रावि तहको आकर्षण बढ्दो देखिन्छ ।

२.१.४. प्लस टु विद्यार्थी:

विद्यालय	कक्षा ११			कक्षा १२			जम्मा		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा
जनता उमावि	५८	३६	९४	३०	२३	५३	८८	५९	१४७
सरस्वाती उमावि	१५	१८	३३	२२	१८	४०	३७	३६	७३
अरुणोदय उमावि	२०	१७	३७	१४	१६	३०	३४	३३	६७
शारदा उमावि	१५	१६	३१	११	२०	३१	२६	३६	६२
दर्मोदय उमावि	२२	१२	४४	२	७	९	२४	१९	४३
खाप्राड उमावि	२२	५	२७	९	६	१५	३१	११	४२
राम उमावि	३८	२१	५९	७	८	१५	४५	२९	७४
नागेश्वर उमावि	३१	८	३९	६	१२	१८	३७	२०	५७
जम्मा	२२१	१३३	३६४	१०१	११०	२११	३२२	२४३	५६५

महालक्ष्मी नगर क्षेत्रभित्र रहेको उमाविमा अध्ययन विद्यार्थीको संख्या जम्मा ५६५ रहेको छ । उमावितर्फ अध्ययनरत छात्र ५६.९९ प्रतिशत, छात्रा तर्फ ४३.०१ प्रतिशत रहेको छ । कक्षा ११ मा ६४.४२ प्रतिशत, कक्षा १२ मा ३५.५८ प्रतिशत अध्ययनरत रहेको देखिन्छ ।

२.१.५. सीमान्तकृत छात्रछात्रा:

क्र.स.	तह	छात्रा	छात्र	जम्मा	दलित	सीमान्तकृत	अपाङ्ग
१	प्रावि	१२९४	१३३२	२६२६	३८७	६५	११
२	निमावि	९३७	८८३	१८२०	९३७	२३	३
३	मावि	५५९	५००	१०५९	५५९	८	४
४	उमावि	२४३	३२२	५६५	६३	०	०
	जम्मा	३०३३	३०३७	६०७०	१९४६	९६	१८

महालक्ष्मी नरपालिका क्षेत्र भित्र आधारभूत तर्फ, मावि तर्फ अध्ययनरत विद्यार्थीको संख्या ६०७० रहेकोमा ३२.०६ प्रतिशत दलित १.५८ प्रतिशत सीमान्तकृत, अपाङ्ग ०.०३ प्रतिशत, अन्य विद्यार्थी ६६.३३ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। यो तथ्यांकलाई अध्ययन गर्दा दलित विद्यार्थीको संख्या उत्साहजनक रहेको देखिन्छ।

२.१.५. शैक्षिक अवस्था:

लिंग	जम्मा	शैक्षिक तह								
		प्रा.त.	प्रावि	निमा	मावि	एसएलसी	आइए	विए	एमए	अन्य
जम्मा	१६६७९	४९६	६५४९	३७३६	२१७३	१८३७	४७४	१६१	४२	१२११
महिला	८११२	२३२	३२५७	१९१०	९८५	८८८	१८६	३६	५	६१३
पुरुष	८५६७	२६४	३२९२	१८२६	११८८	९४९	२८८	१२५	३७	५९८

महालक्ष्मी नरपालिका भित्र विभिन्न शैक्षिक तह अध्ययन गर्ने जसंख्या १६६७९ रहेको छ। छात्रा ४८.६३ प्रतिशत, छात्र ५१.३७ प्रतिशत रहेको छ। प्रारम्भिक तह २.९७, प्रावि तह ३९.२६, निमावि तह २२.४०, मावि तह १३.०२ प्रतिशत, एसएलसी वा सोसरह तह ११.०१ प्रतिशत, आइए वा सोसरह २.८४ प्रतिशत, विए वा सोसरह ०.९६ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै एमए वा सोसरह अध्ययन गर्ने ४२ जना, अन्य अध्ययन गर्ने ७.२६ प्रतिशत रहेको छ।

२.१.६. साक्षरता दरमा महिलाको हिस्सा

विवरण	गणना वर्ष २०६८	
	कुल	महिला
कुल साक्षरता	७४.४	७४.४
पुरुष साक्षरता	८२.४	६७.४
महिला साक्षरता	६७.४	६७.४

२.१.७. बाल विकास केन्द्र

क्र.स.	बाल विकास केन्द्र	सहायोगी कार्यकर्ता	बालबालिका
१	५८	५८	७६८

२.१.८. विशेष शिक्षा

क्र.स.	विद्यालय	छात्रा	छात्र	जम्मा
२	नागेश्वर मावि लेगवा	२	२	४

२.२. स्वास्थ्य:

“स्वास्थ्यनै धन हो” बोलीचालीमा सुनिदै आएको कथन हो । स्वास्थ्य जीवन सम्बृद्धिको आधार हो । अस्वस्थ्य मानिस कुनैपनि गतिविधिम संलग्न हुन संभव छैन । देशको विकास, स्वमं मानव जीवनस्तरीकरणका लागि स्वास्थ्य जरुरी छ । मानिस शारीरिक, मानसिक, सम्वेगात्मम रुपमा स्वस्थ्य भए मात्र विकासको आधार खडा हुन्छ । स्वाथ्यताको डिग्री उच्च भए सम्बृद्धिको खुड्किलो अगाडि बढ्छ । मानव विकास सूचांकमा सुधार आउछ । महालक्ष्मी नरक्षेत्रको स्वस्थ्यमा संस्थागत सुधारको प्रयास भएको छ । ५ वटा स्वास्थ्य चौकी, १ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र रहेको छ । बर्थिकङ्ग सेन्टर, निजी क्लिनिक खोल्नेक्रम बढ्दो छ । सरकारले खोप सेवा, सुरक्षित मातृत्व, पोषण कार्यक्रम, गाउघर क्लिनिक जस्ता कार्यक्रम संचालन गरेका स्वास्थ्य सुधारको प्रयास गरेको छ । आम नागरिकमा स्वास्थ्य सचेतना बढ्दो रहेको छ । स्रोत/साधन, दक्ष जनशक्ति न्यून उपलब्धताले अपेक्षाकृत सेवा प्राप्तहुन सकेको छैन । राज्य पुनःसंरचना सँगै स्थानीय तह गठन भएको छ । सरकारले स्वास्थ्य सेवा संचालन सम्बन्धी नयाँ नीति अवलम्बलन गरेको छ । सरकारले लिएको नीतिले आशाको किरण जगाएको छ ।

२.२.१. स्वास्थ्य सेवा:

क्र.सं.	स्वास्थ्य संस्था	संख्या	वेड संख्या
१	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	१	
२	स्वास्थ्य चौकी	४	
३	चिकित्सक	१	
४	क्लिनिक	४	
५	बर्थिङ सेन्टर	३	
६	स्वाथ्य संस्थामा सुत्केरी गराउने घरधुरी	४७९	
७	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी गराउने घरधुरी	५८७	
८	आफ्नै घरमा सुत्केरी गराउने घरधुरी	१४८०	
९	महिला स्वयंसेविका	५७	
१०	परिवार नियोजनका सुविधा प्रवाह गर्ने	४	
११	गर्भवती परीक्षण गराउने घरधुरी	२१९९	
१२	सुत्केरी पस्चात जाँच गराउन आउने घरधुरी	६५१	
१३	औषत आयु महिला: ७०.५ वर्ष पुरुष ६७. वर्ष	६९.१३ वर्ष	

३. विगत ४ वर्षको आयव्ययको विवरण:

विगत ४ वर्षको आय व्ययको विवरण				
आ.व.	आय शिर्षक	रकम	व्यय शिर्षक	रकम
२०७४/७५	आन्तरिक आय	५३६४३६०.८५	चालु व्यय	२१५०४८१९५
	बाह्य आय	३६१७८७४९६	पूजिगत व्यय	११३६०९२९५
२०७५/७६	आन्तरिक आय	५२१३२१५.६	चालु व्यय	२१३६४५७८४.४
	बाह्य आय	३६१९५७०००	पूजिगत व्यय	११४५३५२९५
२०७६/७७	आन्तरिक आय	२७९१९०३१.४३	चालु व्यय	४०९६५६५२९
	बाह्य आय	५२९७७४०८४.६	पूजिगत व्यय	१४८०३६५८७
२०७७/७८	आन्तरिक आय	९८४१९१७.२२	चालु व्यय	३६८५२४८७०.६
	बाह्य आय	५७२४०१०२१.२	पूजिगत व्यय	१५९९८८८२२.५

५. महालक्ष्मी नगरपालिकाका अवसर चुनौती र समस्याहरु:

महालक्ष्मी नगरपालिका धनकुटा जिल्लाको पश्चिम उत्तरभागमा अवस्थित रहेको विश्वको सबै ठाउँमा पाइने हावापानी रहेको छ । यहाँको भौगोलिक अवस्था, कृषि पर्यावरण, वनजंगल, हावापानी, खोलानाला, सामाजिक तथा सांस्कृतिक विविधता एवम् एकता नै विकासका प्रमुख अवसरहरु हुन । चुनौती भने नभएका होइनन । खासगरी उल्लेखित क्षेत्रहरुको समुचित प्रयोग गर्न यस नगरपालिकाकाको सबै वडाबासीहरुलाई सडक सञ्चालले जोड्न नसक्नु दीर्घकालिन नीति योजना तथा कार्यक्रमहरु बन्न नसक्नु आन्तरिक आयको हिस्सा ज्यादै न्यून रहनु तथा आवश्यक श्रोत तथा साधनको व्यवस्थापन गर्न नसक्नु यहाँको मुख्य समस्याहरु हुन ।

६. वार्षिक नीति बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि अवलम्बन गरिएका पद्धति:

महालक्ष्मी नगरपालिकाले आ.व. २०७८/७९ को बजेट नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधानको भावना र मर्म महालक्ष्मी नगरपालिका योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७५ लाई आधार मानिएको छ । त्यसकारण सो अनुरूप कार्य गर्ने सन्दर्भमा तपसिल बमोजिमका पद्धति अवलम्बन गरिएको छ ।

तपसिल:

६.१ राजस्व परामर्श समितिको गठन:

महालक्ष्मी नगर कार्यपालिकाको आन्तरिक आयको अनुमान गर्न देहाय बमोजिमका पदाधिकारीहरु रहेको राजस्व परामर्श समिति मार्फत गरियो ।

१. उपप्रमुख श्री मञ्जु कुमारी कार्की (अधिकारी) — संयोजक
२. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री बसन्त गिरी — सदस्य
३. वडाध्यक्ष श्री रुद्र बहादुर तुम्बा — सदस्य
४. नगर कार्यपालिका सदस्य श्री मेलिना वि.क. — सदस्य
५. अध्यक्ष, धनकुटा उद्योग वाणिज्य संघ श्री उमेश घिमिरे — सदस्य
६. आर्थिक तथा राजस्व प्रशासन शाखा प्रमुख श्री प्रकाश पराजुली — सदस्य सचिव

यस समितिको मिति २०७८/०२/ २१ गते बसको बैठकबाट आ.व. २०७८/७९ का लागि आन्तरिक आयको प्रक्षेपण र कर तथा सेवा शुल्कको दररेट निर्धारण गर्दै रु. ८० लाख बराबर आन्तरिक आय हुने प्रक्षेपणका साथ अन्तिम स्वीकृतिका लागि नगर कार्यपालिका मार्फत नगरसभा समक्ष सिफारिस गर्ने निर्णय गरियो ।

६.२ श्रोत अनुमान र बजेट सीमा निर्धारण समितिको गठन:

महालक्ष्मी नगर कार्यपालिकाको आन्तरिक आय राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने आय संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने आय वित्तीय हस्तान्तरण तथा अन्य आयको प्रक्षेपण देहाय बमोजिमको समितिले गरेको थियो ।

तपसिल:

१. प्रमुख श्री पर्शुराम नेपाल — संयोजक
२. उपप्रमुख श्री मञ्जु कुमारी कार्की (अधिकारी) — सदस्य

रातो किताव

३. वडाध्यक्ष श्री ध्रुवराज राया — सदस्य
४. नगर कार्यपालिका सदस्य श्री धर्जराज लिम्बुखिम - सदस्य
५. नगर कार्यपालिका सदस्य श्री देविका मगर - सदस्य
६. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री बसन्त गिरी — सदस्य
७. योजना शाखा प्रमुख श्री ओम बिक्रम कटुवाल — सदस्य सचिव

यस समितिको निर्णय देहाय बमोजिम रहेको थियो ।

- क. आन्तरिक आय तथा राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने आय संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय हस्तान्तरण आन्तरिक आय तथा अन्य आयको प्रक्षेपण गर्ने ।
- ख. राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक प्राथमिकता र स्थानीय आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी प्रक्षेपित श्रोत साधनको सन्तुलित वितरणको खाका तय गर्ने ।
- ग. विषय क्षेत्रगत बजेटको सीमा निर्धारण गर्ने ।
- घ. संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्गदर्शन स्थानीय आर्थिक अवस्था आन्तरिक आयको अवस्था समेतको आधारमा बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरणका आधार तय गर्ने ।
- ङ. विषय क्षेत्रगत बजेट तर्जुमा सम्बन्धी मार्गदर्शन तय गर्ने ।
- च. श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण सम्बन्धी स्थानीय तहको आवश्यकता र निर्णय बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने ।

यस समितिको मिति २०७८/०३/०८ गते बसेको बैठकबाट ५८०४९५४४० मा नबढ्ने गरी कुल बजेटको सीमा निर्धारण गर्ने निर्णय गरेको छ ।

६.३ योजना छनौट तथा प्राथमिकीकरण:

महालक्ष्मी नगर कार्यपालिकाको मिति २०७८/०२/१९ गते बसेको बैठकबाट प्रत्येक वडा कार्यालयले वडा समितिको निर्णयानुसार बस्ती/टोलस्तरबाट योजना छनौट गरी नगर कार्यपालिका समक्ष योजना तथा कार्यक्रम पेश गर्ने निर्णय गरेको थियो । सोही अनुरूप वडा समितिबाट प्राथमिकीकरण साथ प्राप्त भएको वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई नगर कार्यपालिकाको मिति २०७८/०३/०५ वो बैठकबाट अन्तिम रूप दिई बजेटमा गरिएको छ ।

६.४ एकीकृत बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिमकति गठन:

महालक्ष्मी नगर कार्यपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमको प्स्ताव गर्न देहाय बमोजिमको समिति मार्फत गरियो ।

उपप्रमुख श्री मञ्जु कुमारी कार्की (अधिकारी) — संयोजक

वडाध्यक्ष श्री डम्बर बहादुर कार्की — सदस्य

वडाध्यक्ष श्री रुद्र बहादुर तुम्बा — सदस्य

वडाध्यक्ष श्री राम बहादुर खड्का - सदस्य

वडाध्यक्ष श्री भरत थापा — सदस्य

वडाध्यक्ष श्री बोधनाथ काफ्ले — सदस्य

वडाध्यक्ष श्री शिव कुमार लिम्बु - सदस्य

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री वसन्त गिरी — सदस्य सचिव

यस समितिको निर्णय देहाय बमोजिम रह्यो ।

क. आगामी आ.व. को नीति तथा कार्यक्रमको प्रस्ताव तयार गर्ने ।

ख. श्रोत अनुमान समितिले दिएको बजेट सीमा भित्र रही बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्ने ।

ग. बजेट तथा कार्यक्रमको प्रस्तावलाई विषय क्षेत्रगत रूपमा छलफल गर्ने व्यवस्था मिलाई अन्तिम प्रस्ताव तयार गरी नगर कार्यपालिकामा पेश गर्ने ।

घ. योजन तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिने व्यवस्था मिलाउने तथा योजन कार्यक्रम बीच आपसी तादम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्ने ।

ङ. बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी नगरपालिकाको आवश्यकता र निर्णय बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

यस समितिको मिति २०७८/०३ /०५ गते बसेको बैठकबाट आ.व.२०७८/७९ को नीति बजेट तथा कार्यक्रमको प्रस्तावसहितको पूर्ण बजेट पुतिका तयार गरी मिति २०७८/०३/०८ गते बसेको नगर कार्यपालिकाको बैठकमा पेश गरी तेश्रो नगरसभाको मिति २०७८/०३/०९ गते बस्ने बैठक समक्ष प्रस्तुत गरी स्वीकिक लागि पेश गरेको थियो ।

६.५ आयोजनाका प्राथमिकीकरणका आधारहरू:

आ.व.२०७८/७९ को नीति बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधानको भावना र मर्म संघीइ मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट प्राप्त भएको मार्गदर्शनका अतिरिक्त देहाय बमोजिमका आधारमा आयोजनाहरूको प्राथमिकीकरण गरिएको छ ।

क. नेपालको संविधानको अनुसूची ८ र ९ मा उल्लिखित स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकारको सूची,

ख. नेपालको संविधानमा उल्लेखित मौलिक हकहरू,

ग. नेपालको संविधान भाग ४ अन्तर्गतका राज्यका आर्थिक सामाजिक विकास प्राकृतिक श्रोतको उपयोग वातावरण संरक्षण सम्बन्धी नीतिहरू धारा ५९ को आर्थिक अधिकार भाग १९ को आर्थिक कार्यप्रणाली,

घ. नेपाल सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरू,

ङ. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनका प्रावधानहरू,

च. महालक्ष्मी नगरपालिकाको आवधिक योजनाहरू क्षेत्रगत नीति रणनीति योजना तथा अध्ययन प्रतिवेदनहरू,

छ. महालक्ष्मी नगरपालिकाले आवश्यक देखेका अन्य विषयहरू

**"कृषि, उद्यम, व्यापार, पर्यटन र स्वरोजगार
दीगो, शान्ति, सुशासन र समृद्ध महालक्ष्मी नगर"
महालक्ष्मी नगरपालिका, जितपुर, धनकुटाको
आगामी आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम**

उपप्रमुखज्यू

नगर सभाका सदस्यज्यूहरू, आमन्त्रित अतिथिज्यूहरू

नेपाली जनताले लामो समयदेखि परिवर्तनको निमित्त गरेका गौरवपूर्ण आन्दोलनहरू, शान्तिपूर्ण जनआन्दोलन, लोकतान्त्रिक आन्दोलनबाट प्राप्त संविधानको कार्यान्वयनका आधार तयार भै राजनैतिक स्थायित्व र दीगो विकासको प्रारम्भिक चरणमा आज फेरि यो नगरको गरिमामय सभालाई सम्बोधन गर्न पाउँदा खुसी व्यक्त गर्न चाहान्छु । महालक्ष्मी नगरपालिकाको यस गरिमामय ऐतिहासिक नगर अधिवेशनमा उपस्थित अतिथिज्यूहरू, उपप्रमुखज्यू, नगर सभाका सदस्य ज्यूहरू, कर्मचारी, पत्रकार साथीहरू तथा आमन्त्रित महानुभावहरूप्रति यो गरिमामय सभामा हार्दिक स्वागत गर्दछु । साथै देशमा लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको उज्यालो युगमा प्रवेश गराउने क्रममा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहीदहरू प्रति श्रद्धाञ्जलि अर्पण गर्न चाहान्छु । विश्व महामारीको रूपमा रहेको कोरोना भाइरस कोभिड-१९ का कारणबाट मृत्यु हुनेहरू प्रति हार्दिकश्रद्धाञ्जलि अर्पण गर्दै कोरोना भाइरसको कारण विरामी हुनुहुनेहरू सम्पूर्णमा शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु ।

'समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली'भन्ने राष्ट्रिय लक्ष्य प्राप्त गर्न साथै 'स्वच्छ, सुखी र समुन्नत'प्रदेश बनाउने प्रादेशिक लक्ष्य हासिल गर्न र 'दीगो शान्ति, सुशासन र समृद्धनगर' बनाउने हाम्रो नगरको प्रमुख लक्ष्य रहेको छ ।

उच्च आर्थिक वृद्धि, दीगो विकास र उज्ज्वल भविष्य सहितको लोककल्याणकारी र सुशासनयुक्त नगरको स्थापनाको लागि म पुनः प्रतिबद्ध छु । साथै यसको लागि हाम्रा ४ वटा आधार वर्षहरू सफल भएको वास्तविकता यहाँ उल्लेख गर्न चाहान्छु । दीगो र समृद्ध नगर विकासको माध्यमबाट भविष्यको पिढी र पुस्तालाई समेत ख्याल गर्दै स्रोत र साधनको उच्चतम सदुपयोग गर्दै नगरको समृद्धिको लागि म प्रतिबद्ध छु । कृषि उद्यम, व्यापार र स्वरोजगार र दीगो, शान्ति, सुशासन र समृद्ध महालक्ष्मी नगर बनाउन सबै जनप्रतिनि साथै सहयोगको अपेक्षा गरेको छु ।

समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीको सपना साकार पार्न हाम्रो नगर भित्रका जनता र जनजीविकाको विषयमा स्थानीय सरकारले अनवरत तवरले लाग्ने कुरामा हामी सङ्कल्प गर्न चाहान्छौं । विकासका सबै पूर्वाधार निर्माण तथा सबै अवयवहरूको परिचालन गरी समृद्ध नगर बन्ने कुरामा हामी विश्वस्त छौं । यसै अभियानअन्तर्गत सडक निर्माण रस्तरोन्नती साथै कालोपत्रे, पर्यटकीय क्षेत्रको पहिचान र प्रवर्द्धन, सिंचाइमा सहजता, खानेपानीमा पहुँच, विद्युत् आपूर्तिमा सहजता, शैक्षिक गुणस्तरअभिवृद्धि, सरसफाई र स्वास्थ्य हामीले प्राप्त गरेका उपलब्धिहरू हुन् ।

गत आ.व.लाई कृषि पूर्वाधार विकास र पर्यटनको आधार वर्षको रूपमा लिईएकोमा आगामी वर्षलाई यसको निरन्तरता दिँदै दीगो शान्ति, शिक्षा, स्वास्थ्य, सामाजिकविकास र सुशासन प्रवर्द्धन उन्मुख बनाउने कुरामा हामी सङ्कल्प गर्दछौं । जसका लागि बनेका कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयन, आवश्यक कानूनको निर्माण गर्दै लगिनेछ । साथै सम्बद्ध सरोकारवाला निकाय र प्रशासनको प्रभावकारी परिचालन गरी सक्षम र उत्कृष्ट नगर निर्माण गर्ने कुरामा हामी प्रतिबद्ध छौं ।

सभा सदस्यज्यूहरू

हामी सबैलाई थाहा छ, हाम्रा चाहना र आवश्यकताहरू असिमित छन् तर स्रोत र साधनहरू सीमित छन् । उपलब्ध सीमित स्रोत र साधनबाट समग्र नगर र सम्पूर्ण नगरबासीहरूको चाहना र विकासलाई सम्बोधन गर्न आफैमा चुनौतीपूर्ण छ । त्यसैले सीमित स्रोत र साधनलाई प्राथमिकताका साथ परिचालन गरी अधिकतम जनसहभागिता, सहकार्य तथा साझेदारीमा विकास निर्माणका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने हाम्रो आवश्यकता र बाध्यता हो । यसतर्फ सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरूको सहयोग र सहकार्यको पूर्ण आशा लिएको छु ।

नेपालको संविधानले परिलक्षित गरेका निर्देशक सिद्धान्त तथा नीतिहरू र स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्रभित्र संविधानको धारा ५७(४), २१४(२), २२१(२), २२६(१) अन्तर्गत अनुसूची ८ मा व्यवस्था गरिएका अधिकार क्षेत्रहरू, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को प्रावधान, दीगो विकासका लक्ष्य तथा पन्ध्रौं आवधिक योजनाले निर्धारण गरेका प्रमुख लक्ष्यहरू, वडा स्तरीय योजना तर्जुमा भेला, विषयगत समिति तथा योजना तर्जुमा समितिबाट सिफारिस भई आएका प्राथमिकता सहितका योजनहरू, राजस्व परामर्श समिति तथा स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिका निर्णयहरू, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका निर्णयहरू तथा विकासका समसामयिक सवाल तथा मुद्दाहरू जस्तै सामाजिक सुरक्षा, दीगो विकास, जलवायु परिवर्तन, विपद् व्यवस्थापन, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, लैङ्गिक सशक्तीकरण तथा समावेशी विकास, बालमैत्री तथा वातावरणमैत्री स्थानीय शासन, आधारभूत स्वास्थ्य, पूर्ण सरसफाई, ऊर्जा व्यवस्थापन लगायतका अन्तर सम्बन्धित विषयबस्तुहरू, कोरोना भाइरस रोगको महामारीले मानव जीवनमा पारेको नकारात्मक प्रभावदेश विदेश तथा नगरपालिकाको आर्थिक तथा वित्तीय र गैर वित्तीय क्षेत्रमा पारेको नकारात्मक असर न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन जस्ता विषयबस्तु र मुद्दाहरूलाई मध्यनजर गरेर नगरपालिकाले आगामी आर्थिक वर्ष २०७८।७९को लागि यो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गरेको छ ।

नगरपालिकामा आर्थिक विकासका नयाँ ढोका खोल्न सक्ने सम्भावित क्षेत्रहरू जस्तै: शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशुपालन व्यापार, जडिबुटी, नगदेबाली, सडक, उद्योग, पर्यटकीय मार्ग, खानेपानी, भूमिको व्यवस्थित उपयोग जस्ता क्षेत्रहरू, समावेशीकरण र मूल प्रवाहीकरण गर्ने जस्तै: पिछडिएको क्षेत्र, बर्ग तथा समुदायहरूलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने र नयाँ रोजगारीको सिर्जना हुनसक्ने सीपमूलक आयमूलक र स्वरोजगारमूलक योजना र कार्यक्रमहरू, सुलभ स्वास्थ्य सेवा र प्राविधिक तथा रोजगारमूलक शिक्षाको उपलब्धता साथै आधुनिक सूचना प्रविधिको औपचारिक शिक्षामा प्रयोग र गुणस्तरीय शिक्षा प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रमहरू, वातावरण संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रमहरू, दीगो विकासको अवधारणा बमोजिमको पूर्वाधार विकास र व्यवस्थापनका कार्यक्रमहरू, विपद् व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरू, युवा तथा खेलकुद लक्षित कार्यक्रमहरू, महामारीको रूपमा फैलिरहेको कोरोना भाइरस रोगको सङ्क्रमण न्यूनीकरण र यसले पारेको सामाजिक तथा विकासका क्रियाकलापमा असर न्यूनीकरण गर्ने कार्यक्रमहरू, विगतका आर्थिक वर्षमा क्रमागत र अधुरा योजना पूरा गर्ने कार्यक्रमहरू तथा उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गर्न सार्वजनिक, निजी तथा सहकारीको साझेदारीमा परिणाममुखी नतिजा प्राप्त गर्ने कार्यक्रमहरूका क्षेत्रहरूलाई समेत आधार मानी यो नीति तथा कार्यक्रम तय गरिएको छ ।

महालक्ष्मी नगरपालिकाको विकासको मूल आधार स्तम्भको रूपमा कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, उद्योग, पर्यटन र रोजगारीलाई स्वीकार गरी ती आधार स्तम्भको विकास र प्रवर्द्धन गर्दै नगरबासीको सुखी जीवनको सुनिश्चित गर्दै नगरको समृद्धि गर्नु नै नगरपालिकाको दीर्घकालीन सोचका साथ एकिकृत सहरी विकास योजना निर्माण गरिने छ ।

कृषि उत्पादन, पशुपालन, पर्यटन, व्यापार, लघु उद्योग, गुणस्तरीय शिक्षाको माध्यमबाट जनताको आयस्तरमा आगामी पाँच वर्षभित्रमा उल्लेख्य मात्रामा वृद्धि गर्दै मध्यम आय स्तर भएका देशका नागरिकसह बनाउने प्रमुख लक्ष्यका साथ उक्त लक्ष्य हासिल गर्न निम्नानुसारको उद्देश्य तय गरिएको छः

- (क) कृषि व्यवसाय, पर्यटन उद्योग तथा व्यापार व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्ने।
- (ख) कृषिको आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गर्ने।
- (ग) सबै वडामा हिउँद वर्षा दुबै मौसममा सवारी साधन चल्ने गरी सडकको स्तरोन्नति तथा कालोपत्रे गर्दैजाने साथै सबै टोल बस्तीसम्म सहज आवतजावत गर्न सकिने गरि कृषि सडक निर्माण गर्ने।
- (घ) राष्ट्रिय भू-उपयोग नीति, २०७२ तथा महालक्ष्मी नगरपालिकाको भू-उपयोग कार्यविधि, २०७७ अनुसार जमिनको वर्गीकरण गर्ने।
- (ङ) सबै वडाहरूमा आफ्नै वडा कार्यालय भवन निर्माण गर्ने र चुस्तदुरुस्त सेवा प्रवाह गर्ने।
- (च) सबै वडाहरूमा स्वास्थ्य चौकी र नगर स्वास्थ्य केन्द्रको आफ्नै भवन निर्माण गरि सेवा प्रदान गर्ने।
- (छ) नगरपालिका क्षेत्र भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई क्रमशः ल्याव एक्सरे लगायतका उपकरणयुक्त बनाउने।
- (ज) औपचारिक तथा अनौपचारिक शिक्षा साथै प्राविधिक तथा प्रविधिमैत्री शिक्षालाई जोड दिँदै गुणस्तरीय बनाउने।
- (झ) नगरका सबै वडाबासीहरूमा शुद्ध खानेपानीको सुविधा बिस्तार गर्ने।
- (ञ) आन्तरिक र बाह्य पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्ने।
- (ट) सबै प्रकारका घरेलु हिंसाको अन्त्य गर्ने।
- (ठ) मेयर टोल विकास संस्थालाई नगरको योजना प्रक्रियादेखि कार्यान्वयन प्रक्रियासम्म सहभागी गराउने।
- (ड) प्राकृतिक विपद् तथा सङ्क्रमणयुक्त रोगको महामारीबाट बच्न विपद् तथा प्रकोप व्यवस्थापन कोषलाई सुदृढ बनाउने।
- (ढ) योजना अनुगमन र मूल्याङ्कन प्रणाली व्यवस्थित गर्ने।
- (ण) युवा तथा खेलकुद विकासलाई प्रवर्द्धन गर्ने।
- (त) सबै प्रकारका निकासीजन्य बस्तुको बजारीकरण गरी निकासी प्रवर्द्धन गर्ने।
- (थ) प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रममार्फत् नगरपालिकामा आर्थिक रूपमा सक्रिय उमेरका बेरोजगार जनसङ्ख्यालाई न्यूनतम रोजगारीको सुनिश्चित गर्ने।
- (द) भूमि बैङ्क स्थापना गरी बाँझो जग्गामा कृषिजन्य पदार्थ उत्पादन गरि कृषि उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने।
- (ध) नगर क्षेत्रमा उद्यमशीलता अभिवृद्धि गर्ने।
- (न) विकासका सबै क्षेत्रमा लैङ्गिक समता कायम गर्ने।
- (न) नगरपालिकाको सुशासन पक्षलाई अझ प्रभावकारी बनाउने र सेवा प्रवाहलाई सरलीकृत गर्दै जाने।
- (प) धार्मिक पुरातात्विक, सांस्कृतिक सम्पदा तथा प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण गर्ने।
- (फ) १० बेडको महालक्ष्मी अस्पताल निर्माण सम्पन्न गर्ने।
- (ब) जितपुर प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा आधुनिक एक्स रे मेसिन उपलब्ध गराई कोभिडलगायत विभिन्न रोगका उपचारहरूमा सहज बनाउने।
- (भ) नेपाल सरकारको नीतिअनुसार सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई पारदर्शी र सहज बनाउदै आफ्नै कार्यविधि बनाई एकल पुरुषलाई पनि सामाजिक सुरक्षा भत्ता सहयोग उपलब्ध गराउन थालनी गर्ने।
- (म) 'महालक्ष्मीका महिला सीप र चेतनामा पहिला' भन्ने अभियानलाई प्रभावकारी रूपमा अघि बढाउने।

उपर्युक्त उद्देश्य पूरा गर्न सके देहाय बमोजिमको अपेक्षित उपलब्धि हासिल हुनेछः

- (१) नगरबासीको औसत आयु वृद्धि भई ७५ वर्ष हुनेछ।
- (२) नगर घरेलु हिंसामुक्त बालश्रममुक्त पूर्ण साक्षर, पूर्ण सरसफाईयुक्त र भौतिक पूर्वाधारसम्पन्न हुनेछ।
- (३) अनौपचारिक तथा औपचारिक र प्राविधिक शिक्षाको गुणस्तरमा सुधार हुनेछ।
- (४) सबै वडामा सबै मौसममा यातायातका साधनहरू संचालन हुने गरी सडक सञ्जाल बन्नेछ र क्रमशः कालोपत्रे बनाउदै लगिने छ साथै सबै टोलहरूमा कृषि सडक पुर्याइने छ।
- (५) आन्तरिक र बाह्य पर्यटनको माध्यमबाट युवा तथा आर्थिक रूपमा विपन्न सबै जनशक्तिलाई रोजगारीको अवसर प्राप्त हुनेछ।
- (६) भूमि बैङ्कको कार्यान्वयनबाट कृषि क्षेत्रमा व्यावसायिकता र उत्पादकत्व वृद्धि हुनेछ।
- (७) आर्थिक रूपमा विपन्न जनसङ्ख्या उद्यमी बन्न उत्साहित हुनेछन्।
- (८) खाद्यान्न, सागसब्जी, दुग्धजन्य पदार्थ, फलफूल तथा जडिबुटीहरूबाट नगरबासीहरूआर्थिक रूपमा आत्मनिर्भर बन्नेछन्।
- (९) सबै नगरबासीहरूलाई शुद्ध खानेपानी र आधारभूत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध हुनेछ।
- (१०) नगरपालिकामा सुशासन प्रवर्द्धन हुनेछ।
- (११) नगरपालिकामा व्यवसायिक खेलाडीको उत्पादनको सुरुवात हुनेछ।
- (१२) सागसब्जी, दुग्धजन्य पदार्थ निर्यात गरी नगरबासीको जीवन शैलीमा उल्लेख्य सुधार हुनेछ।
- (१३) वातावरणीय हिंसाबन्धमा उत्कृष्ट हरित नगरको रूपमा विकास हुनेछ।
- (१४) सबै वडाहरूमा सुविधा सम्पन्न स्वास्थ्य चौकी निर्माण हुने छन् ।
- (१५) सबै वडाहरूमा आफ्नो वडा कार्यालयले आफ्नै वडा भवनबाट सेवा प्रवाह गर्नेछन् ।
- (१६) सबै टोलहरूलाई आत्मा निर्भर बनाई एक व्यक्ति एक पेसा एक घर एक उद्यमबनाई भित्री पकेट क्षेत्र निर्माण हुनेछन् ।
- (१७) सबै वडामा कृषि भेटेरिनरीको सेवा केन्द्र स्थापना हुनेछन् ।
- (१८) नगरपालिकाका सबै वडाका धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक र प्राकृतिक वस्तुहरूको संरक्षण र प्रवर्द्धन गरी व्यवसायिक पर्यटनको हवहरूबन्नेछन् ।

आर्थिक विकास सम्बन्धि नीति

कृषि, पशुपालन र उद्यमशिलता तथा सहकारी

- (१) गुणस्तरीय खाद्यन्न, तरकारी, फलफूलको बिउ र बिरुवा कृषकहरूबाट र प्राविधिकको सहयोगमा उत्पादन गरिने छ ।
- (२) साना किसान सहकारी संस्थासँगको साझेदारीमा विउ बैंकको कार्यक्रम संचालन गिरनेछ ।
- (३) कृषि क्षेत्रमा उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न गुणस्तरीय बिउ / बिरुवा र आधुनिक औजारको प्रयोग गरिने छ । साथै प्रदेश र केन्द्र सरकारको सहयोगमा बिउ बैंक, गोदाम घर स्थापना र दुग्ध संकलन केन्द्रको स्थापना गरिने छ ।
- (४) बाँझो जग्गाहरूको विवरण संकलन गरि बाँझो जग्गामा व्यक्तिगत तथा सामुहिक तथा सहकारी खेती गर्न प्रोत्साहन गरिने छ । बाँझो जग्गा, जग्गा धनीहरूले खेती गर्न नचाहेमा भूमि बैङ्कमा जग्गा समावेश गरिने छ र खेती गर्न चाहने व्यक्ति, समुह तथा सहकारीलाई उपलब्ध गराईने छ ।

- (५) अब्बल तथा सिम जग्गा बाँझो राखे जग्गा धनीहरूलाई नगरपालिकाको साथै वडाबाट प्राप्त हुने सेवा सुविधाबाट समेत बन्चित गरिने निती लिइने छ ।
- (६) गरि खाँउ उद्यमी वनौँ भन्ने कार्यक्रम लागु गरिने छ ।
- (७) वगैचा वनाउ आत्मनिर्भर वनौँ भन्ने कार्यक्रम लागु गरिने छ ।
- (८) चरन जग्गामा बृक्षरोपण गर्न प्रोत्साहित गरिने छ ।
- (९) कृषकहरूलाई कृषिजन्य बालीहरूमा लाग्ने रोगहरूको लागि बाली शिविर र किटनाशक , दुशीनासक तथा जैविक मलहरू अनुदानमा उपलब्ध गराइने छ र सो मल बनाउन समेत सिकाइने छ ।
- (१०) कृषि जन्य उत्पादनको समग्र बजार सुनिश्चित र बजारको व्यवस्थापन गरिने छ । प्राविधिक र आर्थिक सहयोगमा कृषिजन्य तथा पशुजन्य वस्तुमा आधारित संकलन केन्द्र तथा प्रोसेसिङ्ग केन्द्र स्थापना गर्ने कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- (११) कोरोना भाइरसबाट प्रभावित तथा बिदेशबाट फर्केका र ग्रामीणयुवालाई लक्षित गरी स्वरोजगारको अवसर सिर्जना गर्न उनीहरूको चाहाना अनुरूप कृषिसम्बन्धी तालिम तथा सेवा प्रदायक तालिम उपलब्ध गराइने छ ।
- (१२) सन्तुलित पशु आहार उत्पादन उद्योग लागत साझेदारीमा स्थापना गरिने छ । पशुको विकास गर्न पशुजन्य आहाराको लागि घाँस खेतीको विस्तार र व्यवस्थापनमा गर्न सहयोग गरिने छ ।
- (१३) पुराना पकेट क्षेत्रलाई निरन्तरता र व्यवस्थापन गरिने छ । साथै नयाँ पकेट क्षेत्र निर्धारण, मिनि टोल पकेट क्षेत्र तथा कृषि तथा पशु उद्यमशिलता साझेदारी कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
- (१४) कृषि / पशु प्रविधिकको व्यवस्थापन गरी नगरपालिका भरी सेवा उपलब्ध गराइने छ ।
- (१५) अर्गानिक र दीगो खेतीलाई प्रवर्द्धन गर्न अर्गानिक तथा जैविक खेतीलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- (१६) कृषि सहकारी, फर्म तथा समूहलाई व्यवस्थित गरी मल बिउ तथा बिषादी सहूलियत दरमा बिक्री बितरणको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- (१७) प्रत्येक वडामा एक-एकवटा कृषि भेटनरी सेवा केन्द्र स्थापना गर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।
- (१८) नमुना कृषि / पशु फर्म स्थापना र संचालन गर्न प्रोत्साहन गरिने छ साथै आधुनिक र नमुना फार्महरूमा कृषकलाई रोजगारीको अवसर समेत मिलाइने छ ।
- (१९) भौगोलिक क्षेत्रमा उपयुक्तता हेरी विभिन्न घाँस तथा फलफुल तथा जडिबुटी साथै पशुपालनको स्रोत केन्द्र संचालन गरिने छ ।
- (२०) नगर तथा वडामा गौरवका आयोजना र टोल सुधारलाई कृषि र पशुपालन क्षेत्रमा संचालन गरिने छ ।
- (२१) कृषकहरूलाई सिँचाइ प्रबन्धको लागि आवश्यकता हेरी पोखरी निर्माण कार्यलाई अगाडि बढाईने छ र केहि नयाँ कुलाको निर्माण साथै पुराना कुलाको मर्मत समेत गरि हिउद बखे संचालन गरिने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- (२२) करेसाबारीमा भन्साघरलाई चाहिने दैनिकी वस्तु प्रत्येक घरले आफैँ उत्पादन गरी प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- (२३) मसलाबाली तथा कोसेबाली र माईनर ऋप खेतीलाई अगाडि बढाईने छ ।
- (२४) विभिन्न प्रकारका तरकारी खेतीलाई मिति पकेट कार्यक्रम संचालन गरी अगाडि बढाईने छ ।
- (२५) प्रत्येक वडामा नर्सरी स्थापना गरी उन्नत जातको बिरुवा उत्पादन गर्न विशेष कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- (२६) कृषि उत्पादको न्युनतम मूल्य निर्धारण गर्नका लागि सङ्घीय तथा प्रदेश सरकारसँग सहकार्य गर्न पहल गरिनेछ ।
- (२७) कृषि तथा पशु बिमासम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

- (२८)समस्याको रूपमा रहेको जमिनलाई संस्थाको नाममा ल्याउन सम्बन्धित निकायमा पहल गरिने छ ।
- (२९)अनुदानमा पशु वस्तु साथै सिजनअनुसार अनुदानमा बिरुवा उपलब्ध गराइने छ ।
- (३०)बंगैचा कार्यक्रममार्फत कृषकलाई बिरुवा लगाउन प्रोत्साहित गरिने छ ।
- (३१)अन्तमा कृषकको माग र आवश्यकता हेरी विभिन्न जिविकोपार्जन, व्यवसायीकरण कार्यक्रम साथै तालिम संचालन गरि आर्थिक अवस्थामा सुधार ल्याइने छ ।

पर्यटन

- (१) नगरपालिका क्षेत्रभित्रका झरना, ताल, तलैया, पोखरी, विभिन्न मन्दिर, पार्क, गुफाहरूको संरक्षण र स्तर उन्नति गरी आन्तरिक र बाह्य पर्यटनप्रवर्द्धन गरिने छ ।
- (२) पुरातात्विक ऐतिहासिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण र प्रवर्द्धनसङ्गीय तथा प्रदेश सरकारको सहयोग र साझेदारीमा विशेष कार्यक्रममार्फत गरिने छ ।
- (३) सार्वजनिक निजी साझेदारीमा आन्तरिक र बाह्य पर्यटन प्रवर्द्धन गर्नका लागि केवलकार, जिप लाइन संचालनको सम्भाव्यता अध्ययन गरिने छ ।
- (४) नगरपालिकाको पर्यटन गुरुयोजना निर्माण गरिने छ ।
- (५) कम्तिमा एक वडा एक ठुला पोखरी कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्दै सबै मेयर टोल सुधार संस्थासम्म पुर्याउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- (६) नगरको पर्यटनलाई सहयोग गर्न सक्ने सम्भावित ठाउँहरूको पहिचान गरी बिस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरी पर्यटन विकास कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- (७) चित्रे, घुमाउने, अखौले, ढोडे, आन्द्रुङ्ग, रामपुर, माझिगाउँ, माझखर्क, झिलमिले, दमार, याङ्गलाबुङ, शिरिषे, बाटाखर्क लगायतका स्थानहरूको सम्भाव्यता अध्ययन गरी होमस्टे स्थापना र प्रवर्द्धनगरिने छ ।
- (८) महालक्ष्मी नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका गुफाहरूको संरक्षण र प्रचार प्रसार गर्न पहल गरिनेछ । जसबाट आन्तरिक साथै बाह्य पर्यटकको आगमनमावृद्धिहुनेछ ।
- (९) महालक्ष्मी नगरपालिका वडा नं. ४ मा जनजाति सङ्ग्रहालय, वडा नं. ७ मा बहुजातीय सङ्ग्रहालय र सहिद पार्क, वडा नं. १ थामडाँडामा पेन्टावर र बुढानिलकण्ठको मन्दिर निर्माण, वडा नं. ३ थामडाँडा पर्यटन प्रवर्द्धन, वडा नं. ५ रामबजार र वडा नं. १ चित्रेमा र नगरको केन्द्र जितपुर बजारमा आधुनिक बसपार्क, वडा नं. ६ र ७ वनझाक्री पार्क, वडा नं. ९ ढुङ्गे बगैँचा, वडा नं. १, ८ मा लक्ष्मी झरना, पटेक डाँडा, बुद्ध पार्क, वडा नं. २ मा लेगुवा झरना, धर्मोदय मन्दिर, वडा नं. ३ मा केवा झरना, वडा नं. ७ मा महालक्ष्मी मन्दिर, वडा नं. ८ मा पात्ले पानी पिकनिक स्पोट, पोखरीलगायतका कामलाई केन्द्र, प्रदेश र नगरको साझेदारीमा अगाडिबढाइने छ । साथै सबै वडाहरूमा पर्यटन प्रवर्द्धनमा सम्भाव्यता अध्ययन गरि आन्तरिक र बाह्य पर्यटकलाई भित्र्याउन विशेष व्यवस्था समेत गरिने छ ।
- (१०) जिपलाईनको सम्वाध्यता अध्ययन गरी पर्यटन प्रवर्द्धनलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

उद्यम, व्यापार एवम् लघु उद्यम तथा सहकारीता

- (१) उद्यमशीलता र लघु उद्योगलाई विकास र प्रवर्द्धन गर्न उद्यम विकास तथा प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक कानून निर्माण गरी उद्यमशीलता विकास तथा प्रवर्द्धन कोषको व्यवस्था गरी आवश्यक कामको सुरुवात गरिनेछ ।
- (२) स्थानीय स्तरमा उत्पादन हुने कृषिजन्य, पशुजन्य तथा जडिबुटीजन्य बस्तुमा आधारित लघु, घरेलु तथा साना उद्योग स्थापना गर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।

- (३) कोरोना भाइरसको सक्रमण र महामारीले खाद्य श्रृङ्खलामा पार्ने नकारात्मक प्रभाव न्यूनीकरण गर्न खेतीयोग्य जमिन सबैमा खेती गर्न आवश्यक प्याकेज संचालन गरिने छ।
- (४) सिपालु हात सधैं आफ्नो साथ युवा लक्षित सिप विकास कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
- (५) विषयगत सहकारीको विकासको लागि नगरक्षेत्रका सहकारीको तथ्याङ्क संकलन गरी उनीहरूको क्रियाशिलता बढाउन प्रोत्साहन गरिने छ। कृषि सहकारीमार्फत उन्नत विउ विजन उत्पादन र वितरण गर्ने र रासायनिक तथा अर्गानिक मल र विषादी उत्पादन वितरणमा अनुदान प्रदान गरिने छ।
- (६) स्थानीय उत्पादनमा आधारित लघु, घरेलु,साना तथा मझौला उद्योगहरूलाई प्रोत्साहन गरिने छ।
- (७) गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई संघीय तथा प्रदेश सरकारको साझेदारीमा सञ्चालन गर्न बजेट विनियोजन गरी कोषमा जम्मा गरी एकिकृत प्रणालीबाट गरिबी न्यूनीकरण गर्न स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित बजारको माग अनुसारका विशेष किसिमका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
- (८) प्रत्येक वडामा सुपथ मूल्यको एक-एक वटा पसल स्थापना गरी आगामी वर्षदेखि प्रत्येक मेयर टोल सुधार संस्था अन्तर्गत सुपथ मूल्यको पसललाई विस्तार गरिने छ।
- (९) नगरभित्र रहेका परम्परागत रूपमा सञ्चालित र रुग्ण अवस्थामा रहेका पानीघट्टहरूको संरक्षण गरिने छ।
- (१०) महालक्ष्मी नगरपालिकावडा नं. १ कटहरेमा औद्योगिक ग्राम निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिने छ।

सामाजिक विकास सम्बन्धी नीति

खानेपानी

- (१) नगरक्षेत्रका खानेपानी उपभोक्ता समितिहरूको अभिलेख तयार गरी सबै नागरिकलाई शुद्ध खानेपानी उपलब्ध गराउन एक घर, एक धारा कार्यक्रम संचालन गर्ने र खानेपानी वितरण प्रणालीलाई मिटर प्रणालीमा रूपान्तरण गरिने छ।
- (२) महालक्ष्मी बृहत खानेपानी योजना लेगुवा जितपुर वडा नं. ५, ६, ७ अघि बढाइने छ।
- (३) महालक्ष्मी लिफ्टिंग खानेपानी योजना वडा नं. १ लाई अघि बढाइने छ।
- (४) चानुवा लिफ्टिंग खानेपानी योजना वडा नं. ४ लाई अघि बढाइने छ।
- (५) साथैअन्य खानेपानी योजनाको मर्मत सम्भार संघीय, प्रदेश सरकारको सहयोगर नगरको साझेदारीमा अगाडि बढाइने छ।
- (६)
- (७) सार्वजनिक नीजि साझेदारीमा मिनरल वाटर उद्योग संचालन गर्न प्रोत्साहन गरिने छ।
- (८) सबै खानेपानी उपभोक्ता समितिहरूलाई स्थानीय माग र आवश्यकताका आधारमा खानेपानी संस्थानलाई हस्तान्तरण गरी स्वच्छ, सफा खानेपानी वितरणको कार्यक्रम सञ्चालनका लागि पहल गरिने छ।

स्वास्थ्य तथा सरसफाई

- (१) सबै स्वास्थ्य संस्थामा न्यूनतम स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्थापन गर्दै सबै स्वास्थ्यकर्मीलाई प्रोत्साहन प्याकेज कार्यक्रम ल्याइने छ। सबै स्वास्थ्य संस्थामा आधुनिक सूचना प्रविधिको पहुँच विस्तार गरिने छ। सबै स्वास्थ्यकर्मी र कोरोना रोकथाममा खटिने सबै कर्मचारीलाई कोरोना विमा सहित प्रोत्साहन भत्ता प्रदान गरिने छ।
- (२) प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, जितपुरमा आधुनिक एक्स रे मेसिनबाट एक्स रे सेवा संचालन गर्ने, ल्यावको स्तर वृद्धि गरी कम्तिमा १५ शैयाको भवन निर्माणमा पहल गरी अस्पतालमा रूपान्तरण गर्न आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ।

- (३) पूर्ण खोप नगर घोषणा गरी सबै स्वास्थ्य संस्थाको मर्मत सम्भार गरिने छ। स्वास्थ्य संस्थामा नियमित औषधि वितरण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाई निरन्तरता दिइने छ।
- (४) सरुवा रोग नियन्त्रण गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गर्ने र सबै स्वास्थ्य संस्थामा २४ घण्टे सेवा प्रदान गर्न क्रमशः कार्यक्रम ल्याइने छ। कोरोना रोकथाम कार्यक्रमलाई अझ प्रभावकारी बनाउन पिसिआर परीक्षणको दायराबढाउने र स्थापना भएका क्वारेन्टाईनहरूलाई मापदण्ड अनुरूपबनाउने र कम्तिमा प्रत्येक वडामा एक-एक वटा क्वारेन्टाईन स्थापना गर्ने नीति लिइनेछ।
- (५) आधारभूत तह देखि माध्यमिक तह सम्मका छात्राहरूलाई सेनिटरी प्याड वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गरिने छ।
- (६) ढल व्यवस्थापन कार्यका साथै पूर्ण सरसफाई नगरलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिने छ।
- (७) स्वास्थ्य तथा सरसफाईसम्बन्धी चेतनामुलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी तोकिएको न्यूनतम मापदण्ड पूरा गर्ने घरहरूलाई प्रमाणपत्र प्रदान गरिने छ।
- (८) महालक्ष्मीवडा नं. ४, दमार बजारका स्थानीय बासिन्दाहरूलाई प्राथमिक स्वास्थ्य उपचारका लागि नगर स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना गरिने छ।
- (९) स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराइने छ।
- (१०) कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि नगर क्षेत्रभित्र कम्तिमा १०० वेडको क्वारेन्टाईन निर्माण गरिने छ।
- (११) भवन नभएका स्वास्थ्य संस्थामा भवन निर्माण गर्दै लगिने र सेवाको पहुँचवाट टाढा भएको स्थानमा नगर स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना गरी फर्निचर लगायत अन्य अति आवश्यकिय स्वास्थ्यसामग्री व्यवस्थापन गरिदै लगिने छ।
- (१२) पूर्ण खोप नगरलाई निरन्तरता दिनको लागि खोप केन्द्र रहेका स्थानमा खोप केन्द्र भवन निर्माण गर्दै जाने साथै खोप कार्यकर्ताहरूलाई प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरिने छ।
- (१३) मारेक कटहरे, लेगुवा, मूर्तिढुङ्गा र चानुवा स्वास्थ्य चौकीमा ल्यावको व्यवस्थापन गरिने छ र नगरभित्रका सबै स्वास्थ्य संस्थामा यातायातको साधनको व्यवस्था गरिदै लगिने छ।
- (१४) सबै गर्भवती र सुत्केरी महिलालाई स्वास्थ्य जाँच गर्न तथा प्रसुती गराउन प्रोत्साहन गर्ने "आमा बच्चा पोषण कार्यक्रम" लाई निरन्तरता दिइने छ। स्वास्थ्य चौकीहरूलाई बर्थिङ् सेन्टरको रूपमा अगाडि बढाइनेछ।
- (१५) नगरक्षेत्रका सबै विद्यालयका विद्यार्थीहरूको लागि निःशुल्क आँखा परीक्षणशिविर सञ्चालन गरिने छ।

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद तथा संस्कृति

- (१) गुणस्तरीय शिक्षाको लागि सबै पक्ष सुधार गर्न विद्यालयको म्यापिङ् गरी विद्यालय मर्ज गर्ने, दरबन्दी आवश्यक भएको विद्यालयमा शिक्षक व्यवस्थापन गर्ने, विद्यालयको भौतिक अवस्थामा सुधार, आधुनिक सूचना प्रविधिको पहुँचको विस्तार तथा सुपरिवेक्षण पद्धतिको व्यवस्थापन गरिने छ। स्वयंसेवक शिक्षकको व्यवस्था गरिने छ।
- (२) शिक्षक तथा विद्यार्थीलाई प्रोत्साहन गर्न पुरस्कार तथा छात्रवृत्ति जस्ता विशेष कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
- (३) नेपाल सरकारको नीति बमोजिम बालविकास देखि कक्षा ५ सम्मका विद्यार्थीलाई दिवा खाजा कार्यक्रम संचालन गरिने छ।

- (४) नगरका सबै खेलकुद कार्यक्रमलाई युवा तथा खेलकुद ऐन तथा कार्यविधि बनाई व्यवस्थित रूपमा संचालन गरिने छ। नगरमा एक विशिष्ट खेलकुद मैदान निर्माण गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ। खेलकुदको विकास र विस्तारका लागि वडा र टोल स्तरसम्म पूर्वाधार विकास गरिने छ।
- (५) विद्यालयमा अतिरिक्त तथा सहकार्यकलापको योजना बनाई नियमित संचालन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ।
- (६) उच्च शिक्षाको विकास गर्न जितपुर क्याम्पसलाई बहुमुखी क्याम्पसको रूपमा रूपान्तरण गर्न आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ।
- (७) कोरोना रोगको संक्रमणको महामारीले पारेको शैक्षिक क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न विद्यार्थी तथा शिक्षक सहायता कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
- (८) कोभिडका कारण अस्तव्यस्त भएको विद्यालय शिक्षालाई अगाडि बढाउन सिकाइ सहजीकरणका कार्यक्रम ल्याइने छ।
- (९) युवा लक्षित कार्यक्रमलाई प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमसंग एकिकृत गरी संचालन गरिने छ।
- (१०) नगरपालिकाका विद्यालय तथा वडामा एक एक वटा पुस्तकालय स्थापना गर्दै लगिने छ।
- (११) नेपाल सरकारको सहयोगमा युवा रोजगारीका लागि रूपान्तरण पहल परियोजना सुरुवात गरिने छ।
- (१२) अनौपचारिक शिक्षालाई सामुदायिक सिकाइ केन्द्रमार्फत संचालन गर्ने र केन्द्रलाई व्यवस्थित गर्न कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ।
- (१३) स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरि शैक्षिक बर्ष २०७८ देखि पूर्ण कार्यान्वयन गरिने छ। सम्भाव्यता अध्ययन गरी मातृभाषाको विषयहरूपनि समावेश गराइनेछ।
- (१४) अनलाईन तालिम, कम्प्यूटर सिप विकास तालिम प्रदान गरी दक्ष जनशक्ति उत्पादन गराइने छ।
- (१५) पुरातात्विक, धार्मिक, जातीय, ऐतिहासिक तालगागत अन्य महत्वपूर्ण बस्तु तथा सामग्री संकलन गरी नगरपालिकामा बहुजातीय र जनजाति सङ्ग्रहालय स्थापना गर्न प्रारम्भिक कार्यको थालनी गरिने छ।
- (१६) न्यून शिक्षक भएका विद्यालयहरूमा तहगत शिक्षक व्यवस्था गर्न प्रदेश र संघीय सरकारसँग सहकार्य गरी आवश्यक पहल गरिने छ।
- (१७) नेपाल सरकारले घोषणा गरे बमोजिमको सेवा सुविधा बालबिकास शिक्षिका र विद्यालय कर्मचारीलाई नगरपालिकाले उपलब्ध गराउने छ।
- (१८) बालमैत्री नगर घोषणा गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
- (१९) सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयको सेवा क्षेत्र तथा मानवीय र भौतिक सुविधाको अध्ययन गरी प्राविधिक धारका विषय थप गर्न प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ।
- (२०) सबै विद्यालयमा शुद्ध खानेपानीको प्रबन्ध गरिने छ।
- (२१) बैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिहरूको विवरण तयार गरी स्वदेश फर्की आउने व्यक्तिलाई स्वदेशमै रोजगारको अवसर सिर्जना गरिने छ।
- (२२) कृषि, बन, प्राविधिक विद्यालय स्थापना गर्न आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ।
- (२३) नगरका सबै सामुदायिक विद्यालयलाई राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०७६ को अधिनमा रही अङ्ग्रेजी माध्यममा शिक्षण गर्न प्रोत्साहित गरिने छ।
- (२४) नगर क्षेत्रभित्रका सबै माध्यमिक तह र आधारभूत तह (१-८ चलेका) विद्यालयमा गणित, विज्ञान र अङ्ग्रेजी शिक्षक अभाव भएमा कार्यविधि बनाई अनुदान शिक्षक उपलब्ध गराइने छ।

- (२५) नगरपालिकाका विद्यालयहरूमा विज्ञान शिक्षकको सहज उपलब्धता गराउन नगरका विद्यार्थीलाई कार्यविधि बनाई माध्यमिक देखि उच्च शिक्षासम्म अध्ययन गर्न छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइने छ।
- (२६) नगरपालिकामा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरूका सन्ततिलाई कार्यविधि बनाई माध्यमिक तह देखि उच्च शिक्षासम्म छात्रवृत्ति प्रदान गरिने छ।
- (२७) कोरोना रोगको महामारीको कारणले तत्काल विद्यालयको पठन पाठन विद्यालय संचालन गर्न नसक्ने अबस्थामा बैकल्पिक उपाय प्रयोग गरी विद्यार्थीको सिकाइलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।
- (२८) शिक्षा सम्बन्धी सबै प्रकारको खोज अनुसन्धान गर्न धनकुटा बहुमुखी क्याम्पससँग साझेदारी गरिने छ।
- (२९) SEE मा सर्वोकृष्ट GPA ल्याउने एक-एक जना छात्र, छात्रा र दलित छात्र, छात्रालाई धनकुटा बहुमुखी क्याम्पसमा विज्ञान विषय पढ्न छात्रवृत्ति प्रदान गरिने छ।
- (३०) नगर क्षेत्रभित्र रहेको प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन गर्ने विद्यालयहरूलाई आवासीय विद्यालयको रूपमा स्थापना गर्ने साथै मारेक कटहरेमा रहेको प्राविधिक विद्यालयलाई पुनः सञ्चालन गरिने छ।
- (३१) प्रदेश नं. १ सरकारको मातहतमा मनमोहन प्राविधिक विश्वविद्यालय स्थापना भएपश्चात् मनमोहन विश्वविद्यालयमार्फत प्रदेश सरकारले स्थानीय तहको साझेदारीमा प्राविधिक कलेज स्थापना गर्ने नीति कार्यक्रमअनुसार यसै आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरी प्राविधिक कलेज सञ्चालन गरिने छ।
- (३२) नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट गठन आदेशको रूपमा विकास समिति मोडलमा अरुण उपत्यकामा योगमाया आयुर्वेद विश्वविद्यालय सञ्चालन गर्ने निर्णय गरेकोमा महालक्ष्मी नगरपालिकानेपाल सरकारलाई विशेष धन्यवाद सहित यस विश्वविद्यालय सञ्चालनको लागि आवश्यक जग्गा तथा अन्य सहयोग उपलब्ध गराउने नीति लिईनेछ।
- (३३) माझी जातीका छोराछोरीलाई उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि वजेटको व्यवस्था गरिनेछ। साथै उच्च शिक्षा वि.एस्सी अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूलाई वजेटको व्यवस्था गरिने छ।
- (३४) धनकुटा बहुमुखी क्याम्पसमा वातावरण, विज्ञान र सुचना प्रविधि विकासमा सहयोग गरिनेछ।

महिला बालबालिका अपाङ्ग दलित तथा जेष्ठ नागरिक

- (१) उपमेयर महिला जीविकोपार्जन कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गरी प्रभावकारी बनाइने छ।
- (२) नगरपालिकाका सबै वडाहरूमा जेष्ठ नागरिक चौतारी तथा बालबालिका पार्क बनाइदै लगिने छ।
- (३) महिला बालबालिका अपाङ्ग दलित र जेष्ठ नागरिकहरूलाई स्वास्थ्य शिक्षा र आर्थिक रुपान्तरणका लागि विशेष सहयोग र सीपमूलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
- (४) महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, दलित, जनजाति र जेष्ठ नागरिकहरूका लागि सशक्तिकरणका थप आवश्यक कार्यक्रम करुणा फाउण्डेसनको साझेदारीमा अगाडि बढाईने छ।
- (५) बालश्रम र बालबालिकालाई निरुत्साहित गर्न "उपमेयरसँग छात्रा कार्यक्रम"लाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिने छ।
- (६) मेरा लागि म गर्छु म गर्न सक्छु (अपाङ्गता विशेष सिप विकास कार्यक्रम संचालन गरिने छ)
- (७) बालमैत्री अपाङ्ग मैत्री भवनहरू निर्माण गरि आवश्यकता अनुसार अपाङ्गहरूलाई सीप र आवश्यक सामग्री प्रदान गरिने छ।
- (८) स्थानीय कच्चा पदार्थको प्रयोग गरी महिला सिप विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
- (९) एक वडा एक महिला बहुउद्देशीय सहकारीको स्थापना गरिनेछ।

(१०) प्रथम उपमेयर जिवीको जागरण कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गर्नको लागि १ वडा १ सहजकर्ताको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति

सडक र पुल

- (१) नगरपालिका क्षेत्रका सम्पूर्ण सडकहरूको अभिलेखीकरण गरी वर्गीकरण गर्ने प्राथमिकताको आधारमा एकिकृत सडक सुधार योजना निर्माण गरी नगरपालिका आफैँ तथा प्रदेश र सङ्घीय सरकारको साझेदारीमा स्तर उन्नति गर्दै लगिने र सडकको नयाँ track खोल्ने कार्य पूर्ण रूपमा बन्द गरिने छ। साथै महालक्ष्मी नगरपालिका भित्रको सडकलाई कालोपत्रे गर्न प्रदेश र सङ्घीय सरकारसँग पहल गरी महालक्ष्मी नगरपालिकाको सहभागिता जुटाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- (२) एकिकृत सहरी विकास योजना निर्माण गरी यसै आर्थिक वर्षबाट कार्यान्वयनमा ल्याइने छ। नगरको केन्द्र जितपुर, त्यसै गरि रामबजार, चित्रे बजारमा एकिकृत बस्ती विकास योजना लागु गरिने छ ।
- (३) मानवीय श्रम र न्यून लागतमा संचालन हुन सक्ने योजनामा ठुलो साधन प्रयोग नगरी जनसहभागितामार्फत निर्माण कार्य सञ्चालन गरिने छ। प्रत्येक वर्ष २ पटक मेयर टोल विकास संस्थाले आफ्नो टोलको सडकको नाली सफा गर्ने, सडकको पेटी सफा गर्नेव्यवस्था, आवश्यक ठाउँमा कज वे र ह्युम पाईप अनिवार्य राख्न सबै वडाहरूबाट समन्वय गरिने छ।
- (४) नगरको चक्रपथ सडकलाई स्तर उन्नति गरिने छ।
- (५) नगरका सबै वडाहरूमा आवत जावत गर्न झोलुङ्गे पुल र मोटरेवल पुल निर्माणलाई उच्च प्राथमिकता प्रदान गरिने छ।
- (६) सडक निर्माणलाई सडकको वर्गीकरण गरी सडकको निर्माण गर्न समपुरक कोषको स्थापना गरिने छ ।
- (७) विगत आर्थिक वर्षबाट मापदण्ड निर्धारण गरिएका सडकहरूको लगत कट्टालाई निरन्तरता दिईने छ ।
- (८) नगरभित्रका मुख्य सडक किनारामा हरियाली प्रवर्द्धनगरिने छ। प्रवर्द्धनका लागि मेयर टोल सुधार संस्थासँगको समन्वयमा वृक्षरोपण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- (९) नगरका मुख्य-मुख्यबजार केन्द्रहरूमा सडक बत्ती जडान गरिने छ । साथै मुख्य-मुख्य समाधिस्थलहरूमा सोलार बत्ती जडान गरिने छ ।

विद्युत्

- (१) जलस्रोतको अधिकतम प्रयोगको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरी एकिकृत जलविद्युत् तथा बैकल्पिक ऊर्जा (नवीकरणीय ऊर्जा समेत) विकास र उपयोग योजना निर्माण गरी नगरपालिका आफैँ वा प्रदेश सरकार र सङ्घीय सरकारको साझेदारीमा कार्यान्वयनमा ल्याईने छ। क्रमशः काठका जीर्ण पोल विस्तापित गरी फलामे पोल राख्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- (२) हालसम्म विद्युत् नपुगेका घरधुरीहरूमा विद्युत् लाईन विस्तार गर्न नेपाल विद्युत् प्राधिकरणसँग सहकार्य गरिने छ। हाल वितरित विद्युत्को विद्युत् लाइनलाई प्राधिकरणको सहयोगमा स्तरीकृत गरिने छ। आवश्यकतानुसार ट्रान्स्फर्मरहरूको क्षमता वृद्धि गरिने छ।
- (३) बैकल्पिक ऊर्जाको रूपमा ब्रिकेट कोइला उत्पादनको परीक्षण गरिने छ। गोबर ग्यास जडान गर्न चाहने व्यक्तिहरूलाई निश्चित प्रतिशत अनुदान दिने व्यवस्था मिलाईने छ। सुधारिएको चूलो प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिने छ।
- (४) उज्यालो नगर कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाई सबै वार्डमा उज्यालो पुर्याइने छ ।

सूचना तथा सञ्चार

- (१) नगरका सबै वडा र विद्यालयहरू, बस्तीहरू र अन्य सरकारी कार्यालयहरूमा इन्टरनेट सुविधा विस्तार गरिदै लगिने छ।
- (२) नगरपालिका क्षेत्रमा साझेदारीमा एफ. एम. रेडियो संचालन गर्न आवश्यक पहल गरिने छ।
- (३) आवश्यकता अनुसार ४ जी टावरहरू निर्माण गरिने छ।

सिँचाइ

- (१) नगरक्षेत्रका सिँचाइकुलोहरूको अभिलेखीकरण गरिने छ। आवश्यकतानुसार कुलोको प्राथमिकीकरण गरी मर्मत तथा सम्भार गरिने छ। मानवीय श्रम र न्यून लागतमा संचालन हुन सक्ने लागत अनुमान रु १,००,००० सम्म भएका कुलोको मर्मतमा उपभोक्ता आफैँले गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।
- (२) खेतीयोग्य जमिनको सबै जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुर्याउन गुरुयोजना बनाई कार्यान्वयन गराइने छ।
- (३) सुख्खा क्षेत्रमा प्रत्येक टोलमा आहाल निर्माण गरी हिँउद महिनामा जमिनमा सिँचाइ गरिने छ। आहाल निर्माणका लागि मेयर टोल विकास संस्थाको अगुवाईमा जनसहभागितामा गरिने छ।
- (४) सिँचाइका आधुनिक तथा प्रभावकारी प्रविधिको उपयोग गरी खेतीयोग्य जमिनमा सिँचाइ सुविधा उपलब्ध गराइने छ। अरुण नदीको पानी लिफ्टिङ पद्धिबाट नगरपालिकाका ४, ५ र ६ वडाहरूमा सिँचाइ आयोजना केन्द्र र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी संचालन गरिने छ।
- (५) हिँउद बर्खा दुवै मौसममा चल्ने कुलाहरू निर्माण गरिने छ। साना सिँचाइ कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाइने छ।

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति

विपद् व्यवस्थापन

- (१) विपद् व्यवस्थापनको कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ। यस वर्ष कोरोना भाइरस रोगको महामारीले नगरको विकासमा पारेको नकारात्मक असर न्यूनीकरण गर्न विकासको न्यूनतम प्याकेज निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ। आगामी आर्थिक वर्षमा दमकल ल्याउनको लागि पहल गरिने छ।
- (२) नगरपालिका तथा वडाकार्यालयहरूमा विपद् व्यवस्थापनका न्यूनतम सामग्रीको व्यवस्था र विपद् व्यवस्थापन तथा उद्धार एकाई गठन गरी प्रयोगमा ल्याइने छ। मानवजन्य तथा प्रकृतिजन्य विपद्का सम्बन्धमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम वडा वडासम्म संचालन गरिने छ।
- (३) विकासका आयोजना संचालन गर्दा सम्भावित जोखिमको मूल्याङ्कन गरेर मात्र आयोजना संचालन गर्न अनुमति प्रदान गरिने छ।
- (४) प्राकृतिक प्रकोप र महामारीबाट पिडित नागरिकहरूलाई सुरक्षित उद्धार र व्यवस्थापन गर्न खुला सार्वजनिक स्थल छनोट गरी आवश्यक पूर्वाधार तयार गर्न आवश्यक तयारीको थालनी गरिने छ।

जलवायु परिवर्तन, वन तथा वातावरण संरक्षण

- (१) जलवायु परिवर्तनले कृषि उत्पादनमा पारेको नकारात्मक असर न्यूनीकरण गर्न आवश्यक अनुसन्धान गरी बैकल्पिक कृषि र फलफूल तथा जडीबुटी खेती पद्धतिलाई कार्यान्वयनमा ल्याइने छ।
- (२) विकासका पूर्वाधार वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन गरेर मात्र निर्माण गर्ने कार्यको थालनी यसै आर्थिक वर्षबाट गरिने छ।
- (३) खेतीयोग्य बाहेकको बाँझो जमिनमा वृक्षारोपण गर्दै लगिने छ।

- (४) फोहरमैला व्यवस्थापन व्यवस्थित गर्न ल्याण्ड फिल साइट निर्माणको कार्य वैकल्पिक स्थानहरूको खोजी गरी व्यवस्थित गर्दै लगिने छ।
- (५) हरियाली नगर निर्माणका लागि सडकको छेउ छेउमा सडकलाई असर नगर्नेस्थानीय स्तरमा पाइने र मूल्य नपर्ने बोट विरुवा रोप्ने कार्यको थालनी वडा कार्यालयमार्फत मेयर टोल सुधार संस्थाको अगुवाईमा गरिने छ।
- (६) नगर क्षेत्र भित्रको सामुदायिक निजी तथा सरकारी वनको अभिलेख तयार गरी सबै वनको संरक्षण तथा सम्बर्धन र व्यवस्थित प्रयोग गरिने छ।
- (७) सामुदायिक वनलाई जनताको आय आर्जनसँग आबद्ध गरिने छ। सामुदायिक वनहरूसँग साझेदारी गरी वन क्षेत्रलाई आयमुलक कार्यक्रममा जोड्ने नीति अवलम्बन गरिने छ।
- (८) नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका वन क्षेत्रहरूको संरक्षण, प्रवर्धन गर्दै वन क्षेत्रको अतिक्रमण रोक्ने प्रक्रिया अवलम्बन गरिनेछ। साथै, विरुवा उत्पादनको लागि नर्सरी स्थापना गर्न सामुदायिक वनसँग समन्वय गरिनेछ।

संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन सम्बन्धि नीति

संस्थागत विकास

- (१) संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ बमोजिम नगरपालिकाको लागि सबै आवश्यक कानूनहरू निर्माण गरी यसै आर्थिक वर्षबाट कार्यान्वयनमा ल्याइने छ।
- (२) नगरपालिकाको संगठन संरचनामा सुधार गरी सेवा प्रवाहलाई सरल र सहज बनाउन संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी आवश्यक सबै पदहरू पदपूर्ति गरिने छ।
- (३) सबै वडाकार्यालयमा सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउन न्यूनतम साधन र स्रोतको व्यवस्था गरिने छ। कर्मचारीको मनोबल र उत्प्रेरणा बढाउन विशेष कार्यक्रम ल्याइने छ। कोरोना रोग रोकथाममा खटिने कर्मचारीलाई प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरिने छ।
- (४) नगरपालिकाबाट संचालित सबै आयोजना र कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनको सुनिश्चित गर्न नियमित अनुगमन र पृष्ठपोषण, सूचना अधिकारीको व्यवस्था, सार्वजनिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाइ, सामाजिक परिक्षण तथा गुनासो सुनुवाईको व्यवस्था वडा अध्यक्ष सुशासन कार्यक्रममार्फत प्रभावकारी बनाइने छ।
- (५) सेवा प्रवाहमा आधुनिक सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई जोड दिइने छ।
- (६) नगरपालिकाको सबै कर्मचारीलाई क्षमता विकास तालिम प्रदान गरिने छ।

सामाजिक सुरक्षा तथा जेष्ठ नागरिक

- (१) सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई व्यवस्थित र सरल बनाइने छ।
- (२) लैङ्गिक हिंसा लगायत सबै प्रकारका हिंसाहरूमा शुन्य सहनशिलता अवलम्बन गरिने छ।
- (३) जेष्ठ जागरिकसँग भएको अनुभव र ज्ञानलाई आगामी पुस्तामा हस्तान्तरण गर्न आवश्यक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ।
- (४) एकल पुरुषलाई उमेर समूह निर्धारण गरि सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्रदान गरिने छ।
- (५) जेष्ठ नागरिकलाई तिर्थ यात्रा भ्रमण गराइने छ।
- (६) जेष्ठ नागरिक चौतारी, हल, भवन निर्माण गरिने छ।

सुशासन

- (१) नगरपालिकाका सम्पूर्ण गतिविधि समेटी “महालक्ष्मीआवाज” नामक बुलेटिन चौमासिक रूपमा प्रकाशन गरिने छ। नगरपालिकामा डिजिटल नागरिक बडापत्रमार्फत कार्यसम्पादनलाई सरलीकृत गरिने छ।
- (२) योजना निर्माण छनोट कार्यान्वयन र मूल्याङ्कन सम्मका प्रक्रिया समेटी कर्मचारी र उपभोक्ता समितिलाई विशेष तालिम र सहजीकरण कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
- (३) सभाबाट बजेट स्वीकृतपश्चात् कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका निर्माण गरी योजना कार्यान्वयन गरिने छ। अनुगमन योजना निर्माण गरी यस कार्यलाई व्यवस्थित गरिने छ।
- (४) बजेट कार्यान्वयनको चौमासिक समीक्षा गरिने छ।
- (५) व्यक्तिगत घटना दर्तालाई अनलाईन प्रविधिमार्फत व्यवस्थित गरिने छ।
- (६) राष्ट्रिय परिचय पत्र कार्यक्रमलाई कार्यान्वयनमा ल्याइने छ।

सामाजिक विकास र न्याय

- (१) गरिब घरपरिवारको पहिचान गरी उनीहरूको स्वास्थ्य उपचार गर्ने साथै उनीहरूको घरको खरको छानो विस्थापन गरी जस्ता पाता लगाइने छ।
- (२) गरिब घरपरिवारको पहिचान तथा परिचयपत्र वितरण कार्यक्रमको सुरुवात गरिने छ।
- (३) एकिकृत बस्ती विकासको अवधारणा कार्यान्वयनको प्रारम्भ गरिने छ।

रोजगारको अवसर र क्षमता विकास

- (१) प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममार्फत बेरोजगार युवालाई रोजगारीको प्रबन्ध गरिने छ।
- (२) स्थानीयस्तरमा उपलब्ध स्रोत र साधनमा आधारित बस्तुको प्रयोग शीगरी हस्तकला र अन्य सीपमा आधारित लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूमार्फत स्वरोजगार प्रवर्द्धन गर्दै उद्यमशीलता विकास गरिने छ।
- (३) यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सक्रिय उमेर समूहका व्यक्तिहरूको सङ्ख्या एकिन गरिने छ।
- (४) नगरपालिका भित्रका गरिब घर परिवारको पहिचान गरी अति गरिब, मध्यम गरिब र गरिबको वर्गिकरण गरिने छ।
- (५) नगरपालिका स्तरीय योजनाहरूमा रोजगार सेवा केन्द्रमा सुचिकृत बेरोजगार श्रमिकलाई परिचालन गर्न योजनाको कुल बजेटको कम्तीमा २५ प्रतिशत रकम छुट्याइनेछ।
- (६) “आफ्नो माटो चिनौ, आफ्नै गाँउ बनाऔं” स्वावलम्बन अभियान सञ्चालन गरि युवाहरूलाई रोजगारीका अवसरहरू पहिचान गर्दै रोजगारी तथा स्व-रोजगार बनाउन सहजिकरण गर्ने।
- (७) सुचिकृत बेरोजगार युवाहरू तथा वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका, रोजगारी गुमाएका युवाहरूलाई उद्यमशीलता विकास गर्न गराउन बिउ पुँजी उपलब्ध गराउने गरि आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ।
- (८) कामका सम्मान, स्वरोजगार उपयुक्त, परिश्रमिक र सामाजिक संरक्षण सहितको श्रम व्यवस्थापन यस नगरपालिकाको नीति हुनेछ।
- (९) कामका लागि खाद्यन्न सामुदायिक आयोजनाहरूमा सरोकारवालाहरूसंग साभेदारका पहल गरिनेछ।
- (१०) एक करोड भन्दा कम बजेटका योजनाहरूमा ह्याभी इक्विमेन्टको प्रयोगमा पूर्णरूपमा रोक लगाई श्रमिकलाई काममा लगाइने व्यवस्था गरिनेछ।
- (११) नगरपालिका भित्रका बेरोजगारीको अवस्था र रोजगारको प्रवर्द्धन, आवश्यक सीपमुलक तालिमको पहिचान गरि बेरोजगार व्यक्तिलाई तालिम दिइनेछ।
- (१२) संघ तथा प्रदेशले ल्याएको रोजगारमुलक कार्यमा अपनत्व कायम गर्दै रोजगारीका क्षेत्र विस्तार गरिनेछ।

- (१३) आन्तरिक रोजगारी सिर्जना गर्न सरोकारवाला निकाय, निजी, सहकारी तथा गैह्रसरकारी क्षेत्रसंग समन्वय र सहकार्यमा जोड दिइनेछ ।
- (१४) युवा तथा शैक्षिक बेरोजगारलाई प्राथमिकतामा राखी स्वरोजगारमुलक कार्यमा संलग्न स्थानीय युवा उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- (१५) रोजगार सेवा केन्द्रमा सुचिकृत बेरोजगार श्रमिकलाई रोजगार प्रदान गर्न र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई अझ प्रभावकारी बनाउनका लागि संघीय सरकारबाट प्राप्त शसर्त बजेटमा नगरपालिकाबाट ४० प्रतिशत थप रकम व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- (१६) बेरोजगार र विपन्न नागरिकहरूलाई बजारमा उपलब्ध रोजगारीहरू सहजरूपमा स्थानीय रूपमानै उपलब्ध गराउन रोजगार मेला आयोजना गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- (१७) युवा लक्षित रोजगार सचेतना कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरि युवाहरूलाई बृहत्तरूपमा रोजगारीमा सहभागी गराईने छ ।

विविध

- (१) नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका सहकारी तथा वित्तीय संस्थामार्फत सरल ब्याजमा ऋण प्रवाह गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईने छ ।
- (२) सामुदायिक साझेदारीमा टोल टोलमा सचेतना कार्यक्रम संचालन गर्ने र स्थानीयस्रोत र साधनको प्रयोग गरी न्यून लागतका आयोजना संचालन गर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।
- (३) सबैप्रहरी चौकीहरूको भौतिक सुविधा क्रमशः विस्तार गर्दै लगिने छ र जितपुर प्रहरी चौकीको स्तर वृद्धि गर्न थप पहल गरिने छ । साथ, प्रहरी चौकी नभएको वडाहरूमा प्रहरी चौकी स्थापनाका लागि पहल गरिने छ ।
- (४) भूकम्पबाट प्रभावित घर धनीहरूको घर पुनर्निर्माण गर्न राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणसंग समन्वय गरी सम्पन्न गरिने छ ।
- (५) नगरपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण कार्यलाई आवश्यक श्रोतको खोजी कार्य प्रारम्भ गरिने छ ।
- (६) नगर प्रमुख, उपप्रमुख तथा कर्मचारीहरूलाई आवास सुविधा प्रदान गर्न आवासीय भवन निर्माण कार्यको प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ ।
- (७) नगरपालिकामा रहेका पुराना तथा नयाँ बन्ने सरकारी तथा व्यक्तिगत घरको आधुनिक र भुकम्प प्रतिरोधात्मक भवनको नक्सा पास गर्न निरन्तरता प्रदान गरिनुका साथै सरकारी भवनलाई सेतो र रातो मिश्रीत कलर, विद्यालय भवनलाई पहिलो कलर र निजी आवासिय भवनहरूलाई एक वस्ती, एक कलरीङ्गको लागि अनुदानको व्यवस्थासहित आगामी बडादशैं देखि नै उक्त कार्य अभियानको रूपमा अगाडि बढाईने छ ।
- (८) नगरपालिका क्षेत्र भित्र बन्ने घरहरूलाई भुकम्पमैत्री बनाउदै लगिने छ ।
- (९) विपद्को अवस्थामा बाहेक पूर्वाधार विकास अन्तर्गत नगरपालिका क्षेत्रभित्र १० लाख सम्मको योजनाहरूमा व्याक हो लोडर, स्काभेटर लगायतका भारी उपकरण प्रयोग नगर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ र १० लाख भन्दा बढी लागत अनुमान भएका योजनाहरू बोलपत्रमार्फत सञ्चालन गर्ने नीति लिईने छ ।
- (१०) ईलाका प्रशासन कार्यालय, मालपोत, कर, नापी, सञ्चार, आयुर्वेद सहित एकिकृत सेवा केन्द्र भवन स्थापना र सेवा उपलब्ध गराउन संघीय सरकार समक्ष विषेस पहल गरिनेछ ।
- (११) कृष उपज, भण्डारण तथा विउविजन भण्डारणको लागि कोल्ड स्टोर स्थापना गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- (१२) हरेक जातजाति, सहकारी, व्यापारी, व्यवसायी, पेशाकर्मी, मजदुर, श्रमिक आदिको नगर स्तरीय संघ निर्माण गरी सहकारी स्थापनामा पहल गरिने छ ।
- (१३) उपप्रमुख महिला जागरण समूह र महिला विकास समूहहरूलाई एकिकृत गरी महिला सहकारी स्थापना गरिनेछ ।

- (१४) डकमी लगायत विभिन्न पेशामा आवद्ध श्रमिकहरूलाई एकतावद्ध गर्दै श्रमिक सहकारी स्थापना गराई उनीहरूलाई चाहिने पुनर्ताजकी सीपसहित आवश्यक मेशिन औजार हस्तान्तरण गरिनेछ ।
- (१५) गरिबीको रेखामुनी रहेका र प्रकोपका कारण घरबार विहिन भएका खरको छाना भएका घर परिवारहरूलाई सुरक्षित आवास निर्माण गर्न चाहेमा सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम संघीय तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा सञ्चालन गरिने छ ।
- (१६) जितपुर बजार, रामबजार र चिन्ने बजारको आवागमनलाई मध्यनजर राख्दै शान्ति सुरक्षाको प्रवन्धका लागि प्रहरी चौकी मातहत CC CAMERA जडानको कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ ।

धन्यवाद !

**" कृषि, उद्यम, व्यापार र स्वरोजगार
दिगो शान्ति, सुशासन र समृद्ध महालक्ष्मी नगर "**
आ.व.०७८/०७९ को वजेट वक्तव्य

सभा अध्यक्ष श्री पर्शुराम नेपालज्यू,
प्रदेश माननिय श्री इन्द्रमणी पराजुलीज्यू,
जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख श्री टंक बहादुर चुहानज्यू,
जिल्ला समन्वय समिति सदस्य श्री अम्बिका बुढाथोकीज्यू,
नगर सभाका सदस्यज्यूहरु,
महालक्ष्मी नगरबासि आमाबुवा, दाजुभाइ तथा दिदिवहिनिहरु,
संचारकर्मी साथिहरु,
उपस्थित अतिथिज्यूहरु र
कर्मचारी वर्गहरु ।

नेपालको संविधान २०७२ अनुसार २०७३ साल फागुन २७ गते स्थापना भएको महालक्ष्मी नगरपालिका, धनकुटा जिल्लाको उत्तरी भेगमा रहेको प्राकृतिक तथा सास्कृतिक विविधताको संगम स्थल हो । यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र उपलब्ध सामाजिक, सास्कृतिक, प्राकृतिक तथा आर्थिक विविधतामा प्रविधि सिप र दक्षताले यस नगरपालिकाको विकासमा आमुल रुपान्तरण गर्न सकिन्छ भन्ने मान्यतालाई आत्मसाथ गर्दै खुशी र सुखी पालिका, सन्तुलित विकास, समान्निता जिवन, आवश्यक पूर्वाधारका साथ दिगो शान्ति, सुशासन र समृद्ध महालक्ष्मी नगर भन्ने दुर दृष्टिका साथ आर्थिक बर्ष २०७८।७९ को बार्षिक वजेट निर्माण गरेकी छु ।

मुलुक संघियतामा गएसगै स्थानिय तहहरुले जनप्रतिनिधि पाएको ४ बर्ष भइसकेको छ । यि ४ वर्षहरुमा महालक्ष्मी नगरपालिकाको उल्लेख्य विकास भएको महशुस गरेको छु । हाल परिवर्तित अबस्थामा समग्र पालिकाको राजनैतिक, सामाजिक, प्राकृतिक विज्ञार र प्रविधि साथै मानव संसाधनमा अन्तरनिहित सम्भावनाहरुको ढोका खोलि दिगो विकासको मार्ग कोर्न नया उत्साह र उमंग सिर्जना भएको छ ।

कोभिड- १९ महामारीले सिर्जना गरेको हाम्रो जिवनकालकै सर्वाधिक चुनौतिपूर्ण परिस्थितिको सामना गर्दै महालक्ष्मी बासिहरुको जिवन रक्षा गर्न र अर्थव्यवस्थालाई गतिशिल तुल्याउदै पुनरुत्थान गर्न सकिन्छ भन्ने दृढ विश्वास का साथ म आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को आयव्ययको विवरण सार्वजनिक गर्न उपस्थित भएको छु ।

सन् २०२० को प्रारम्भमा देखापरेको महामारीले हाम्रो विकास र समृद्धिको यात्रालाई गम्भीर रुपमा प्रभावित पारेको छ । सक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारका लागि गरिएको प्रयासका बावजुद केहि संख्यामा महालक्ष्मी बासिहरुले ज्यान गुमाउनु परेको छ । यस महामारिबाट मृत्यूवरण गर्नुहुने महालक्ष्मी बासिहरुप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । मृतकका परिवारजनमा समवेदना व्यक्त गर्दछु । संक्रमित विरामीको शिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु ।

कोभिड-१९ महामारीको दोश्रो लहरको जोखिम बढ्दै जाँदा हाम्रा सामु चुनौतीहरू थपिएका छन् । संक्रमण जोखिम कायम रहने अवधि र यसको प्रभाव अझै यकिन हुन सकेको छैन । संकटको यस समयमा प्रत्येक महालक्ष्मी बासिहरूको जिवनरक्षाको अभिभारालाई नगरपालिकाले सर्वोच्च प्राथमिकता दिएको छ । नगरपालिका, महामारीकै बिचमा पनि स्वास्थ्य सजगता अपनाउदै आर्थिक गतिविधिलाई निरन्तरता दिन प्रतिवद्ध छ ।

नेपालको संविधान २०७२ ले गरेको व्यवस्था बमोजिम महालक्ष्मी नगरपालिकाको सातौं नगर सभाको लागि आफ्नो बजेट आफै बनाउन र घोषणा गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्त खुसी लागेको छ । नेपालको लोकतान्त्रीक आन्दोलन, जनयुद्ध, आदिवासी जनजाती आन्दोलन, लगायतका आन्दोलन हरुमा सहादत प्राप्त गर्ने विर शहिदहरू प्रति हार्दिक श्रदा सुमन श्रदाञ्जलि ।

वार्षिक बजेट नगरले अवलम्बन गरेका नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने महत्वपूर्ण औजार हो । बजेट तर्जुमा गर्दा संविधानले नगरिकका लागि वाचा गरेको मौलिक हकहरूको पूर्ण उपभोगको सुनिश्चिततालाई समेट्दै संविधानले परिकल्पना गरेको दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षालाई साकार पार्न सहयोगी हुने कार्यक्रम तथा कृयाकलापहरू समावेश गर्न ध्यान दिनु आवश्यक हुन्छ ।

नगरबासीको आकांक्षा धेरै कुरा एकै पटक संबोधन भईदियोस भन्ने हुन्छ तर, समय, स्रोत र क्षमताको सीमाले गर्दा एकै पटक सबै कुरा संबोधन गर्न सम्भव हुँदैन । त्यस माथि स्थानीय सरकार भर्खरै गठन भएको र साधन, स्रोत प्रर्याप्त र सुनिश्चित नभई सकेको अवस्था छ । यस्तो अवस्थामा अधिकतम् जनतालाई लाभ वा फाइदा दिने कार्यक्रम वा आयोजनालाई छनौट गर्ने वाध्यात्मक अवस्था नगरको रहेको छ ।

बजेट तर्जुमा गर्दा जनप्रतिनिधिहरूको सहयोग र स्वामित्वलाई ख्याल गर्दै जनताका विकासका आकांक्षा र आवश्यकताहरूको वारेमा प्रर्याप्त अध्ययन र सुझाव लिएको छ । चार वर्षको अभ्यासबाट नागरबासीका समस्याहरूका वारेमा प्रर्याप्त जानकारी प्राप्त भएको छ । सबै सदस्यहरूले अमूल्य सुझाव दिई नगर सरकारलाई सहयोग गर्नु भएको छ । नगर सभा सदस्यहरूबाट प्रकट भएका जनताका मनोभावनालाई बजेट निर्माण गर्दा प्रर्याप्त ध्यान दिइएको छ ।

आर्थिक विकास लागि संभावना भएको नगरको रूपमा यो नगर पर्दछ । प्राकृतिक स्रोत, खनिज पदार्थ, जडिबुटी, पर्यटन प्रर्वद्धन, जलविद्युत उत्पादन, कृषिमा हरित क्रान्ति, शैक्षिक क्षेत्रको उपयुक्त अवस्थिति यो नगरका संभावनाका क्षेत्र हुन । मानवीय अगुवाइमा हुने इमान्दार प्रयत्नले असंभवलाई पनि संभव बनाउन सकिन्छ । नगरका चुनौति अवश्य छन् तर संभावना पहिल्याउदै र सार्थक प्रयत्न गर्दै जादा चुनौति ओजेलमा पर्दै जान्छन् ।

समृद्ध नेपाल सुखि नेपालीको राष्ट्रिय लक्ष्य, मुलुकले अंगिकार गरेको दिगो विकास लक्ष्यको मुख्य मार्ग दर्शनमा हामिले महालक्ष्मी नगरपालिकाको दिर्घकालिन विकासका लागि तय गरेको कृषि, उद्यम, व्यापार र स्वरोजगार दिगो शान्ति, सुशासन र समृद्ध महालक्ष्मी नगर भन्ने महालक्ष्मीको दिर्घकालिन लक्ष्य प्राप्ति लागि हाम्रा निति, कार्यक्रम र योजनाहरू परिलक्षित गरेका छौं ।

अध्यक्ष महोदय,

यस पृष्ठभूमिमा अब म आर्थिक वर्ष ०७८/०७९ को बजेटको उद्देश्यहरु निम्न अनुसार रहेको व्यहोरा निवेदन गर्न चाहन्छु ।

- कृषि क्षेत्रमा व्यवसायीकरण र आधुनिकीकरण गरी उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने ।
- भेटेनरीको सेवा केन्द्र स्थापना गरी सेवा प्रवाहमा वृद्धि गर्ने ।
- आर्थिक बृद्धिलाई उच्च दरमा उकाल्दै नगरवासीको जीवनस्तरमा देख्न सकिने र अनुभूति गर्न सकिने सुधार ल्याउन मानवीय पूँजी विकास र उत्पादन सहयोगी भौतिक पूर्वाधारको विकास गर्दै समग्र आर्थिक क्षेत्रलाई चलायमान बनाउने ।
- उपलब्ध साधन स्रोत, अवसर र क्षमताको उच्चतम परिचालन गरी शीघ्र आर्थिक पुनर्उत्थान गर्दै आर्थिक विकासको गतिलाई निरन्तरता दिने ।
- कोभिड १९ लगायत संक्रामक सबै प्रकारका रोग र विपद्बाट नागरिकको जीवन रक्षा गर्दै जनजीवनलाई सहज र सुरक्षित बनाउने ।
- विपन्न वर्ग तथा खरको छाना भएका घरहरुको खर छाना विस्तारित गर्ने जस्तापाता लगाउने ।
- पर्यटनमैत्री पूर्वाधार विकास गरी पर्यटन उद्योगलाई विस्तार गर्ने एवं लगानी, रोजगारी तथा अन्य आय आर्जनको आकर्षक गन्तव्यको रूपमा पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
- आधारभूत पूर्वाधारको निर्माण र विकास गरी नगर सरकार र आधारभूत सेवामा नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने ।
- स्वास्थ्य र शिक्षामा गुणस्तरीय सुधार गर्दै आफ्नै भवनबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने ।
- गणुस्तरीय र भरपर्दो खानेपानीको सुविधाको विस्तार गर्ने ।
- वातावरण सन्तुलन तथा विपद् व्यवस्थापनलाई अन्तर आवद्धताको विषयकोरूपमा विकास गर्ने ।
- समावेशी र सन्तुलित विकासलाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
- पूर्वाधार मैत्री नगर निर्माण गर्दै सबै वडामा हिउद वर्षा दुवै मौषममा सडकहरु निर्माण गर्दै प्रत्येक टोल सम्म सडक सुविधा विस्तार गर्ने ।
- प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रममा नगरपालिकाले थप साझेदारी गरी थप रोजगार सिर्जना गरि प्रत्येक व्यक्तिको जिवनयापनमा सहयोग पुर्याउने ।
- उज्यालो नगर कार्यक्रम मार्फत सबै घरहरुमा वल्लि पुर्याउने ।

अध्यक्ष महोदय,

अव म आ.व. ०७८/०७९ को वजेटका विशेषताका वारेमा प्रकाश पार्न चाहन्छु । स्वस्थ, स्वच्छ, सुसंस्कृत, सुशासित, समृद्ध महालक्ष्मी नगर बनाउने नगरको सोचलाई सार्थक बनाउन मैले वजेटका निम्न विशेषताहरु तय गरेको छु ।

- नगरमा रहेको मानव स्रोतलाई स्वास्थ्य शिक्षाको माध्यमबाट अनुशासित, योग्य र मेहनेती बनाउदै असल मानव पूँजीमा रुपमान्तरण गर्ने,
- हाम्रो नगर नेपालका स्थानीय तहहरु मध्ये विविधताले भरपुर नगरपालिका हो । यस पृष्ठ भूमिमा नगरमा विद्यमान प्राकृतिक, साँस्कृतिक मानवीय आध्यात्मिक र भौतिक संभावनाहरुलाई समृद्धिमा सदुपयोग गर्न र नगरलाई लगानी कर्ताको पहिलो रोजाईमा पार्न नगरभर सडक संजाल, सौर्य उर्जा, विद्युत सुविधा र संचार सेवाको उपलब्धता एवं खेतियोग्य जमिनको उपलब्धताका आधारमा सिंचाई विस्तार गर्ने ।
- कोरोना लगायत सबै प्रकारका स्वास्थ्य जोखिमबाट नागरिकलाई सुरक्षित राख्ने र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सर्वसुलभ बनाउन स्वास्थ्य सेवाको दायरा विस्तार, स्वास्थ्य पूर्वाधार निर्माण तथा स्तरोन्नती र स्वास्थ्य जनशक्ति विकास गर्ने ।
- आफ्नो नगर आफै बनाउ भन्ने भावानलाई सार्थक बनाउन नगरवासीको ज्ञान, सीप,क्षमता र केही गरौं भन्ने भावनालाई नगरमै सदुपयोग गर्न तथा नीजिक्षेत्रका लगानी कर्तालाई नगरमा आकर्षिक गर्न सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने,
- विकासका सबै आयाम, स्वरुप र संरचनामा संबोधन गर्ने गरी पहिचान भएका लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण, वालमैत्री, वातावरणमैत्री, विपद् जोखिम न्यूनिकरण, दिगो विकास लक्ष्य, आन्तरिकीकरण लगायतका अन्तर आवद्धताका विषयहरुलाई सम्बोधन गर्ने,
- थप रोजगारीको सृजना गरी महालक्ष्मी नगरपालिका वासिहरुको जिवनयापन सहज बनाउने ।
- कर्मचारी वर्गमा जागरले काम गरौं, मुस्कान सहितको सेवा गरौं भन्ने संस्कारको विकास गर्ने । तथा कर्मचारीको मनोबल उच्च पार्न आवश्यक प्रोत्साहनको व्यवस्था मिलाईने छ ।

अध्यक्ष महोदय,

अव म आ व २०७६/०७७ को यथार्थ आय र व्यय तथा आव २०७७/०७८ को संशोधित आय व्यय को अनुमान पेश गर्न चाहन्छु । आ.व. ०७६।०७७ को यथार्थ आय ५२ करोड ६७ लाख ३७ हजार चार सय ७३ रुपैया पैसा ९४ मात्र र व्यय तर्फ रु. ४९ करोड ३२ लाख ८१ हजार ९ सय ६८ रुपैया पैसा ७८ मात्र थियो । आ.व. आव २०७७/०७८ को संशोधित आय अनुमान ६० करोड ४७ लाख ७० हजार ३ सय १३ रुपैया मध्येमा आव २०७७/०७८ मा कोभिड १९ का कारण व्यय ५० करोड हुने अनुमान गरेको छु ।

अध्यक्ष महोदय,

अव म, आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को वजेट र कार्यक्रम संक्षिप्तरुपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु । यसको विस्तृत विवरण संलग्न अनुसूचीहरुमा समावेश गरेकी छु । यस आर्थिक वर्षका लागि कूल रकम रु.६४ करोड ५४ लाख ९५ हजार ४ सय ४० रुपैया विनियोजन गरेको छु । जसमध्ये केन्द्र सरकारबाट बित्तीय

रातो किताव

समानीकरणमा रु.१० करोड ३३ लाख, केद्र सरकार राजश्व बाडफाडवाट रु ७ करोड ५५ लाख, १० हजार प्रदेश सरकारबाट वित्तिय समानीकरणमा रु ५८ लाख २८ हजार, सवारी कर बाडफाड प्रदेश सरकार बाट रु ४४ लाख, १८ हजार ४ सय ४० रुपैया, दहत्तर बहत्तर शुल्कबाट संकलित राजश्व रु. १५ लाख, सघिय सरकार बाट आ.व. २०७८/०७९ मा समपुरक अनुदान ६३ लाख र विशेष अनुदान बापत एकमुष्ठ रु २ करोड ५३ लाख तथा सघिय सरकारबाट सशर्त अनुदानतर्फ ३० करोड ९१ लाख र प्रदेश १ सरकार शर्त अनुदान १ करोड ३२ लाख ८९ हजार र प्रदेश १ प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान तर्फ १ करोड, सामाजिक सुरक्षा भत्ता बापत रु ६ करोड ५० लाख प्राप्त हुने अनुमान गरेकी छु । त्यसैगरी महालक्ष्मी नगरपालिकाको आन्तरिक श्रोतबाट आ.व.२०७८/०७९ मा चालु आ व को नगद मौज्दात र आगामि वर्ष को आन्तरीक आम्दानी गरी एकमुस्त रु २ करोड ५९ लाख ५० हजार आय अनुमान गरेको छु ।

सशर्त अनुदान बापत प्राप्त कूल रकम रु.३२ करोड २३ लाख ८९ हजार केन्द्र /प्रदेश १ सरकार बाट रकम शीर्षकगत विनियोजन भई आएको छ । जसमा शिक्षा क्षेत्रमा साबिकमा सञ्चालित सबैका लागि शिक्षा आधारभूत तह (आधारभूत तहका शिक्षक तलब भत्ता), माध्यमिक तह (शिक्षक तलब भत्ता) र विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु रहेका छन् । त्यसै गरी यस नगरपालिकामा सञ्चालित स्वास्थ्य संस्थाहरुको सञ्चालन खर्च तथा तलब भत्ता केन्द्रीय स्वास्थ्य शिक्षा, सूचना तथा सञ्चार कार्यक्रम, क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम, एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम, परिवार स्वास्थ्य कार्यक्रम, औषधि, भ्याक्सिन, सामाग्री प्याकिङ्ग र ढुवानी बापतको रकम लगायतका कार्यक्रमहरु पनि सशर्त अनुदानमा समावेश भई आएका छन् । त्यसै गरी राष्ट्रिय ग्रामीण तथा नविकरणीय उर्जा कार्यक्रम, नेपाल कृषि सेवा विकास कार्यक्रम, भोलुङ्गे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम, साना सिचाई कार्यक्रम,राष्ट्रीय परिचय पत्र तथा पन्जीकरण कार्यक्रम र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम पनि शसर्त अनुदानमा समावेश भई आएका छन् । त्यस्तै केन्द्र सरकार बाट विशेष अनुदान तर्फ महालक्ष्मी नगरपालिकाको लिफटिड प्रविधिबाट शुद्ध खानेपानी सुविधा विस्तार आयोजना लाई २ करोड ५३ लाख अनुदान समावेश भई आएका छन् । साथै प्रदेश सरकार तर्फ अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम, लैलिङ्क हिंसा निवारणका लागि कोष स्थापना लगायत विभिन्न सिचाई आयोजनाहरुका लागि अनुदान समावेश भइ आएका छन ।

नगर सभाका सदस्यज्यूहरु,

कूल बजेटबाट सघिय सरकारबाट हस्तान्तरीत शसर्त अनुदान, प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरीत शसर्त अनुदान, सामाजिक सुरक्षा तथा केन्द्र सरकार र प्रदेश सरकारको विशेष र समपुरक अनुदान बापतको रकम घटाउदा सघिय सरकारबाट प्राप्त हुने समानीकरण अनुदान, राजश्व बाडफाड र त्यसैगरी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने समानकिरण अनुदान र राजस्व बाँडफाडको रकम तथा नगरपालिकाको आन्तरीक श्रोत समेत जोड्दा कायम हुन आउने रकम रु.२१ करोड ६५ लाख ६ हजार ४ सय ४० रुपैया मध्ये चालु खर्च बापत करिब ४५ प्रतिशत अर्थात ९ करोड ७४ लाख २७ हजार ८ सय ९८ रुपैया र बाँकी ५५ प्रतिशत अर्थात ११ करोड ९० लाख ७८ हजार ५ सय ४२ रुपैयाँ विकास खर्च बापत विनियोजन गरेको छु । यो विकास खर्चलाई पनि क्षेत्रगत आधारमा आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, वातावरण तथा बिपद् व्यवस्थापन, संस्थागत विकास तथा सुशासन तर्फ गरी पाँच क्षेत्रमा विभाजन गरी विनियोजनको व्यवस्था मिलाएको छु । अब म विभिन्न क्षेत्रगत शीर्षक अनुसारको बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

आर्थिक विकास :

यस शीर्षक अन्तर्गत कृषि, उद्योग तथा वाणिज्य, प्राचिन, ऐतिहासिक, पुरातात्विक धरोहर संरक्षण र विकास, पर्यटन, सहकारी र वित्तीय क्षेत्र पर्दछन् । जसका लागि यस आर्थिक वर्षमा नगरपालिका कृषि कान्ति प्रविधि , पशु बीमा साना सिचाई आयोजना , मुहान संरक्षण, पशु स्वास्थ्य ,दुग्ध उद्योग सञ्चालन, विउ बैंक, व्यवसायीक कृषि तथा औद्योगिक क्षेत्रको प्रवर्धन, एक वडा एक कृषि सहकारी निर्माण, अरुण एगो फरेष्ट्री, पशु रोग निधान एवं अन्य कार्यक्रम, किवी मत्स्य, वीउ बिजन तथा किटनाशक औषधि खरिद, विभिन्न पर्यटकीय स्थानमा महोत्सव, लगायतका कार्यक्रम सञ्चालनको लागि एकमुष्ट रु.५ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।

सामाजिक विकास :

यस शीर्षक अन्तर्गत शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, साहित्य, कला संरक्षण, कार्यक्रम, एकल महिला, जेष्ठ नागरिक, बालबालिका, दलित तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई सहजिकरण, संस्कृति प्रवर्द्धन, खेलकूद तथा मनोरञ्जन र लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण, एकद्वार संकट व्यवस्थापन, स्वास्थ्य संस्थाबाट उत्पादित फोहोरमैला व्यवस्थापन, उत्कृष्ट स्वास्थ्य छनौट, संस्थाहरुको स्तरबृद्धि, पोषण व्यवस्थापन, सर्ने तथा नसर्ने रोग सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम, नगरक्षेत्रको एक स्वास्थ्य संस्थामा एक्सरे मेनि खिदि, जेष्ठ नागरिक आराम गृह, स्थानीय स्तरमा पाईने जडिबुटीको अधिकतम उपयोग, महिला विकास कार्यक्रम लगायतका क्षेत्रहरु पर्दछन् । यी कार्यक्रमहरुका लागि एकमुष्ट रुपमा रु.३ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।

पूर्वाधार विकास :

यस क्षेत्र अन्तर्गत स्थानीय सडक तथा पुल, सिंचाई, भवन तथा शहरी विकास, उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत, सञ्चार, एकीकृत बस्ती विकास कार्यक्रम, निर्माणधीन सडकको स्तरोन्नती, दिगो उर्जा र पानीको मुहान संरक्षण लगायतका विषयहरु समेटिएका छन् । यस आ.व.मा पूर्वाधार विकास अन्तर्गत माथि उल्लेखित लगायत सबै कार्यक्रमहरुमा एकमुष्ट रु. ८ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन :

यस अन्तर्गत बन तथा भू-संरक्षण, जलाधार संरक्षण, वातावरण संरक्षण, फोहोरमैला व्यवस्थापन, विपद् व्यवस्थापन, एम्बुलेन्स खिदि तथा विपद् व्यवस्थापन/क्वारेन टाईन निर्माण लगायतका क्षेत्रहरु पर्दछन् । यी सबै क्षेत्रहरुको लागि सञ्चालन हुने विभिन्न कार्यक्रमहरुमा एकमुष्ट रु.१ करोड विनियोजन गरेको छु ।

संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन :

यस अन्तर्गत सामान्य सेवा, सुरक्षा व्यवस्थापन, सूचना प्रविधि, पञ्जिकरण व्यवस्थापन, स्थानीय तथ्याङ्क सङ्कलन र अभिलेख व्यवस्थापन, सुशासन प्रवर्द्धन, अनुसन्धान तथा विकास लगायतका क्षेत्रहरु पर्दछन् । यी र यस प्रकारका सञ्चालन हुने विभिन्न कार्यक्रमहरुका लागि एकमुष्ट रु.२ करोड विनियोजन गरेको छु ।

नगर सभाका सदस्यज्यूहरु,

अब म अन्य विविध क्षेत्रहरुमा विनियोजित बजेट विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

साविकमा सञ्चालन भई आएका नियमानुसार दायित्व सिर्जना भएका तथा निरन्तरता दिन आवश्यक देखिएका कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइएको छ ।

महिला, बालबालिका, आदिवासी जनजाति, दलित, अल्पसंख्यक वा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र लगायतका महिलाहरुको वृत्ति विकासका लागि व्यक्तित्व प्रशिक्षण, सीप विकास तथा संस्थागत कार्यक्रमहरु अगाडि बढाउनुका साथै लैंगिक हिंसा न्यूनिकरण गर्न सचेतनामूलक कार्यक्रम, महिला लक्षित वर्गको उत्थान, विकास तथा मूल प्रवाहीकरणका लागि शिक्षा, सचेतना, जागरण र जनतामा चेतना फैलाउने प्रवर्द्धनात्मक प्रवृत्तिका कार्यक्रमहरुका लागि आवश्यक बजेट छुट्याएको छ ।

स्वच्छ, सुखी, सम्मुनत नगर बनाउनको लागि ठूलो लगानी आवश्यक पर्दछ । यसका लागि सघीय सरकार र प्रदेश सरकार सँग आवश्यक समन्वय गरि समपुरक अनुदान मार्फत योजना सञ्चालन गर्नको लागि समपुरक कोषको लागि रु १ करोड बजेट विनियोजन गरेको छ ।

यस नगरपालिकाको लागि आवश्यक सुविधा सम्पन्न नयाँ प्रशासनिक भवनको गुरुयोजना निर्माण गरी सघीय तथा प्रदेश सरकारको लागत सहभागितामा निर्माण कार्य अगाडि बढाउन आवश्यक पहल गरिने छ ।

विश्वमा महामारीको रूपमा फैलिएको कोभिड १९ रोगको नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छ ।

नगरपालिकामा रहेका गरीबहरुको घरको पहिचान गरी खरको छानो विस्थापित गर्न नगरपालिकाको तर्फबाट गरीबलाई टिनको छाना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ ।

गुणस्तरीय शिक्षा अभिवृद्धि गर्ने अभियान अन्तर्गत नगरक्षेत्र भित्र संचालन भएका विद्यालयहरुका निजी स्रोतको शिक्षक तलब भत्ता व्यवस्थापन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएकी छ ।

यस नगरपालिकामा रहेका महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाहरु लाई उपलब्ध गराईएको प्रोत्साहन भत्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ ।

विकासको साध्य र साधन नागरिक नै भएकोले सबै नागरिकलाई स्वस्थ सवल मानव पूँजि निर्माण गर्नका लागि स्वास्थ्य महत्वपूर्ण क्षेत्र हो । स्वास्थ्य सेवालालाई प्रभावकारी नियमित र जनताको घरदैलोमा स्वास्थ्य सेवा पुर्याउने उद्देश्यले खोप केन्द्र नभएका वडामा खोप केन्द्र भवन निर्माणका लागि आवश्यक पहल गर्ने छु ।

स्वरोजगारका अवसर सिर्जना गरी युवालाई आत्मनिर्भर बनाउन एवम् बैदेशिक रोजगारीबाट स्वदेश फर्किएका युवाहरुको ज्ञान, शिप, दक्षता र पूँजीलाई प्रभावकारी रूपमा उपयोग गरी उद्यमशिलताको विकास मार्फत थप रोजगारी सिर्जना गरी समृद्ध नगर बनाउनको लागि सिपालु हात सधैँ आफ्नै साथ भन्ने मुल नाराका साथ आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।

महालक्ष्मी नगरपालिका भित्र रहेका अल्पसंख्यक, सिमान्तकृत, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, लैलिङ्क तथा यौनिक अल्पसंख्यक, एकल महिला र हिंसा पिडीतहरुलाई समान सहभागिता, अग्रसरता, समानता र सामाजिक

समावेशिकरण मार्फत सबैले आत्मसम्मान बोध हुने वातावरण निर्माण गर्नका लागि विशेष प्राथमिकतामा राखि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

नगर क्षेत्रमा दुग्ध जन्य उपभोगलाई अभाव हुन नदिन तथा गाउघरका किसानको दुधलाई बजारिकरण गर्नको लागि निजी र सहकारी क्षेत्र सगँको साभेदारीमा दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धनको लागि प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरी व्यवस्था मिलाएको छ ।

बृद्ध नागरिकहरुलाई विशेष सम्मान तथा औषधि उपचारका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको विकास एवं प्रोत्साहनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई मेरो लागि म छु, म गर्न सक्छु भन्ने मुल नाराका साथ अपाङ्गता सिप विकास कार्यक्रमका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

लैंगिकमैत्री नगर बनाउनको लागि लैंगिक हिंसा सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरी आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेकी छु ।

यो नगर बहुजातीय, बहुभाषिक र बहुसांस्कृतिक विशेषतायुक्त नगर हो । नगरका सम्पूर्ण जाति, भाषा, साहित्य र सस्कृतिको विकास तथा उत्थानको लागि आवश्यक कार्यक्रम सहित व्यवस्था मिलाएको छु ।

नगरको खाद्यान्नमा वृद्धि गरी अन्य ठाउँको मागलाई समेत आपूर्ति गर्न सक्ने गरी कृषिका उत्पादन वृद्धिका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

सम्पति कर व्यवस्थापन गर्ने कार्यको लागि बडास्तरमा कर र यसको सदुपयोगमा नगरवासीको भूमिका सम्बन्धी कर शिक्षा कार्यक्रम र स्थानीय तहबाट न्यायिक सम्पादन कार्यको लागि तथा मेलमिलापकर्ता समिति गठन गरी तालिम समेत दिई व्यवस्थित रुपमा काम अगाडि बडाउन तालिम तथा अध्ययन भ्रमणको लागि उचित रकम विनियोजन गरेकी छु ।

नेपाल सरकारले लिएका राष्ट्रिय लक्ष्यहरु तथा अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धता र सो बाट सिर्जित दायित्वलाई समेत प्राथमिकता दिइएकी छु । निर्माणधीन पूर्वाधारहरुको निर्माण सम्पन्न समय मै सम्पन्न गर्ने गरी सो अनुसारको व्यवस्था मिलाएकी छु । नगर भित्रका स्वास्थ्य संस्था र बडा कार्यालय मा आफ्नै भवन बाट सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाईने छ ।

कतिपय कार्यक्रम आयोजनाहरुमा देखिने दोहोरोपन घटाउन नगरपालिका क्षेत्रभित्र हुने जुनसुकै कार्यक्रमहरु नगरपालिकाको मातहतबाट नै सञ्चालन हुने व्यवस्था मिलाएकी छु । बजेट कार्यक्रमले नसमेटेका तथा समेट्न नसकिएका अन्य कार्यक्रमहरुलाई आगामी दिनहरुमा जनसंख्या, भूगोल लगायत अन्य वर्ण, लिङ्ग, क्षेत्र, समुदायहरु समेतलाई मध्यनजर गर्दै समतामूलक ढङ्गले विकासमा विनियोजन गर्दै लगिने नीति तय गरिने कुरा पनि स्मरण गराउन चाहान्छु । यसै गरी नगर गौरवका आयोजना एवं ठूला आयोजनाहरुको लागि प्रदेश र संघीय सरकार सँग आवश्यक रकमको व्यवस्थाको लागि अनुरोध गर्ने गरी व्यवस्था मिलाएकी छु । साथै नगरमा साना योजना भन्दा ठूला योजनाले प्राथमिकता पाओस भन्ने तर्फ विशेष ध्यान दिइएको छु ।

नगर सभाका अध्यक्ष

महोदय,

यो बजेट तयार गर्ने क्रममा टोल भेला देखि नगर कार्यपालिकाको बैठकसम्मका बजेट तर्जुमाका चरणमा प्रत्यक्ष अप्रत्यक्षरूपमा सुभाब सल्लाह सहित सहयोग पुऱ्याउनु हुने संलग्न सबैमा आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । त्यसै गरी यस कार्यमा प्रत्यक्ष संलग्न हुनु हुने जनप्रतिनिधि एवं कर्मचारी वर्गहरूमा धेरै धन्यवाद दिन चाहन्छु । त्यस्तै गरि यो महत्वपूर्ण अवसर जुराइदिनुहुने आम महालक्ष्मी नगरबासीहरूमा विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै निजीक्षेत्र, विकास साभेदार, नागरिक समाज प्रति पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु । बजेट तर्जुमा एउटा पाटो हो भने यसको सफल कार्यान्वयन अर्को महत्वपूर्ण पाटो हो । तर्जुमा गरिएको बजेट सही कार्यान्वय भएमा मात्र यसले सार्थकता पाउँछ । त्यसैले बजेटको सफल कार्यान्वयनको लागि सम्पूर्ण सरोकारवालाको सहयोगको पूर्ण अपेक्षा गरेकी छु । महालक्ष्मी नगरपालिकाको विकास र समृद्धिमा निरन्तर सद्भाव र सहयोग पुऱ्याउनु हुने आम नागरिकहरू, कर दाताहरू, निजी क्षेत्र, विकास साभेदारहरू, सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्था, सामुदायिक संस्थाहरू, नागरिक समाज एवं सञ्चार जगत लगायत सम्पूर्ण महानुभावहरूमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

अनत्यमा,

अब म आगामि आर्थिक वर्षको लागि तल उल्लेखित विधेयक छलफलका लागि सभामा पेश गर्दछु ।
१) विनियोजन विधेयक २०७८।७९,

धन्यवाद ।

मिति : २०७८ आषाढ ९

मन्जु कुमारी कार्की (अधिकारी)

नगर उपप्रमुख

महालक्ष्मी नगरपालिका

धनकुटा

महालक्ष्मी नगरपालिका अर्थ विधेयक २०७८

महालक्ष्मी नगरपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न वनेको विधेयक, २०७८

प्रस्तावना:

महालक्ष्मी नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को अर्थ सम्बन्धि प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नका निमित्त स्थानिय कर तथा शुल्क सँकलन गर्न, छुट दिन तथा आय सँकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले, नेपालको सँविधानको धारा २२८ बमोजिम महालक्ष्मी नगरपालिकाको नगर सभाले यो ऐन बनाई लागु गरेको छ ।

१ सँछिप्त नाम र प्रारम्भ

१ यस ऐनको नाम महालक्ष्मी नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७८ रहेको छ ।

२ यो ऐन २०७८ साल श्रावण १ गते देखि महालक्ष्मी नगरपालिका क्षेत्रमा लागु हुनेछ

२. सम्पति कर :

१. महालक्ष्मी नगरपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्तिले आफ्नो क्षेत्र भित्रको भौतिक सँरचना र सोले चर्चेको जग्गामा सम्पतिकर लगाउन सक्ने छ

तर, जग्गा धनि व्यक्ति नभएको गुठीको स्वामित्वमा रहेको जग्गामा सम्पति कर लगाईने छैन ।

२. उपदफा १ बमोजिम लगाईने सम्पति कर प्रयोजनका लागि जग्गा मुल्याङ्कनको दर अनुसुचि १, भौतिक सँरचनाको वर्गिकरण, आयु (वर्ष), वार्षिक ह्रास कट्टी दर (%) र मुल्याङ्कन दर (प्रति वर्ग फिट) अनुसुचि २, मुख्य क्षेत्र र साधारण क्षेत्र तथा भौतिक सँरचना मुल्याङ्कनमा गुणक अनुसुचि ३ र सम्पति करको दर अनुसुचि ४ मा उल्लेख भए बमोजिम हुने छ ।

३. यस दफा बमोजिम सम्पति कर लगाउदा घर जग्गाको आकार, प्रकार, बनोट र उपयोग, अचल सम्पतिको उत्पादनशिल उपयोगको अवस्था नागरिकको जिवनस्तर, आर्थिक स्तर, कर तिर्न सक्ने क्षमता, अचल सम्पतिको प्रचलित बजार मुल्य तथा ह्रास मुल्य समेतलाई विचार गरी कार्यापालिकाले आवश्यक कार्यविधि बनाई लागु गर्न सक्ने छ ।

३. भुमिकर (मालपोत):

नगरपालिका क्षेत्र भित्र अनुसुचि २ बमोजिम भुमिकर (मालपोत) लगाईने र असुल उपर गरीने छ ।

तर, दफा २ बमोजिम सम्पती कर लगाएको जग्गामा भुमिकर (मालपोत लगाईने छैन) ।

४. घर जग्गा बहाल कर

१. नगरपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्तिले घर पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, कारखाना, जग्गा वा पोखरी पुरै वा आम्शिक तवरले बहालमा दिएकोमा बहाल रकममा बहाल कर लगाईने छ ।

२. उपदफा १ बमोजिम लगाईने घर जग्गा बहाल करको दर अनुसुचि ५ मा उल्लेख भएबमोजिम हुने छ ।

३. उपदफा १ बमोजिम बहाल रकम निर्धारण गर्नको लागि नगरपालिकाले घर जग्गा रहेको स्थान तथा सँरचनाको प्रकारको आधारमा न्युनतम बहाल मुल्य तोकि सोहि आधारमा बहाल रकम निर्धारण गरी कर असुल गर्ने छ । कार्यापालिकाले निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

४. यस दफा बमोजिम लिईने करका लागि कार्यापालिकाले आवश्यक नियम वा कार्य विधि बनाउन सक्ने छ ।

५. घर जग्गा बहाल कर असुलिलाई प्रभावकारी बनाउन वडा स्तरमानै कर असुलि लाई कार्यान्वयन गरिने छ ।

६. वहाल कर सम्बन्धी अन्य व्यवस्था महालक्ष्मी नगरपालिकाको नगर सभा/नगर कार्यपालिकाले निर्णय गरे वमोजिम हुने छ ।

५. विज्ञापन कर :

१. नगरपालिका क्षेत्र भित्र व्यावसायिक प्रचार प्रसारका उदेश्यले राखिने विज्ञापन वा प्रचार प्रसारका सामाग्री हर जस्तै: साईन बोर्ड, डिस्प्ले बोर्ड, स्टल, ब्यानर, गेट, प्रचा, पम्प्लेट, पेन्टीङ, माइकिङ आदिमा अनुसुचि -६ वमोजिम विज्ञापन कर तथा अनुमति सुल्क लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।
२. अनुसुचि ६ को प्रयोजनको लागि मुख्य क्षेत्र भन्नाले रामवजार, जीतपुर वजार क्षेत्र, चित्रे वजार क्षेत्र, चानुवा वजार, डाँडाँ गाउ चोक, दमार चोक, अहाले चोक, घुमाउने चोक, मुल्खर्क चोक, निगाले चोक, नेता चोक, द्यौराली आसपासको दाँया बायाँ १०० मिटर भित्र सम्मको क्षेत्रलाई सम्झनु पर्दछ ।
३. नगर क्षेत्रमा निजि घर जग्गा तथा सार्वजनिक स्थलमा राखिने सबै प्रकारका विज्ञापन प्रचारप्रसार तथा सुचना सामाग्री राख्नु पुर्व नगरपालिकाको स्वीकृति लएर मात्र राख्नु पर्ने छ । स्वीकृति विना राखिएका विकविज्ञापन प्रचार प्रसार तथा सुचना सामाग्री नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले हटाउन सक्नेछ ।
४. विज्ञापन कर सँकलनको कार्य नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले ठेक्का मार्फत गर्न सक्ने छ । विज्ञापन कर नवुझाउने र स्वीकृत नलिई राखिएका विज्ञापनका ब्यानर तथा विभिन्न बोड, प्रचार प्रसार तथा सुचना माग्री हटाउन ठेकेदारले कार्यलवाट अनुमति लिई कार्य गर्न सक्ने छ ।
५. उपदफा १ वमोजिमको कर उठाउनको लागि आवश्यक पर्ने कार्यविधि कार्यपालिकाले स्वीकृत गरी लागु गर्न सक्ने छ ।
६. यस दफा वमोजिम नगरपालिकाले उठाएको विज्ञापन कर वापतको रकम प्रचलित सँघीय र प्रदेश कानुन वमोजिम प्रदेश सँघ वाडफाँड गरीने छ ।
७. प्रचलित कानुनले निषेधित गरेका वस्तु तथा कारोवारको प्रचार प्रसार सामाग्री राख्न पाईने छैन ।
८. जनहितमा जारी सुचना वा सामाजीक दायित्व र लोकहितमा जारी सुचना हरु समेत राख्नु पुर्व स्वीकृति लिनु पर्ने छ ।
९. एकपटक होडीङ बोड राख्न दिएको अनुमति एक आर्थिक वर्षका लागि मात्र मान्य हुने छ । सोका लागि प्रतेक वर्ष अनुमति लिनु पर्ने छ । अनुमति नलिएका बोर्डहरु कार्यालयले हटाउने वा अन्य सामाग्री राख्न प्रयोग गर्न सक्ने छ । यसरी अनुमती नलिएका वा नविकरण नगरिएका बोर्डहरुमा कार्यालयले प्रचार सामाग्री राख्न दिदा सामाग्री राख्ने अवधिको आधारमा छुट्टै भाँडा लिईने छ ।
१०. होडिङ बोर्ड लगाएतका प्रचार सामाग्री राख्न अनुमती दिने सम्बन्धमा छुट्टै कार्यविधि बनाई लागु गरीने छ ।
११. कार्यविधि नवने सम्म यसै ऐन वमोजिम कर र भाँडा असुलि गरिने छ ।

६. व्यावसाय कर :

१. नगरपालिका क्षेत्र भित्र व्यापार, व्यावसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा व्यावसाय कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।
२. व्यापार, व्यावसाय तथा सेवा सँचालन गर्न चाहने व्यक्ति वा संस्थालाई फर्म व्यावसाय दर्ता गरीने छ । र दर्ता गरेका फर्म –व्यावसायिले उपदफा १ वमोजिम वार्षिक रुपमा व्यावसाय कर चुक्ता गर्नु पर्ने छ ।
३. उपदफा १ र २ वमोजिम करको दर अनुसुचि ३ मा तोके वमोजिम हुने छ ।
४. यस दफा वमोजिम दर्ता इजाजत विना नगरपालिका क्षेत्र भित्र कुनै पनि फर्म उद्योग, व्यापार, व्यावसाय तथा सेवा सञ्चालन गर्न पाईने छैन ।

५. महिला तथा पुर्ण अपाङ्गता भएका व्यक्ति प्रोपाईटर हुने गरी नयाँ दर्ता गरीने व्यावसायमा सुरु दर्तामा लाग्ने करमा २५ % कर रकम छुट दिइने छ ।
६. यस दफा बमोजिमको कर उठाउनका लागि आवश्यक पर्ने कानून तथा कार्यविधि राजश्व परामर्श समितिको सिफारिसमा कार्यापालिकाको निर्णय बमोजिम हुनेछ ।
७. लामो समय देखी नगरपालिकामा दर्ता नभई वा दर्ता भएर पनि कर बुझाउन बाँकी रहेका कर दाता हरुका लागि एक पट्टका लागि आर्थिक वर्ष ०७७/०७८ सम्म लाग्ने जरिवाना रकम मिनाहा गरी एकमुस्ट कर रकम असुलिको व्यवस्था गरी करदातालाई नियमित गराईने छ । सोका लागि २०७७ साल पौष मसान्त सम्मको समयावधि दिईने छ ।
८. व्यावसाय दर्ता नगरी संचालनमा रहेका व्यावसाय दर्ता गराउन तथा दर्ता गरिएका व्यावसायको कर असुलि (व्यावसाय नविकरण)का लागि कर सँकलन टोली स्थलगत रुपमा खटाउन सकिने छ । यसरी खटाएको कर सँकलन टोली मार्फत दर्ता नगरी संचालनमा रहेका व्यावसाय दर्ता गर्नु तथा चालु आर्थिक वर्ष भन्दा अगाडिको आर्थिक वर्षको कर बुझाउन बाँकी रहेको भएमा ७ दिन भित्र कर चुक्ता गर्नु सम्बन्धित व्यावसायिको कर्तव्य हुने छ ।
९. नेपालि नागरिकता विना व्यावसाय दर्ता गर्ने व्यावसायिको हकमा २ वर्षको व्यावसाय कर वरावरको रकम धरौटी लिई दर्ता गरीने छ । अगिल्लो आर्थिक वर्षमा कर चुक्ता नभएका त्यस्ता व्यावसायको आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले छ महिना पछि धरौटी जफत गरी सोत लगत कट्टा गरीने छ र नियमित रुपमा कर चुक्ता गरिरहेको व्यावसायको हकमा यदी व्यावसाय बन्द वा हक हस्तान्तरण गर्ने भएमा निजको धरौटी रकम फिर्ता दिईने छ ।
१०. कुनै अस्थायी व्यावसाय प्रयोजनाका लागि वा प्रचार प्रसार र प्रमोसन गर्ने उदेश्यले कुनै चोक वा सार्वजनिक स्थलमा अनुमति लिई छोटो अवधिका लागि सुल्क लिई स्टल राख्न अनुमति दिईने छ ।

७. जडीवुटि कवाडी र जिवजन्तु कर :

१. नगरपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा सँस्थाले उन ,खोटो ,जडीवुटि,कवाडी माल,र प्रचलित कानून द्वारा निषेध गरिएका जिवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जिवजन्तुको हाड,सिङ,प्वाख,छाला जस्ता वस्तुको व्यावसायिक कारोवार गरेवापत अनुसुचि -७ बमोजिम जडिवुटी,कवाडी तथा जिवजनतु कर लगाईने र असुल उपर गरीने छ ।

स्पष्टीकरण : यस दफाको प्रयोजनको लागि कारोवार भन्नाले विक्रेताले जारी गरेको बिल वा विजक वा लेन देन भएको जनिने प्रमाणलाई सम्झनु पर्दछ र नगरपालिकाले कर लगाउँदा कारोवार भएको परिणाको आधारमा तोकीएको दर बमोजिम लगाउने छ ।

२. उपदफा १ बमोजिमका वस्तुको व्यावसायिक कारोवासर गर्ने व्यक्ति वा सँस्थालाई नगरपालिकाले फर्म व्यावसाय ईजाजत दिदा कर बुझाउने सर्त र विधि समेत तोकी इजाजत दिईने छ ।
३. यो कर सम्बन्धीत व्यावसाईले कर चुक्ता गरेपछी वा छुट पुर्जी लिएपछी मात्र कारोवार स्थलवाट समान बाहिल लैजान पाईने छ । अन्यथा पाईएमा दण्डनीय हुने छ ।
४. यो कर सँकलन ठेक्का प्रकृया वाट गर्न सकिने छ ठेकेदारले आफ्नो कार्यालयको ठेगाना र सम्पर्क नम्बर सम्बन्धीत व्यावसायिलाई उपलब्ध गराउनु निजनको कर्तव्य हुने छ ।
५. बजार क्षेत्र र छिमेकी तथा सधियार लाई असर पर्ने गरी कवाडी व्यावसाय गर्न पाईने छैन उजुरी वा गुनासो आएको छ महिना भित्र व्यवस्थापन गर्नु पर्ने छ ।

८. सवारी साधन कर:

१. नगरपालिका क्षेत्र भित्रका तिन पाङ्गे सवारी साधनमा कर लगाईने र उठाईने छ ।

२. उपदफा १ वमोजिम लागाईने सवारी साधनको दर्ता शुल्क रुढ प्रमित शुल्क र वार्षिक सवारी साधन करको दर कानुन वमोजिम हुने छ । तर उपदफा १ र २ वमोजिम कर सँकलनको जिम्मेवारी प्रदेश सरकार द्वारा यस नगरपालिकालाई प्राप्त भए पछि मात्र कार्यान्वयन गरीने छ ।

९. मनोरञ्जन कर :

१. नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका चलचित्र घर साँस्कृतिक प्रदर्शन हल सँगित स्थल नाटक घर फोन पार्क,बाल उद्यान हाट बजार,मेला मनोरञ्जन प्रदर्शन स्थल जादु सर्कस चटक जस्ता मनोरञ्जन व्यावसाय सेवामा प्रदेश कानुनले तोके वमोजिमको दरमा मनोरञ्जन कर लगाई असुल उपर गरिने छ ।
२. उपदफा १ वमोजिम नगरपालिकाले उठाएको मनोरञ्जन कर वापतको रकम प्रचलित कानुन वमोजिम प्रदेश सँग वाँडफाँड गरीने छ । अन्य व्यवस्था राजश्व परामर्श समितिको सिफारीसमा कार्यापालिकाको निर्णय वमोजिम हुनेछ ।
३. नगरपालिका क्षेत्र भित्र कुनै किसिको विशेष उत्सव, मवत्सव,मेला आदीको अनुमती दिदा लिईने दस्तुर कार्यपालिकाले निर्धारण गरेवमोजिम हुने छ । अनुमति दस्तुर वापतको रकम नगर पालिकाको राजश्व वाँडफाँड खातामा जम्मा हुने छ ।
४. नरपालिका क्षेत्र भित्र छोटो अवधिका लागि व्यावसाईक रुपमा प्रदर्शन गरीने चलचित्र,साँस्कृतिक प्रदर्शन,साँङगितिक कार्यक्रम,नाटक ,सनोरञ्जन प्रदर्शन,जादु सर्कस चटक जस्ता क्रियाकलापमा रु २५०० (दुई हजार पाँच सय मात्र) शुल्क लिई उपयुक्तताको आधारमा उपयुक्तताको आधारमा स्वीकृति प्रदान गरीने छ ।

१०. पार्किङ शुल्क :

१. नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र तोकेको पार्किङ स्थलमा स्टेन्ड लगाउने वा पार्किङ गर्ने सार्वजनिक यातायातका सवारी साधनहरूमा पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराएवापत अनुसुचि ८ मा उल्लेख भए वमोजिमको दरमा पार्किङ शुल्क लगाउने र असुल उपर गर्ने छ ।
२. नगरपालिकाले उपदफा १ वमोजिम तोकिएको स्थान बाहेक अन्य स्थानमा सवारी पार्किङ शुल्क लाग्ने छैन ।
३. पार्किङ शुल्क सँकलनको लागि वार्षिक पार्किङ शुल्क चुक्तालाई विशेष जोड दिईने छ ।
४. श्रावण महिना भरी पार्किङ शुल्कको वार्षिक रकम वुझाउन सम्बन्धीत व्यावसायिलाई सुचित गरीने छ । श्रावण महिना भित्र वार्षिक शुल्क नवुझाउने सवारी साधनको हकमा भाद्र महिनादेखी दैनिक पार्किङ शुल्क अशुल गरिने छ ।
५. नगरमा पर्यटकको रुपमा आउने पर्यटक हरुका सबै सवारी साधन हरुमा सबै किसिमको कर वा शुल्क छुट गरीएको छ । यसै गरी नगरमा आयोजना हुने विभिन्न धार्मिक, साँस्कृतिक, पर्टकीय वा यस्तै प्रकृतिका कार्यक्रममा सहभागी हुने कुनै किसिमका सवारी साधन हरुमा कुनै पनि कलव वा आयोजनक वा सँघ सँस्थाका नाम बाट कर वा शुल्क लिन पाईने छैन । अनधिकृत कर वा शुल्क सँकलन कार्य दन्डनीय हुने छ । तर सवारी साधको सुरक्षा प्रयोजनको लागि अभिलेख व्यवस्था सहित नगरपालिका बाट अनुमति लिई सेवा शुल्क लिईन सकिने छ ।
६. यस सम्बन्धि अन्य व्यवस्था कार्यपालिकाले निर्णय गरेवमोजिम हुने छ ।

११. बहाल विरौटी शुल्क:

१. नगरपालिकाले आफुले निर्माण,रेखदेख वा सञ्चालन गरेका देहाय वमोजिमका सम्पति हरुमा अनुसुचि ९ वमोजिमको दरमा बहाल विरौटी शुल्क लगाउन र उठाउन सक्ने छ :
 - क) आफुले निर्माण गरेका वा आफ्नो स्वामित्वमा रहेका भवन,जग्गा वा अन्य सम्पति
 - ख)आन्नो रेखदेखमा रहेका सार्वजनिक स्थल,ऐलानी जग्गा वा वाटोको छेउका जग्गामा भएका अस्थायी टहरा,छाप्रा वा पसल वा आवास,

- ग) नगरपालिकाले तोकेका सार्वजनिक स्थल, हाटवजार, मेला, जात्रा आदीमा थापेका पसल, स्टल ।
२. उपदफा १ को खण्ड क बमोजिमको सम्पतिमा लाग्ने बहाल विरौटी समझौतामा उल्लेख भएबमोजिमको दरमा सँकलन गरीने छ ।
३. उपदफा १ को खण्ड ख र ग बमोजिमको सम्पतिमा बहाल विरौटी शुल्क बोलपत्र वा दरभाउ पत्र वा बडा बड को माध्यमा टाँक्का प्रकृत्या वाट सँकलन गरीने छ ।
४. उपदफा ३ बमोजिम बहाल विरौटीमा दिदा शर्त सहित समझौता गरीदिनु पर्ने छ ।

१२. सेवा शुल्क, दस्तुर : यससम्बन्धी कर अनुसुची ४ बमोजिम हुनेछ ।

१. नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र संचालनमा रहेका ट्रेकिङ, वल्रिजम्प, च्याफटिङ, प्याराग्लाइडिङ लगाएतका स्थानिय पर्यटन मनोरञ्जन तथा साहशि खेलकुद सम्बन्धि सेवा वा व्यावसायमा सेवा शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

तर सिमानदी वा अर्को स्थानिय तहको क्षेत्रलाई समेटेर सञ्चालन हुने सेवा वा व्यावसायमा सेवा शुल्क लगाउदा सम्बन्धी स्थानिय तह सँघ समन्वय गरी लगाईने छ ।

२. नगरपालिकाले निर्माण वा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरेका स्थानिय पुर्वाधार वा उपलब्ध गराएको देहाको कुनै सेवा उपयोग गरेवापत सम्बन्धीत सेवा प्रदायक तथा सेवा ग्राहीलाई सेवा शुल्क दस्तुर लगाईने र असुल उपर गरीने छ ।

क) खानेपानि, विजुली, अतिथिगृह, धर्मशाला, पुस्तकालय, सभागृह र त्यस्तै अन्य सेवा सुविधा,

ख) फोहोरसैला व्यवस्थापन, सरसफाई, ढलनिकास, सडक वक्ति जस्ता सेवा सुविधा,

ग) सौचालय, पार्क स्नान गृह पौडी पोखरी व्याम शाला गेस्त हाउस पर्यटकीय स्थल, छात्रावास, हाटवजार, वशुवथशाला, सबदाहा गृह, धोवीघाट र त्यस्तै अन्य सुविधा;

घ) सडक, बसपार्क, ढल, पुल जस्ता सेवा;

ङ) अचल सम्पती वा अन्य कुनै विषयको मुल्याङकन सम्बन्धी सेवा,

च) ऐतिहासिक स्थल, पुरातात्विक स्थल यवम धार्मिक महत्वमका समपदाको प्रवेश शुल्क,

३. नगरपालिकाले सहकारी सँस्था एफ.एम. रेडियो, (घ) वर्गको निर्माण व्यावसायि ईजाजत, विद्यालय स्थापना, ट्युसन तथा कोचिङ सेन्टर चौषधी पसल, व्यापारिक फर्मको दर्ता अनुमति नविकरण तथा नियमन आदीमा सेवा शुल्क दस्तुर तोकी लगाउने र उठाउने छ ।

४. नगरपालिकामा समान ढुवानी गर्ने ढुवानीका साधनहरु र निजिविद्यालयले सञ्चालन गरेका स्कुल वसमा पुर्वाधार (सडक) उपयोग सेवा शुल्क लागु गरीने छ । यस्ता सवारी साधनमा पटके, पार्किङ जस्ता अन्य शुल्क लागु गरिने छैन ।

१३. प्राकृतिक स्रोत विक्रि शुल्क:

१. नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र वातावरणीय प्रभाव मुल्याङकन र प्रार्थिक वातावरणीय परीक्षणबाट तोकीएको परिणाममा ढुँगा गिट्टी माटो वा काठ दाउरा जराजुरी स्लेट आदी प्राकृतिक एवम खानी जन्य वस्तुहरुको विकृ गर्न सक्ने छ । विकृ शुल्क अनुसुचि ९ बमोजिम हुने छ ।

२. कार्यपालिकाले आफ्नो प्रयोगमा नआउने पुराना र कारम नलाग्ने वस्तु, उपकरण तथा समानहरु लिलाम विकृ गर्न सक्ने छ ।

३. कार्यपालिकाले नागरिकको सुभिदाको लागि विभिन्न फाराम तथा पुस्तकहरु वा अन्य सेवा शुल्क तोकी विकृ गर्न सक्ने छ ।

४. उपदफा १ बमोजिमका वस्तुहरु विकृ तथा उपदफा २ बमोजिमको निकासी शुल्क असुलिको लागि विकृ तथा निकासिको परिणाम तथा दर निर्धारण गरी बोलपत्र, दरभाउपत्र को माध्यम वाट गरीने छ ।

१४. दण्ड जरिवाना:

१. नगरपालिकाले निर्धारण गरेको कर ,शुल्क ,दस्तुर तथा महशुल तोकिएको समयमा नबुजाएमा देहाउ बमोजिमको जरिवाना सहित बक्यौता असुल उपर गरीने छ ।

क)नगरपालिका कार्यालयलाई तिर्न वा बुजाउन वाँकि बक्यौतामा गत आवका लागि १५% र त्यस अघिका वर्षहरुमा क्रमश थप १५%वृद्धिका दरले जरिवाना असुल उपर गरिने छ ।

ख)नगरपालिकाले दफा १ बाहेक प्रचलित कानुन पालना नगरेको कसुरमा लगाउने अन्य दण्ड जरिवाना रकम सम्बन्धि सँघीय तथा प्रदेश कानुनमा तोकिय बमोजिम हुने छ ।

ग) नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा सँस्थाले उन खोटो जडिवुटी कवाडी माल र प्रचलित कानुन दुवारा निशेध गरिएका जिवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जिवजन्तुको हाड सिङ पुवाख छाला जस्ता वस्तुको व्यावसायिक कारोवार गरेवापत नगर कार्यपालिकालाई बुझाउनु पर्ने अनुसुचि ९ बमोजिम जडीवुटी कवाडि जिवजन्तु कर नबुजाई निकासी गर्न लागेको सवारी साधनलाई जरिवाना गरी असुल उपर गरिने छ ।

घ)नियमानुसार ठेक्का स्वीकृत भै चलान पुर्जि नपाए सम्म वा उत्खन्न गर्न नपाईने क्षेत्रमा हुँगा गिट्टि वालुवा उत्खन्न गरेमा त्यस्तो समान उत्खन्नमा प्रयोग हुने सामाग्री र ठुवानी गर्ने साधन नियन्त्रणमा लिई जरिवाना गरी असुल उपर गरीने छ ।

१५. अन्य कर सम्बन्धी ब्यवस्था:

१. अन्य कर सम्बन्धी ब्यवस्था अनुसुचि १० बमोजिम हुने छ ।

१६ प्रचलीत ऐनबमोजिम हुने

१ यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा उल्लेख गरीयको भएतापनी यस ऐनमा उल्लेख गरीएका विषयहरुमा यसै बमोजिम र उल्लेख नगरिएका विषयमा प्रचलित सँघीय प्रदेश तथा स्थानियकानुनमा ब्यवस्था भए बमोजिम हुने छ ।

१७ खारेजी र बचाउँ

१ महालक्ष्मी नगरपालिकाको आर्थिक ऐन २०७६ खारेज गरीएको छ ।

२ यो ऐन जारी हुनु अघी भएका सम्पूर्ण कार्यहरु यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिने छ ।

प्रमाणित गर्ने
पशुराम नेपाल
नगर प्रमुख

अनुसूची - १

स्थानिय सरकार संचालन ऐनको दफा (५५) संगसम्बन्धित
नगरपालिकाले आफ्नोक्षेत्रभिन्न लगाउन सक्नेसम्पत्ति करकोदररेट

क्र.सं	मूल्यांकन रकम				एकीकृत सम्पत्तिकरवार्षिक रु.
१	१	देखि	१ लाख २५हजार	सम्म	२५
२	१ लाख २५ हजार १	देखि	१ लाख ५०हजार	सम्म	३०
३	१ लाख ५०हजार १	देखि	१ लाख ७५हजार	सम्म	३५
४	१ लाख ७५हजार १	देखि	२ लाख	सम्म	४०
५	२ लाख १	देखि	२ लाख २५हजार	सम्म	४५
६	२ लाख २५हजार १	देखि	२ लाख ५०हजार	सम्म	५०
७	२ लाख ५०हजार १	देखि	३ लाख	सम्म	६०
८	३ लाख १	देखि	३ लाख ५०हजार	सम्म	७०
९	३ लाख ५०हजार १	देखि	४ लाख	सम्म	८०
१०	४ लाख १	देखि	४ लाख ५०हजार	सम्म	९०
११	४ लाख ५०हजार १	देखि	५ लाख	सम्म	१००
१२	५ लाख १	देखि	६ लाख	सम्म	१२०
१३	६ लाख १	देखि	७ लाख	सम्म	१४०
१४	७ लाख १	देखि	८ लाख	सम्म	१६०
१५	८ लाख १	देखि	९ लाख	सम्म	१८०
१६	९ लाख १	देखि	१० लाख	सम्म	२००
१७	१० लाख १	देखि	१२ लाख	सम्म	२५०
१८	१२ लाख १	देखि	१४ लाख	सम्म	२८०
१९	१४ लाख १	देखि	१६ लाख	सम्म	३२०
२०	१६ लाख १	देखि	१८ लाख	सम्म	३६०
२१	१८ लाख १	देखि	२० लाख	सम्म	४००
२२	२० लाख १	देखि	२२ लाख	सम्म	५००
२३	२२ लाख १	देखि	२४ लाख	सम्म	६२५
२४	२४ लाख १	देखि	२६ लाख	सम्म	७५०
२५	२६ लाख १	देखि	२८ लाख	सम्म	८७५
२६	२८ लाख १	देखि	३० लाख	सम्म	१०००
२७	३० लाख १	देखि	३४ लाख	सम्म	१२००
२८	३४ लाख १	देखि	३८ लाख	सम्म	१६५०
२९	३८ लाख १	देखि	४२ लाख	सम्म	२१००
३०	४२ लाख १	देखि	४६ लाख	सम्म	२५५०
३१	४६ लाख १	देखि	५० लाख	सम्म	३०००
३२	५० लाख १	देखि	६० लाख	सम्म	३५००
३३	६० लाख १	देखि	७० लाख	सम्म	४५००
३४	७० लाख १	देखि	८० लाख	सम्म	५५००
३५	८० लाख १	देखि	९०लाख	सम्म	७५००

क्र.सं	मूल्यांकन रकम				एकीकृत सम्पत्तिकरवार्षिक रु.
३६	९० लाख १	देखि	१ करोड	सम्म	८५००
३७	१ करोड १	देखि	१ करोड २०लाख	सम्म	१००००
३८	१ करोड २०लाख १	देखि	१ करोड ४०लाख	सम्म	१२०००
३९	१ करोड ४०लाख १	देखि	१ करोड ६०लाख	सम्म	१४०००
४०	१ करोड ६०लाख १	देखि	१ करोड ८०लाख	सम्म	१६०००
४१	१ करोड ८०लाख १	देखि	२ करोड	सम्म	१८०००
४२	२ करोड १	देखि	२ करोड ५०लाख	सम्म	२२०००
४३	२ करोड ५०लाख १	देखि	३ करोड	सम्म	२८०००
४४	३ करोड १	देखि	३ करोड ५०लाख	सम्म	३५०००
४५	३ करोड ५०लाख १	देखि	४ करोड	सम्म	४२०००
४६	४ करोड १	देखि	४ करोड ५०लाख	सम्म	५००००
४७	४ करोड ५०लाख १	देखि	५ करोड	सम्म	६००००
४८	५ करोड १ देखि माथि				रु. २ प्रतिहजार

अनुसुची २
स्थानिय सरकार सँचालन ऐनको दफा (५६) बमोजिम
बारी वा पाखो

जग्गा कोप्र कार	५ रोपनी न्यूनतम रु	६-२०सम्म प्रतिरोपनी रु.	२१-३०सम्म प्रतिरोपनी रु.	३१-४०सम्म प्रतिरोपनी रु.	४१-५०सम्म प्रतिरोपनी रु	५०-७० सम्म प्रतिरोपनी	७१ माथि सम्म प्रति रोपनी रु.
अब्बल	५०	१५	१७	२०	२५	३०	५०
दोयम	५०	१४	१६	१८	२२	२५	४५
सिम	४०	१३	१५	१६	२०	२३	४०
चाहार	४०	१२	१४	१५	१७	२०	३५

खेत							
खेतको प्रकार	५ रोपनी न्यूनतम रु	६-२० रोपनी प्रतिरोपनीरु	२१-३० रोपनी रुप्रतिरोपनी	३१-४० रोपनी रु	४१-५० रोपनीप्रति रोपनी रु	५०-७० रोपनी रु	७१ रोपनी माथिप्रतिरोपनी रु
अब्बल	प्रतिरोपनी रु ३०						
दोयम	५०	१८	२१	२६	३२	४०	५०
सिम	४५	१६	२०	२४	३०	३६	४५
चहार	४०	१४	१८	२२	२६	३०	४०

माथि उल्लेखितमालपोत कर बक्यौतोको अवधि हेरी पहिलो वर्ष ५ (पाँच)प्रतिशत, दोश्रो वर्ष १० (दश) प्रतिशत, तेस्रो वर्ष १५ (पन्ध्र) प्रतिशत र बाँकीजुनसुकै अवधिको लागि २०(बीस)प्रतिशतजरिवाना लिने ।

अनुसूची - ३

**स्थानिय सरकार साँचालन ऐनको दफा ५८ सँगसम्बन्धित
नगरपालिकाले आफ्नोक्षेत्रभित्र लगाउन सक्ने व्यवसाय कर**

क्र.सं.	विवरण	प्रकार दर्ता शुल्क	करको दर रु.
१	खुद्रा किराना पसल	क श्रेणी - २० लाख भन्दा माथि	२०००/-
		ख श्रेणी - १० लाख देखी २० लाख सम्म	१,५००/-
		ग श्रेणी - १० लाख सम्म	१,०००/-
२	थोक किराना	क श्रेणी - १५ लाख माथि	२५००/-
		ख श्रेणी - १५ लाख सम्म	२०००/-
		ग श्रेणी - १० लाख सम्म	१,५००/-
३	होटल एण्ड लज	क श्रेणी	२०००/-
		ख श्रेणी	१५००/-
		ग श्रेणी	१०००/-
४	होटल	क श्रेणी	१५००/-
		ख श्रेणी	१०००/-
		ग श्रेणी	५००/-
५	लज व्यवसाय	क श्रेणी	१०००/-
		ख श्रेणी	६००/-
६	रिसोर्ट	क श्रेणी	५०००/-
		ख श्रेणी	३५००/-
७	रेष्टुरेन्ट	क श्रेणी	१५००/-
		ख श्रेणी	१२००/-
		ग श्रेणी	८००/-
८	चिया नास्ता पसल	क श्रेणी	७००/-
		ख श्रेणी	५००/-
९	कपडा पसल	क श्रेणी	२०००/-
		ख श्रेणी	१५००/-
		ग श्रेणी	१०००/-
१०	फेन्सी तथा तयारी पोशाक	क श्रेणी	१५००/-
		ख श्रेणी	१२००/-
		ग श्रेणी	१०००/-
११	कस्मेटिक पसल	क श्रेणी	१५००/-
		ख श्रेणी	१२००/-
		ग श्रेणी	८००/-
१२	निर्माण सामग्री तथा हार्डवेयर पसल	क श्रेणी	४,०००/-
		ख श्रेणी	३०००/-
		ग श्रेणी	२५००/-

क्र.सं.	विवरण	प्रकार दर्ता शुल्क	करको दर रु.
१३	भाडावर्तन पसल	क श्रेणी	१५००/-
		ख श्रेणी	१०००/-
१४	सुनचाँदी आदिकव गहना बनाउने तथा बिक्रीगर्ने	क श्रेणी	३०००/-
		ख श्रेणी	२०००/-
		ग श्रेणी	१०००/-
१५	पत्रिका तथा पुस्तक पसल तथा स्टेशनरी पसल	क श्रेणी	१५००/-
		ख श्रेणी	१२००/-
		ग श्रेणी	८००/-
१६	फोटो स्टुडियो	क श्रेणी	१०००/-
		ख श्रेणी	८००/-
		कलरल्याब मेशिन सहित	२०००/-
१७	फोटोकपी टेलिफोन सेवा तथा कुरियर्स	क श्रेणी	८००/-
		ख श्रेणी	५००/-
१८	कम्प्युटर प्रशिक्षण	क श्रेणी	२०००/-
		ख श्रेणी	१५००/-
		ग श्रेणी	१०००/-
१९	सिलाई बुनाई तथा पेन्टिङ प्रशिक्षण	क श्रेणी	८००/-
		ख श्रेणी	५००/-
२०	घडी, रेडीयो क्यासेट बिक्री पसल मोवाइल बिक्री तथा डिसहोम	क श्रेणी	२५००/-
		ख श्रेणी	२०००/-
		ग श्रेणी	१५००/-
२१	घडी, रेडीयो क्यासेट मर्मत	क श्रेणी	१०००/-
		ख श्रेणी	८००/-
		ग श्रेणी	६००/-
२२	मोटरसाइकल मर्मत	क श्रेणी	१५००/-
		ख श्रेणी	१०००/-
२३	ग्रिल सम्बन्धी मर्मत तथा निर्माण	क श्रेणी	१५००/-
		ख श्रेणी	१०००/-
२४	जुत्ता चप्पल पसल	क श्रेणी	१२००/-
		ख श्रेणी	१०००/-
		ग श्रेणी	८००/-
२५	टेलिभिजन बिक्री डिसहोम डिलरवाल रिचार्ज	क श्रेणी	२०००/-
		ख श्रेणी	१५००/-
२६	चिया, नास्ता, खुद्रा तथा मिश्रित गुम्तीपसल	क श्रेणी	८००/-
		ख श्रेणी	५००/-
२७	सब्जीपसल	क श्रेणी	१०००/-
		ख श्रेणी	६००/-
	सब्जीथोक बिक्री		१५००/-
२८	मासु पसल	क श्रेणी	१०००/-

क्र.सं.	विवरण	प्रकार दर्ता शुल्क	करको दर रु.
		ख श्रेणी	५००/-
२९	बिउ बिजन कृषि सामग्री	क श्रेणी	१०००/-
		ख श्रेणी	८००/-
		ग श्रेणी	५००/-
३०	सैलुन	क श्रेणी	१०००/-
		ख श्रेणी	५००/-
३१	फर्निचर पसल	क श्रेणी	१५००/-
		ख श्रेणी	१०००/-
३२	टेलर्स	क श्रेणी	१३००/-
		ख श्रेणी	१०००/-
		ग श्रेणी	५००/-
३३	अधिकृत बिक्रेता	क श्रेणी	३०००/-
		ख श्रेणी	२५००/-
		ग श्रेणी	२०००/-
३४	डीजल, मट्टितेल, पट्रोल पम्प	खुद्रा व्यापारी	३०००/-
	डिजल, मट्टितेल, पट्रोल पम्प	पेट्रोल पम्प	५०००/-
३५	ऊन होजियारी पसल	क श्रेणी	६००/-
		ख श्रेणी	४००/-
३६	औषधी पसल	क श्रेणी	१५००/-
		ख श्रेणी	१०००/-
		ग श्रेणी	८००/-
३७	चटपटे पसल	क श्रेणी	८००/-
		ख श्रेणी	५००/-
३८	पुल स्नुकर	क श्रेणी	१०००/-
		ख श्रेणी	५००/-
३९	कुटन, पिसन, तेलहन मिल	क श्रेणी	१५००/-
		ख श्रेणी	१०००/-
		ग श्रेणी	८००/-
४०	हस्तकला सामानको पसल	क श्रेणी	८००/-
		ख श्रेणी	५००/-
४१	फर्निचर उद्योग	क श्रेणी	२०००/-
		ख श्रेणी	१५००/-
४२	पोल्ट्री फर्म	क श्रेणी	१०००/-
		ख श्रेणी	५००/-
४३	सबै खाले संकलन व्यवसाय	प्रतिकेजी	२५ पैसा
४४	बिरुवा नर्सरी	क श्रेणी	१०००/-
		ख श्रेणी	५००/-
४५	गिफ्ट पसल	क श्रेणी	१०००/-

क्र.सं.	विवरण	प्रकार दर्ता शुल्क		करको दर रु.
		ख श्रेणी		५००/-
४६	कानूनी तथा प्राविधिक परामर्श	क श्रेणी		२५००/-
		ख श्रेणी		१५००/-
४७	वित्तीय सेवा वार्षिक कर	वाणिज्य बैंक	१०,०००/-	
		विकास बैंक	८,०००/-	
		लघुवित्त संस्था	७,५००/-	
		बचत तथा ऋण शहकारी संस्था	१५००/-	
		उपभोक्ता शहकारी, कृषि तथा दुग्ध शहकारी	१५००/-	
४८	जडिबुटी व्यापार/चिराइतो/अलैची	क श्रेणी	२०००/-	
		ख श्रेणी	१५००/-	
४९	ब्युटी पार्लर	क श्रेणी	१०००/-	
		ख श्रेणी	५००/-	
५०	जग्गा खरिद बिक्री व्यवसाय		३०००/-	नगरपालिका आएर दर्ता गर्नुपर्ने
४९	मदिरा खुद्रा बिक्री	क श्रेणी	१५००/-	
		ख श्रेणी	१०००/-	
५०	दुग्ध संकलन केन्द्र दुग्ध जन्य उद्योग	क श्रेणी	१०००/-	
		ख श्रेणी	५००/-	
५१	साइबर व्यवसाय	क श्रेणी	१०००/-	
		ख श्रेणी	५००/-	
५२	एग्रो फर्म	क श्रेणी	२५००/-	
		ख श्रेणी	२०००/-	
५३	मनी ट्रान्सफर सेवा	क श्रेणी	२५००/-	
		ख श्रेणी	१५००/-	
५४	घरेलु कृषि तथा पशुपालन	क श्रेणी	१५००/-	
		ख श्रेणी	१०००/-	
५५	फलफूल पसल	क श्रेणी	१०००/-	
		ख श्रेणी	५००/-	
५६	केवलनेटवर्क व्यवसाय		३५००/-	
५७	एन. टि.सी. टावर		५०००/-	
५८	एन.सेल.टावर सहित सेवासञ्चालन		१५,०००/-	
५९	अनलाइन नेटवर्क व्यवसाय		३०००/-	

निर्माणव्यवसाय/यातायात व्यवसाय

क्र.सं.	सवारी साधनको प्रकार	सवारी साधनको क्षमता	वार्षिक दर रु.
१	स्काभेटर	२०० वा सो भन्दा बढीहर्षपावर	१०,०००/-
२	स्काभेटर	२०० वा सो भन्दा कमहर्षपावर	७,०००/-
३	जेसिबी मेशिन, ब्याकहु लोडर		५,०००/-
४	ग्रेडर		५०००/-
५	टिपर		५०००/-
६	ट्याक्टर/ट्याक्सी		५०००/-
७	टेम्पो		१०००/-

माथिउल्लेखित बाहेकका अन्य व्यवसायहरूलाई व्यवसायको प्रकृति हेरी रु ५००/- देखि५०००/- सम्म लिने ।
व्यवसाय कर बक्यौताको अवधि हेरी १०% देखि ५०% सम्म जरिवानालिने ।
बार्षिक रूपमा नतिरेमा कर शुल्को अतिरिक्त ५० प्रतिशत जरिवान लिने ।

अनुसूची - ४

स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा ६२ सँग सम्बन्धित

सि.नं.	प्रस्तावित क्रियाकपालहरू	प्रति एकाई	आ.व. २०७६/७६मातोकिएको दर
१२	सेवा शुल्क दस्तुर		
	सार्वजनिक सुविधा उपयोग सेवा शुल्क		
१२०१०१	सौचालय प्रयोग शुल्क		
	१ दिशा	पटके	१०/-
	२ पिसाव	"	५/-
१२०१०२	सरसफाई तथा फोहरमैला व्यवस्थापन शुल्क		
	१ होटल व्यवसाय दर्ता शुल्क		
	क कवर्गको व्यवसाय दर्ता	वार्षिक	१६५०/-
	कवर्गकोलागि नवीकरण शुल्क	वार्षिक	१५००/-
	ख खवर्गको लागि व्यवसाय दर्ता	वार्षिक	११००/-
	खवर्गको लागि नवीकरण शुल्क	वार्षिक	१०००/-
	ग गवर्गको व्यवसाय दर्ता	वार्षिक	५५०/-
	गवर्गको व्यवसाय नवीकरण शुल्क	वार्षिक	५००/-
	घ सानाहोटल रेष्टुराँ र गेष्टहाउस खाना सहित	वार्षिक	५५०/-
	साना होटलरेष्टुराँ र गेष्टहाउस नवीकरण शुल्क	वार्षिक	५००/-
	ङ साना जलपानगृह, खाजाघर	वार्षिक	३३०/-

	साना जलपानगृह, खाजाघर नवीकरण	वार्षिक	३००/-
च	मदिरा सहित भएमाथपःनवीकरण	वार्षिक	५५०/-
छ	तरकारी तथा फलफूल पसलःनवीकरण	वार्षिक	११००/-
२	अस्पताल र नर्सिङ्ग होम		
क	मूख्य बजारकेन्द्रमा अवस्थित	"	२२००/-
ख	सो बाहेककोस्थानमा अवस्थित	"	११००/-
३	शिक्षण संस्था		
क	क्याम्पस	"	२२००/-
ख	मावि	"	१६५०/-
ग	अन्यनिजी विद्यालयहरूको लागि	"	२२००/-
४	अन्यक्षेत्रहरू		
क	सरकारी तथा निजी गैरसरकारी कार्यालयहरू	"	१६५०/-
१	यस ऐनमा अन्यत्र नलेखिएका सबै प्रकारका सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाको/व्यावसायको दर्ता शुल्क		२०००
२	यस ऐनमा अन्यत्र नलेखिएका सबै प्रकारका सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाको /व्यावसायको नवीकरण शुल्कदर्ता शुल्क		१५००
ख	पसल तथा उद्योग दर्ता	"	११००/-
	पसल तथा उद्योग नवीकरण		५५०/-
ग	ईलेक्ट्रिक पसल	"	६५०/-
घ	छापाखाना	"	११००/-
ङ	सञ्चार सम्बन्धी व्यवसाय	"	५५०/-
छ	ब्यूटी पार्लर र सैलुन	"	६६०/-
ज	फोटो स्टुडियो	"	६६०/-
झ	हार्डवेयर पसल	"	११००/-
ञ	किचेन सामग्री बिक्रेता	"	६६०/-
ट	फर्निचर बिक्रेता	"	६६०/-
ठ	काष्ठ उद्योग	"	६६०/-
ड	कुटनी, पिसानी र पेलानी मिल	"	६६०/-
ढ	रेडिमेड कपडा पसल	"	६६०/-
ण	स्टेशनरी पसल-पसल_	"	६६०/-
त	जुत्ता चप्पल पसल	"	६६०/-

	थ	जुत्ता सिलाउने पसल	"	६६०/-
	द	छात्रबास	"	६६००/-
	ध	किराना पसल	"	५५०/-
	न	माछाःमासु पसल	"	१२००/-
	प	मोटरसाइकल र साइकल वर्कसप	"	१२००/-
	फ	पोल्टी फर्म	"	
		बस्ती नजिक १००मिटर भित्र	"	६६०/-
		बस्ती नजिक १००मिटर बाहिर	"	५५०/-
	ब	टेलरिङ्ग	"	६६०/-
	भ	औषधी पसल	"	६६०/-
	म	श्रंगार तथा चुरा पसल	"	३३०/-
	य	अन्य व्यवसाय	"	६६०/-
१२०१०३	अन्य सुविधा शुल्कहरू			
	क	मोबाइलटावर Ncell	"	६६००/-
	ख	मोबाइलटावर NTC		३३००/-
	ग	एफएमःसञ्चारटावर	"	६६००/-
	घ	टेलिभिजनटावर	"	१३२००/-
१२०१०४	अचल सम्पत्ति मूल्यांकन सेवा शुल्क-वैदेशिक प्रयोजन_			
	क	रु १ लाख देखि १० लाख सम्म		५५०/-
	ख	रु १० लाख देखि २० लाख सम्म		२२००/-
	ग	रु २० लाख देखि ३० लाखसम्म		२७५०/-
	घ	रु ३० लाख देखि ५० लाखसम्म		३३००/-
	ङ	रु ५० लाख देखि १ करोडसम्म		७७००/-
	च	रु १ करोड देखि ५ करोडसम्म		०.१५%
	अचल सम्पत्ति मूल्यांकन सेवा शुल्क-बैंकिङ्ग प्रयोजन_			
	क	रु १ लाख देखि १० लाख सम्म		५५०/-
	ख	रु १० लाख देखि २० लाख सम्म		१६५०/-
	ग	रु २० लाख देखि ३० लाखसम्म		२२००/-
	घ	रु ३० लाख देखि ५० लाखसम्म		२७५०/-
	ङ	रु ५०लाख देखि १ करोडसम्म		५५००/-
१२०१०५	दर्ता र नविकरण दस्तुर			
	१	व्यक्तिगत घटना दर्ता		
		प्रमाणपत्र दस्तुर-३६ दिन देखि १ वर्ष_	पटक	११०/-

		१ वर्ष नाघेमा प्रति वर्ष जरिवाना	"	२५/-
		प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी	"	१००/-
१२०१०६	नक्सा पास दस्तुर -नयाँ तथा पुरानो]			
	१	माटोजोडाई कच्ची घर निवेदन		५५०/-
	२	साविकबमोजिम भवन तथा घर मर्मत स्वीकृति		११००/-
	३	अस्थायीटहरा साधारण	प्रतिफुट	३/-
	४	अस्थायीटहरा होटल उद्योग आदि	प्रतिफुट	६/-
	५	माटोजोडाई पक्की घर	प्रतिफुट	३/-
	६	सिमेन्टजोडाईको पक्कीघर	प्रतिफुट	६/-
	७	सिमेन्टजोडाईको पक्कीघर पहिलो तलादेखि माथि	प्रतिफुट	९/-
	८	होटलव्यवसाय र सपिङ्ग कम्प्लेक्सको लागि	प्रतिफुट	११/-
	९	निर्माणभईसकेको घरको पछि नक्सा पास गर्दा मापदण्डभित्र रहेछ भने नियमित दस्तुरको अलावाथप	प्रतिफुट	६/-
	१०	कम्पाउण्डवाल सिमेन्ट जोडाई	प्रतिफुट	३/-
	११	कम्पाउण्डवालमाटो जोडाई	प्रतिफुट	१/-
	१२	नपाहुनु अगावै निर्माण भएका घरमा तला थप गर्दा पहिलो निर्माण भए जति घरको हकमाप्रमाणित	प्रतिफुट	३/-
	१३	नक्सानामसारी दस्तुर		११००/-
	१४	घरनिर्माण सरसफाई धरौटी		२२००/-
१२०१०७	सिफारिस तथा बक्सौनी दस्तुर			
	१	सामान्य सिफारिसहरु		
	क	नाम थर संशोधन सिफारिस	गोटा	२७५/-
	ख	नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्र - वंशज_सिफारिस	"	२४०/-
	ग	नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्र प्रतिलिपी सिफारिस	"	५५०/-
	घ	नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्र -विवाहित अंगिकृत र अंगिकृत_सिफारिस	"	५५०/-
	ङ	वैदेशिक प्रयोजनार्थ नाता प्रमाणित	"	५५०/-
	च	संस्था दर्ता सिफारिस	"	११००/-
	छ	संस्था नवीकरण सिफारिस		८००/-
	ज	साधारण विविध सिफारिस(योजना माग	"	२००-

		/भुकम्प पुन निर्माण/ असाहय /सिफारिस माग्दा /माग्न आउने लाई कर नलाग्ने)		
	झ	तीनपुस्ते फोटो टाँस सिफारिस	रोपनी	३३०/-
	ञ	सर्जिमिनमुचुल्का		५५०/-
	ट	व्यवसायदर्ता सिफारिस १ लाख सम्म		५५०/-
	ट	व्यवसायदर्ता सिफारिस ५ लाख सम्म		११००/-
	ठ	व्यवसायदर्ता सिफारिस ५ लाख माथि		१६५०/-
	ड	असहाय र अपांग, दैवी प्रकोप, छात्रवृत्तिको सिफारिस	गोटा	छुट
	ढ	नगरपालिका ट्रक्टर भाडा (वडा ७ भित्र)	प्रति ट्रिप	५००
	२	जग्गा नामसारी सिफारिस		
	क	मध्यपहाडी राजमार्गले दुवै तर्फका जग्गा सडकबाट २०० मिटरसम्म भित्र		५५०/-
	ख	अन्यसबै जग्गा		३३०/-
	ग	थपजग्गा प्रति कित्तामा		१००/-
	ग	छुट जग्गा दर्ताको सिफारिस	"	५५०/-
	३	चार किल्ला प्रमाणित		
	घ	चार किल्ला प्रमाणित मध्य पहाडी राजमार्गले छुने दुवै तर्फका २००मीटरभित्र	"	५५०/-
	ङ	कच्ची मोटर बाटो भएका जग्गाहरु	"	४४०/-
	च	अन्यसबै जग्गाहरु	"	३३०/-
	छ	थपप्रति कित्ता		१००/-
	ज	चार किल्ला प्रमाणित उद्योग र होटल जुनसुकै वडाको	"	२२००/-
	झ	अपुतालीसिफारिस	"	५५०/-
	ञ	मोही लगतकट्टा सिफारिस	"	३३०/-
	ट	मोहीना मसारी सिफारिस	"	५५०/-
	४	उद्योगदर्ता सिफारिस		
	क	रु १० लाख सम्म पूजी भएको	पटक	२२००/-
	ख	त्यसपछि प्रति लाखमा थप	"	५५०/-
	ग	डिलरसिपसिफारिस	"	११००/-
	५	धारा बिजुली जडान सिफारिस दस्तुर		
	क	धारा बिजुली जडान सिफारिस	"	३३०/-
	ख	धारा बिजुली नामसारी सिफारिस	"	३३०/-
	६	वार्षिक आम्दानी प्रमाणित दस्तुरःकुल मूल्यांकन दस्तुर		
	क	वैदेशिक रोजगार वा अध्ययनमा जाने नागरिक वा निजको परिवारको आम्दानीको	प्रतिशत	0.05

		मूल्यांकन		
	ख	कृषि प्रयोजनको लागि मूल्यांकित रकमको	प्रतिशत	0.10
	ग	व्यापारिक प्रयोजनको लागि मूल्यांकित रकमको	प्रतिशत	0.25
	७	घरबाटो प्रमाणित दस्तुर घरबाटो सिफारिस		
	७-१	मध्य पहाडी राजमार्गले छोएको जग्गा		
	क	एकरोपनी सम्मको लागि	"	११००/-
	ड	१रोपनी देखि ५ रोपनी सम्मको लागि	"	१६५०/-
	च	५रोपनी देखि १० रोपनी सम्मको लागि	"	२२००/-
	छ	१०रोपनी माथिको लागि	"	२७५०/-
	७-२	कच्ची सडकसँग जोडिएको १५ मिटर क्षेत्रका जग्गा		
	क	१रोपनी जग्गा सम्मको लागि	"	७७०/-
	ख	१देखि ५ रोपनी सम्मको लागि	"	११००/-
	ग	५देखि १० रोपनी सम्मको लागि	"	१६५०/-
	घ	१०रोपनी माथिको लागि	"	२२००/-
	७-३	६ मोटरको बाटोसँग जोडिएको जग्गा		
	क	१रोपनी सम्मको लागि	"	६६०/-
	ख	१रोपनीदेखि ५ रोपनीसम्मको लागि	"	९९०/-
	ग	५रोपनी देखि १० रोपनी सम्मको लागि	"	१३२०/-
	घ	१०रोपनी माथि	"	१६५०/-
	७-४	गोरेटो घोडेटो वाटोसँग जोडिएको जग्गा		
	क	१रोपनी सम्मको लागि	"	५५०/-
	ख	१रोपनीदेखि ५ रोपनीसम्मको लागि	"	७७०/-
	ग	५ रोपनी देखि १०रोपनी सम्मको लागि	"	११००/-
	घ	१० रोपनीमाथि	"	१३२०/-
	नाता जन्म तथा अन्य प्रमाणित दस्तुर			
१२०१०८		नाताप्रमाणित	पटक	४४०/-
		जन्मप्रमाणित	"	३३०/-
		करचुक्ता प्रमाणित	"	५५०/-
		विवाहित-अविवाहितप्रमाणित	"	३३०/-
		दुवैएकै भएको प्रमाणित	"	३३०/-
		रुख कटान सिफारिस साल	प्रतिरुख	११०/-
		रुख कटान सिफारिस खयर, चिलाउने	प्रतिरुख	९०/-
		रुख कटान सिफारिस उत्तिस	प्रतिरुख	५५/-
		बसाइसराई सामग्री सहित		११००/-
	अन्य बिक्री			
१२०१०९	१	निवेदन फाराम	गोटा	१०/-
	२	नाता प्रमाणित निवेदन फाराम	"	२५/-
	३	नागरिकता फाराम	"	१५/-

	४	नक्सा दर्ता किताब	"	५००/-
	५	प्रमाणपत्र	"	५५०/-
१२०१०१०	१	विलम्ब शुल्क		
	क	व्यवसाय कर प्रत्येक वर्ष नबुझाएबापत जरिवाना	वार्षिक	२० प्रतिशत
	ख	घरजग्गा कर प्रत्येक वर्ष नबुझाएबापत	वार्षिक	२० प्रतिशत
	ग	मालपोत गत आ० व० मा नबुझाएमा	वार्षिक	२० प्रतिशत
	२	सार्वजनिक स्थानमा निर्माण सामग्री थुपारेबापत		
	क	दैनिक लागने शुल्क	दिन	२५/-
	ख	अन्यथा भएमा जरिवाना	"	५५/-
	३	निषेधित क्षेत्रमा भारी सवारी साधन प्रवेशगरेबापत		
	क	पहिलो पटक	पटक	५५०/-
	ख	दोश्रो पटक	"	२२००/-
	ग	दुई भन्दा बढी पटकको प्रति पटक	"	५५००/-
		घ वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजत पत्र		
	१	इजाजतपत्र	वार्षिक	२०००/-
	२	नवीकरणशुल्क तोकिएको अवधिमा नआएमा थप जरिवाना	वार्षिक	१०००/-

सरसफाइ सेवा शुल्कको दर
नगरपालिकाले सँकलन गर्ने फोहोर सँकलन वापत का क्षेत्रमा एक घर वरावर को दर

क्र.स.	विवरण	मासीक	वार्षिक
१	दैनिक सरसफाइ पुगेको स्थान	१००	
२	हप्तामा २ पटक सरसफाइ पुगेको स्थान	४००	
३	हप्तामा १ पटक सरसफाइ पुगेको स्थान	३००	
४	महिनामा १ पटक सरसफाइ पुगेको स्थान	५०	

- यस सम्बन्धी अन्य व्यवस्था राजश्व परामर्श समितिको सिफारिसमा नगर कार्पालिकाको निर्णय बमोजिम हुने छ ।

सार्वजनिक शौचालय उपयोग सेवा शुल्क

क्र.स.	विवरण	दर रु
१	पिसाब गरेको	५
२	दिसा गरेको	१०
३	स्नानगृह उपयोग	२०

अनुसूची ५

स्थानिय सरकार सँचालन ऐनको दफा ५७ सँगसम्बन्धित
नगरपालिकाले आफ्नोक्षेत्रभित्र लगाउन सक्ने घरजग्गा बहाल करको दर:

क्र.सं.	विवरण	प्रतिशत
१	यस नगरपालिका क्षेत्रभित्रकुनै घर, पसल, ग्यारेज. गोदाम, टहरा, सेड, कारखाना, जग्गा आदि बहालमा दिएकोमासम्बन्धित धनीबाट बहालकर लिने	१०

भवनको कोठा भाडा दर

क्र.सं.	विवरण	पटक
१	नपाको सभा हल	१५०० प्रति दिन
२	नगरपालिकाको सभाहल सामुदायिक भवन	२५००प्रति दिन

अनुसूची - ६

दफा ५ सँग सम्बन्धित

विज्ञापन कर:		
१	ग्लो साइनबोर्ड, डिपिएस बोर्ड प्रति वर्ग.फिट	रु.५०/-
२	वाल पेन्ट विज्ञापन प्रति वर्ग फिट	रु.५/-
३	ब्यानर प्रतिगोटा-बढीमा एक महिना सम्मको लागि	रु.३००/-

अनुसूची -७

स्थानिय सरकार सँचालन ऐनको दफा ६१ सँग सम्बन्धित
जडीबुटी, कवाडी र जिवजन्तु कर

क्र.सं.	विवरण	इकाइ/प्रति	२०७७/७८
१	चिरैतो	किलोग्राम	५
२	लसुन	किलोग्राम	२
३	अदुवा	किलोग्राम	१
४	दाना, रुद्राक्ष मुल्यवान बाहेक	किलोग्राम	१
५	रुद्राक्ष २ मुखी	गोटा	१६०
६	रुद्राक्ष २ मुखी	गोटा	४
७	रुद्राक्ष ७ मुखी	गोटा	२
८	रुद्राक्ष ८ ९ १० मुखी	गोटा	२०
९	रुद्राक्ष १२ मुखी	गोटा	४०
१०	रुद्राक्ष १३ मुखी	गोटा	८५
११	रुद्राक्ष १४ मुखी	गोटा	२५०
१२	रुद्राक्ष १५ मुखी	गोटा	२००

क्र.स.	विवरण	इकाइ/प्रति	२०७७/७८
१४	रुद्राक्ष १६ मुखी	गोटा	३५०
१५	रुद्राक्ष १७ मुखी	गोटा	९००
१६	रुद्राक्ष १८ मुखी	गोटा	१९००
१७	रुद्राक्ष १९ मुखी	गोटा	५५००
१८	रुद्राक्ष २० मुखी	गोटा	९५००
१९	रुद्राक्ष २१ मुखी	गोटा	२५०००
२०	रुद्राक्ष २२ २३ २४ २५ मुखी	गोटा	१९०००
२१	रुद्राक्ष २६ २७ मुखी	गोटा	३५०००
२२	रुद्राक्ष गौरी पाठ र त्रिपाठ	गोटा	२५००
२३	रुद्राक्ष गौरीशंकर	गोटा	२५
२४	रुद्राक्ष	गोटा	२
२५	मह	किलोग्राम	१
२६	गुजरगानो	किलोग्राम	१
२७	एभोकार्डो	किलोग्राम	२
२८	खोटो		०.५
२९	खर पराल	ट्रक ट्राक्टर	क्रमशः १००, ८०
३०	अम्रिसो	ट्राक्टर	१००
३१	साल सिसौ खयर	प्रति ट्रक	२००
३२	सीसौ साल बन कार्यालयको चलानी को आधारमा	ट्रक	१०००
३३	अन्य काठ	ट्रक	२००
३४	प्लाइ बोर्ड	ट्रक	५००
३५	लकडि काठ	ट्रक	१०००

कवाडी

क्र.स.	विवरण	इकाइ/प्रति	२०७७/७८
१	फलामजन्य सामान	किलोग्राम	१.२५
२	कागजजन्य सामान	किलोग्राम	०.६०
३	स्टिलजन्य सामान	किलोग्राम	१.१५
४	शिक्षा वियर वाइनका बोतल	बटा	०.१५
५	शिक्षा क्वाटर बोतल		०.०६
६	शिक्षा फुटेको		०.१२
७	प्लाष्टिक जन्य सामग्री		०.१०

जिवजन्तु

क्र.स.	विवरण	इकाइ/प्रति	२०७७/७८
१	ऊन जगर	किलोग्राम	१
२	प्वाख	किलोग्राम	२
३	हाड	किलोग्राम	१
४	सिङ्ग	किलोग्राम	२
५	खुर	किलोग्राम	२
६	छाला सानो	किलोग्राम	१५
७	छाला ठुलो	किलोग्राम	३०
८	जाबो	किलोग्राम	१

अनुसुची -८

स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा ६० सँग सम्बन्धित

पार्कीङ शुल्क

क्र.स.	विवरण	वार्षिक दर	दैनिक रु
१	मोटरसाइकल		१०
२	टेम्पो	२०००	४०
३	पावर टेलर	२०००	४०
४	जिप कार मारुति भ्यान भाडाका मात्र	२५००	४०
५	जिप कार मारुती भ्यान निजी प्रयोजन	५०००	२५
६	मिनि बस	७०००	५०
७	बस	३०००	५०
८	माइक्रो बस	४०००	५०
९	बुलेरो सुमो स्करपीयो	३०००	५०
१०	विशेष कामले आएको सरकारी गाडी		छुट

अनुसुची -९
स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा ५९ सँग सम्बन्धित
बहाल विरौटी कर

क्र.स.	विवरण	रु दैनिक	कैफियत
१	भुइमा सामान फिजाइ विक्री गर्ने	१५	
२	हास कुखुरा परेवा विक्री गर्ने प्रति खोगि	१५	
३	डोकामा फलफुल सागसब्जी बेच्ने प्रति डोका	१०	
४	जुत्ता पालिस गर्ने जुत्ता मर्मत गर्ने	१५	
५	घडी बनाउने	१५	
६	चटपटे पुचका वा पकाएर खानेकुरा बेचन् पसल	३५	
७	भुइमा फिजाएर जुत्ता चप्पल विक्री गर्ने	२५	
८	भुइमा फिजाएर सृगारवा रेडीमेट वा कपडा विक्री गर्ने	२५	
९	माछा मासु विक्री गर्ने पसल नपा बाट स्वीकृती प्राप्त भएका	३०	
१०	साइकलमा समामान विक्री गर्ने	३०	
११	माइक लगाएर वा नलगाइ सामान औषधी साबुन लुगा विक्री गर्ने	५०	

बहाल विरौटी (पशुहाट शुल्क)

क्र.स.	विवरण	प्रति गोटा	कैफियत
१	लैनो गाइ	१५०	
२	लैनो भैसि	२००	
३	रागा	२००	
४	थारो गाइ वा गोरु	१००	
५	ठूलो खसी	२०	
६	बोका	१५	
७	बाखा	१५	
८	सुँगुर	२०	
९	सुगुर पाठापाठी	१०	

अनुसुची -१०
प्राकृतिक स्रोत विक्रि शुल्क

क्र.स.	विवरण	इकाइ/प्रति	व्यक्तिको लागि	सार्वजनिक स्थलको लागि
१	ढुङ्गा गीटी रोडा ग्रावेल चट्टान स्लेट	प्रतिट्रक / प्रति ट्रयाक्टर	१००/५०	५००/२००
२	बालुवा चिप्स	प्रति ट्रक/ प्रति ट्यकाक्टर	१००/५०	५००/२००
३	माटो वा बलौटे	प्रतिट्रक /प्रति ट्रयाक्टर	१००/५०	५००/२००
४	नदी तथा खोलाले बगाएर ल्याएको काठ दाउरा दहत्तर बहत्तर आदी	प्रतिट्रक / प्रति ट्रयाक्टर	१००/५०	५००/२००

- १ ठेक्कामा लगाईने/ठेक्कामा नलागेको र नपरेकोमा माथि उल्लेख भएबमोजिम हुने र ठेक्का लागेकोमा सोही बमोजिम हुने ।
२ यस सम्बन्धी अन्य व्यवस्था राजश्व परामर्श समितिको सिफारिसमा नगर कार्यापालिकाले गरेको निर्णय बमोजिम हुने छ ।

अनुसुची ११

अन्य व्यवस्था

नगरपालिका भित्र संचालित ग्राभेल उद्योग,खानी,सिमेन्टको कच्चा पदार्थ उद्योग लगायतका उद्योगले नगरपालिकाको कार्यालयमा वार्षिकएक मुस्ट २०००० (विश हजार)कर रकम बुझाउनु पर्ने छ ।

- यस सम्बन्धी आवश्यक कार्यविधि बनाई करको दर निर्धारण गर्ने काम नगरकार्यपालिकाले गर्ने छ ।
- राजश्व परामर्श समितिको सिफारिसमा नगरकार्यपालिकाले करको दर निर्धारण गर्ने छ ।

१व्यकहुलोडर/जेसिवि सेवा शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था

१ नरपालिका मा रहेको व्याकहु लोडर नगरपालिका भित्रका वा बाहिरका जो सुकै फर्म/ब्यावसाय/व्यक्ति/संस्था/ नागरिकले निश्चित शुल्क तिरेर /सम्झौता बमोजिम /निश्चित समयकालागि प्रयोग गर्न पाउने छन ।

२ व्याकहुलोडरको शुल्क दर देहाय बमोजिम हुने छ ।

क्र स	विवरण	दर/घन्टा	अन्य व्यवस्था	कैफियत
१	नगरपालिका क्षेत्र भित्र (निर्माण कार्य)	१२२५	५० रुपैया चालक र २५ रुपैया सहचालकलाई भत्ता सम्बन्धीत पक्षले (जेसिवी लग्ने पक्षले)दिनु पर्ने छ ।	जसले लगने हो उसले तेल आफैले हाल्नु पर्ने छ ।
२	नगरपालिका क्षेत्र बाहिर(निर्माण कार्य)	१४२५	५० रुपैया चालक र २५ रुपैया सहचालकलाई भत्ता सम्बन्धीत पक्षले (जेसिवी लग्ने पक्षले)दिनु पर्ने छ ।	जसले लगने हो उसले तेल आफैले हाल्नु पर्ने छ ।
३	फसेको गाडी तान्न	९२५	५० रुपैया चालक र २५ रुपैया सहचालकलाई भत्ता सम्बन्धीत पक्षले (जेसिवी लग्ने पक्षले)दिनु पर्ने छ ।	जसले लगने हो उसले तेल आफैले हाल्नु पर्ने छ
४	नगरपालिकाको कार्यालयको गाडी र अन्य सरकारी गाडी फसेमा उद्धार वापत ।	नलाग्ने	५० रुपैया चालक र २५ रुपैया सहचालकलाई भत्ता सम्बन्धीत पक्षले (जेसिवी लग्ने पक्षले)दिनु पर्ने छ ।	अन्य सरकारी गाडीको भने प्रकृति हेरेर छुट/१००० सम्म चार्ज लाग्ने छ । तर नगर पालिकाको कार्यालय वाट १३ किलोमिटर वर पर भन्दा बाहिर र नरगपालिकाको क्षेत्र बाहिर भने अन्य सरकारी गाडी लाई पनि १००० चार्ज लिईने छ ।
५	ब्रेकरको दर	१४२५	५० रुपैया चालक र २५ रुपैया सहचालकलाई भत्ता सम्बन्धीत पक्षले (जेसिवी लग्ने पक्षले)दिनु पर्ने छ ।	

- २ ब्याहु लोडर लग्ने सम्बन्धी सेवा ग्राही सबैले नगरपालिका बाट लगेको र ल्याई पुर्याउने समय को लागत निजलेनै बेहोर्नु पर्ने छ ।
स्पस्टीकरण-लगेको र ल्याई पुरियाउने भन्नाले बाटोमा लगेको र ल्याएको घन्टा वापतको चार्ज भन्नेबुझिन्छ।
- ३ नगरपालिका भित्र वा बाहिरका उपभोक्ता समिति वा निर्माणमा ब्यावसाहिले नगरपालिका बाटै विनियोजित रकम को आयोजना सँचालन गर्न नगर पालिकाको ब्याकहु लोडर/जेसिवि लगेमा निर्माण कार्य सम्पन्न पश्चात भुक्तानी लिन आउदा नगरपालिकाको आन्तरीक राजश्व खातामा रकम वुजाएको नगदी रसीद को सक्कल कपी राख्नु पर्ने छ ।
- ४ निम्न बमोजिमको सम्झौता पेपरमा सम्झौता नगरी र नगदी रसिद नकाटी नगरपालिकाको जेसिवि/ब्याकहु लोडर कसैले पनि लग्न पाँउने छैन ।

सम्झौताको विवरण
महालक्ष्मी नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
जितपूर धनकुटा

मिति

आ व
दर्ता न

विषय :सम्झौता सम्बन्धमा

प्रस्तुत सम्बन्धमा महालक्ष्मी नगरपालिका धनकुटाको ब्याकहुलोडर /जेसिवि नगरपालिको कार्यालयवाट हिडाएदेखि ल्याई पुर्याउनजेल सम्म मेरो जिम्मामा रहनेछ । मेरो जिम्मामा रहेसम्म मेरो /म पक्षको कुनै लापरवाही वाट जेसिवी वा जेसिविको कुनै पाट पुर्जा विग्रन भत्कन /क्षति हुन गएमा सोको मर्मत/समान फेर्ने जिम्मा मेरो हुने छ ।

बुझिलिने नाम फोन नम्बर ठेगाना दस्तखत	प्रमाणित गर्ने नाम पद प्रमुख प्रसाशकिय अधिकृत दस्तखत

डिजिटल(मिटर/घन्टा) नम्बर देखि सुरु

५ नगरपालिकको ब्याकहुलोडर /जेसिवि सँचालन लाई व्यवस्थित गर्न नगर कार्यपालिकाले यस ऐन बमोजिमको व्यवस्था सँग मेल खाने गरी एक कार्यविधि बनाई लागु गर्न सक्ने छ ।

२ एम्बुलेन्स सेवा शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था

१ नगरपालिका मा रहेको /रहेका एम्बुलेन्स को सञ्चालन सेवा शुल्क देहाए बमोजिम हुने छ ।

- क) महालक्ष्मी नगरपालिकको एम्बुलेन्स सञ्चालन कर्ताले सम्भव भएसम्म दैनिक नभएमा तिन दिन भित्रमा,तिन दिन भित्रमा पनि नसकेमा बढीमा एकहप्ता भित्रममा अनिवार्य रुपमा राजस्व नगरपालिकाको आन्तरीक राजश्व खातामा जम्मा गर्नु पर्ने छ ।
- ख) नियमानुसार लकबुक नभरी एम्बुलेन्स कुदाउन र इन्धन भर्न पाईने छैन ।
- ग) गाडिले पार गरेको माईलेज लगबुक, तेल र राजश्वको भौचरसँग मेल खानु पर्ने छ ।

रातो किताव

- घ) माथि उल्लेख गरेवमोजिमको समयवधि भित्र एम्बुलेन्स चालकले राजश्व नवुजाएमा नवुजाएको कुल उठेको राजश्वको पाँच प्रतिशत रकम जरिवाना गरिने छ ।जरिवाना तलब भत्ता वाट असुलिने छ ।
- ङ) नगरपालिकको एम्बुलेन्स चार्ज जिल्ला रेडक्रस सोसाईटिले तोके भन्दा बडी दरमा उठाईने छैन ।दररेट निर्धारण नगर कार्यापालिकाले निर्धारण गरे वमोजिम हुने छ ।
- च) यस ऐन अनुसार मेल खाने गरी नगर कार्यपालिकले एम्बुलेन्स सँचालन सम्बन्धी एक कार्य विधि बनाउने छ ।एम्बुलेन्स सँचालन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था नगरपालिकाको एम्बुलेन्स सँचालन सम्बन्धी कार्य विधि वमोजिम हुने छ
- २ नगरकार्यपालिकाले एम्बुलेन्स ठेक्कामा दिदा वार्षिक रुपमा वढी राजश्व उठन ठहर गरमा एम्बुलेन्स ठेक्कामा ठेक्कामा लगाउन सक्ने छ ।ठेक्का लगाउदा कति समय अवधिको ठेक्का लगाउने हो सोको ठेक्का रकम ठेक्का सम्झौतामानै लिईने छ ।
- तर: ठेक्कामा लगाउदा गाडी सुरक्षित हुने विग्रेमा मर्मत हुने तथा गाडीलाई कुनै किसिमको क्षति हुन नदिने स्पस्ट्र सम्झौता सहित कम्तिमा ५ लाख रुपैया धरौटी राख्नु पर्ने छ ।

प्रमाणित गर्ने
पर्शुराम नेपाल

नगर प्रमुख

महालक्ष्मी नगरपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०७८

महालक्ष्मी नगरपालिका, धनकुटाको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सेवा र कार्यहरूको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन,

सभामा पेश गरेको मिति: २०७८।०३।०९

प्रस्तावना: महालक्ष्मी नगरपालिका २०७८।७९ को सेवा र कार्यहरूको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने गरी विनियोजन गर्न वाञ्छनिय भएकोले, नेपालको संविधानको धारमा २२९ को उप-धारा (२) बमोजिम महालक्ष्मी नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको यो विधेयक बनाएको छ ।

१. नाम र प्रारम्भ:

१. यस ऐनको नाम महालक्ष्मी नगरपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०७८ रहेको छ ।
२. यो विधेयक महालक्ष्मी नगरपालिकाको नगरसभाबाट स्विकृत भएपछि मिति २०७८ साल श्रावण १ गते प्रारम्भ हुनेछ ।

२. आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को निमित्त संचित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार:

१. चालु आ.व. २०७८।७९ को निमित्त महालक्ष्मी नगरपालिका, धनकुटाको नगर कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूका निमित्त अनुसूची (१) मा उल्लेखित चालु खर्च, पुजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको रकम (सामाजिक सुरक्षा भत्ता एवं को.ले.नि.का. धनकुटाबाट भुक्तानी आदेश मार्फत खर्च हुने रकम बाहेक) समेत गरी जम्मा रु. ५८,०४,९५,४४०।- (अक्षरूपी अन्ठाउन्न करोड चार लाख पन्चानब्बे हजार चार सय चालिस मात्र) नवढाइ निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

३. विनियोजन:

१. यस ऐन द्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को निमित्त महालक्ष्मी नगरपालिका, धनकुटाको नगर कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिएको छ ।

२. उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकम मध्ये कुनैमा बचत हुने शिर्षक र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा नगर कार्यपालिकाको बचत हुने शिर्षकबाट नपुग हुने शिर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शिर्षकबाट सो शिर्षकको जम्मा रकमको १० (दश) प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा वढि शिर्षकहरूमा रकम सार्न तथा निकास र खर्च जनाउन सकिनेछ । पूजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च शिर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन । तर चालु तथा पुजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक श्रोतबाट अर्को श्रोतमा सार्न सकिने छैन ।

३. उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनी एक शिर्षकको जम्मा स्विकृत रकमको १० (दश) प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शिर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा नगर सभाको स्विकृति लिनुपर्नेछ ।

अनुसुची-१
(दफा २ सँग सम्बन्धित)

रु. (हजारमा)

क्र.स.	अनुदान	शिर्षकको नाम	चालु खर्च	पूँजिगत खर्च	वित्तिय व्यवस्था	जम्मा
१	२	३	४	५	६	७
१		नगर कार्यपालिका	४१०२५७/४४	१७०२३८	०	५८०४९५/४४
२		विषयगत शाखा	०	०	०	
३		ऋणको साँवा ब्याज भुक्तानी	०	०	०	
४		लगानी (शेयर/ऋण)	०	०	०	
		जम्मा	४१०२५७/४४	१७०२३८	०	५८०४९५/४४

महालक्ष्मी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनकुटा
कार्यालयको कोड : ८०१०६४०३३००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
८०१०६४०३१०१ महालक्ष्मी नगरपालिका										
१	एम.आइ.एस.अपरेटरको पारिश्रमिक साझेदारी	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	३,००	०	३,००
२	पुल हेरालुको पारिश्रमिक	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	१,००	०	१,००
३	पारिश्रमिक कर्मचारी	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	१,७०,००	०	०	१,७०,००
४	बालबालिका थप कोटा	शिक्षा	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	४,००	०	४,००
५	बालविकास र विद्यालय कर्मचारी थप रकम संघीय सरकार सग साझेदारी कार्यक्रम	शिक्षा	२११११	आन्तरिक स्रोत - नगद	१	N/A	८०,००	०	०	८०,००
६	पारिश्रमिक पदाधिकारी	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२१११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	६०,००	०	६०,००
७	पोशाक कर्मचारी	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	०	८,००	८,००
८	स्थानीय भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	३,००	०	३,००
९	कर्मचारी महंगी भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	८,००	०	०	८,००
१०	नगर शिक्षा समिति बैठक गत आव	शिक्षा	२११३४	आन्तरिक स्रोत - नगद	१	N/A	०	४,००	०	४,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
	भुक्तानि बाकी									
११	अन्य बैठक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	१०,००	०	१०,००
१२	अवकास हुने स्वयमसेविकाहरुलाई प्रोत्साहन भत्ता	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१	N/A	०	५,००	०	५,००
१३	पदाधिकारी बैठक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११४१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	५,००	०	५,००
१४	कर्मचारी कल्याण कोष	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२१२१४	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५,००	०	५,००
१५	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	२,००	०	२,००
१६	संचार/इन्टरनेट महसुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	७,००	०	०	७,००
१७	महालक्ष्मी नगरपालिकाको डिजिटल प्रोफाइल	संचार तथा सूचना प्रबिधि	२२११३	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५,००	०	५,००
१८	इन्धन (पदाधिकारी)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२	N/A	०	३,००	३,००	६,००
१९	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२	N/A	०	४,००	४,००	८,००
२०	सवारी साधन मर्मत खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१३	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	९,००	०	०	९,००
२१	बिमा तथा नवीकरण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	३,००	०	३,००
२२	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार	कार्यालय सञ्चालन तथा	२२२२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय	१	N/A	०	६,००	०	६,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
	तथा सञ्चालन खर्च	प्रशासनिक		सरकार - नगद						
२३	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२३१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	८,००	८,००
२४	आधुनिक कृषि औजार अनुदान कार्यक्रम	कृषि	२२२९१	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	१०,००	०	१०,००
२५	विभिन्न डकुमेन्ट्री कार्यक्रम	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२९१	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	३,००	०	३,००
२६	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	२	N/A	०	१०,००	१०,००	२०,००
२७	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	०	३,००	३,००
२८	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१५,००	०	१५,००
२९	सूचना प्रकाशन तथा छपाई गत आव भुक्तानि बाकि	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	५३	०	०	५३
३०	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	४,००	४,००
३१	सेवा र परामर्श खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	७,००	०	०	७,००
३२	कार्यालयमा आवश्यक सफ्टवेयर जडान खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	०	४,००	०	४,००
३३	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४१२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	१,००	०	१,००
३४	करार सेवा शुल्क	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४१३	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	८५,००	०	०	८५,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
३५	कर्मचारी तालिम खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	०	२,००	२,००
३६	कर शिक्षा कार्यक्रम	कानुन तथा न्याय	२२५१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	०	२,००	२,००
३७	कानुनी सचेतना कार्यक्रम (विपन्न नागरिकहरूको लागि)	कानुन तथा न्याय	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	३,००	०	०	३,००
३८	मेलमिलाप तालिम	कानुन तथा न्याय	२२५१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	३,००	३,००
३९	महिला लेखा व्यवस्थापन तालिम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	३,००	०	०	३,००
४०	योजना संचालन तालिम	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,००	१,००
४१	लोकसेवा/शिक्षक सेवा आयोग तयारी कक्षा संचालन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	३,००	३,००
४२	स्वास्थ्य शिविर	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	३,००	०	३,००
४३	विशेष कोष	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	१०,१०	०	१०,१०
४४	अन्य खेलकुद कार्यक्रम	युवा तथा खेलकुद	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	७,००	०	७,००
४५	आखा शिविर संचालन गत आव भुक्तानि बाकि	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	१,००	०	०	१,००
४६	आदिवासी जनजाती सहयोग कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	६,००	६,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
४७	आमा वच्चा पोषण कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१	N/A	१०,००	०	०	१०,००
४८	उप प्रमुख सग छात्रा कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	४,००	४,००
४९	उपमेयर सग महिला जिविको जागरण कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	०	०	१०,००	१०,००
५०	खेलकुद कार्यक्रम नगर	युवा तथा खेलकुद	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	७,००	७,००
५१	खेलकुद विकास कार्यक्रम	युवा तथा खेलकुद	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	४,००	४,००
५२	खेलकुद सामाग्री सहयोग कार्यक्रम	युवा तथा खेलकुद	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	७,००	०	७,००
५३	गरिवि निवारणका लागि लघु उद्यम तथा सिप विकास कार्यक्रम साझेदारी	उद्योग	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	६,००	०	६,००
५४	जेष्ठ नागरिक अनुभव संकलन	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	३,००	०	३,००
५५	जेष्ठ नागरिक धार्मिक स्थल यात्रा तथा भ्रमण कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	०	०	३,००	३,००
५६	जौ घास,विउ वितरण कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१	N/A	१,००	०	०	१,००
५७	दलित उत्थान कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	०	५,००	५,००
५८	पशु रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	पशुपन्छी विकास	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,२०	०	१,२०
५९	भाषा कला साहित्य सम्बन्धी कार्यक्रम	भाषा तथा संस्कृति	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश	१	N/A	०	३,००	०	३,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
				सरकार - नगद						
६०	मेयरकप फुटवल तथा भलिवल कार्यक्रम	युवा तथा खेलकुद	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५,००	०	५,००
६१	मेरो लागि म छु,म गर्न सक्छु (अपाङ्गता विशेष सिप विकास कार्यक्रम)	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१	N/A	०	५,१८	०	५,१८
६२	महालक्ष्मी रेडियो गतिविधि कार्यक्रम	संचार तथा सूचना प्रबिधि	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	५,००	०	५,००
६३	महालक्ष्मीका महिला सिप र चेतनामा पहिला (महिला विशेष कार्यक्रम)	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१	N/A	०	५,००	०	५,००
६४	महिला जिविको जागरण कार्यक्रम व्यवस्थापन	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२,५०	०	२,५०
६५	महिला विकास कार्यक्रम/महिला तथा बालबालिका कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	०	५,००	५,००
६६	महिला समुह तथा भजन कृतन समुहलाइ सामाग्री वितरण	भाषा तथा संस्कृति	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	०	५,००	५,००
६७	सरकारको ४ वर्षे कार्याकाल अनुभव संकलन	शासन प्रणाली	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	५,००	५,००
६८	संस्कृति संरक्षण सहयोग कार्यक्रम	भाषा तथा संस्कृति	२२५२२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	३,००	०	३,००
६९	सिपालु हात सधै आफ्नो साथ (युवा लक्षित सिप विकास कार्यक्रम)	युवा तथा खेलकुद	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	०	१०,००	१०,००
७०	महिला तथा बालबालिका दिवस समारोह	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	२,००	२,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
७१	विविध कार्यक्रम खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - स्थानीय - नगद	१	N/A	०	१५,००	०	१५,००
७२	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	४,००	०	४,००
७३	विद्यालय अनुगमन तथा मूल्यांकन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
७४	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	२८,००	०	२८,००
७५	SSPCR आयोजना व्यवस्थापन	संचार तथा सूचना प्रबिधि	२२७११	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१,००	१,००
७६	Total Station प्राविधिक शाखा टुल खरिद	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	४,००	०	०	४,००
७७	अतिथि सत्कार	भाषा तथा संस्कृति	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	३,००	०	३,००
७८	अपाङ्गता सहायता सामाग्री वितरण	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	३,००	०	३,००
७९	अर्गानिक मल तथा विषादि बनाउने कार्यक्रम	कृषि	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	२,००	२,००
८०	आयुर्वेद औषधालय व्यवस्थापन	स्वास्थ्य	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१	N/A	०	२,००	०	२,००
८१	उज्यालो नगर/विजुली तार पोल खरिद तथा ढुवानी (आदिवासी/जनजाति/दलित तथा विपन्न वर्ग विशेष)	उर्जा	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	०	१५,००	१५,००
८२	उद्दम विकास कोष	उद्योग	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	८,००	०	८,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
८३	करुणा फाउन्डेशन सग सहकार्य	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	२१,००	०	२१,००
८४	कृषि तथा पशु विकास	कृषि	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	३०,००	०	३०,००
८५	गरि खाओ उद्दम बनौ	उद्योग	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	८,००	०	८,००
८६	गाइ भैसि गर्भधारण कार्यक्रम	पशुपन्छी विकास	२२७११	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	८,५०	०	०	८,५०
८७	घर नम्बर व्यवस्थापन	भवन, आवास तथा सहरी विकास	२२७११	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	०	३,५०	०	३,५०
८८	घरमा जे पकाइन्छ विद्यालयमा त्यही खाइन्छ	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	३,००	०	३,००
८९	चिलीङ्ग भ्याट साझेदारी कार्यक्रम	कृषि	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	७,००	०	७,००
९०	जेष्ठ नागरिक सम्मान तथा सहयोग सामाग्री	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	२,००	०	२,००
९१	जेष्ठ नागरिक सामाग्री वितरण	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	३,००	३,००
९२	जहा पर्छ अभर त्यहा पुग्छ नगर	विपद व्यवस्थापन	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१४,००	१४,००
९३	जिमका सामाग्रीहरु खरिद	युवा तथा खेलकुद	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५,००	०	५,००
९४	टोल सहयोग कार्यक्रम	मानब संशाधन विकास	२२७११	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	९,००	०	९,००
९५	नक्कली दात सक्कली हासो (जेष्ठ	सामाजिक सुरक्षा तथा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद	१	N/A	०	०	४,००	४,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
	नागरिक विशेष कार्यक्रम)	संरक्षण		ऋण						
९६	नगर शिक्षा योजना निर्माण	शिक्षा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
९७	नगर स्तरिय परिक्षा संचालन र व्यवस्थापन	शिक्षा	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	०	१,००	१,००
९८	न्यायिक समिति व्यवस्थापन	कानून तथा न्याय	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	३,००	३,००
९९	पर्यटन प्रवर्धन कार्यक्रम	पर्यटन	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	८,००	०	८,००
१००	फलफुल तथा तरकारी खेती	कृषि	२२७११	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	४,२८	०	४,२८
१०१	बगैचा वनाउ आत्मनिर्भर वनौ	कृषि	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१०,००	०	१०,००
१०२	भुमी वैक स्थापना तथा बाजो जग्गामा उत्पादन कार्यक्रम	भूमि व्यवस्था	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	८,००	०	८,००
१०३	भुमी समन्धी सचेतना तथा व्यवस्थापन	भूमि व्यवस्था	२२७११	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	०	६,००	०	६,००
१०४	मेयर टोल सुधार संस्था व्यवस्थापन तथा परिचालन	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१०,००	१०,००
१०५	महालक्ष्मी नगरपालिकाको शैक्षिक विकास तथा साक्षर अभियान	शिक्षा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	८,००	८,००
१०६	मिडिया सपोर्ट	संचार तथा सूचना प्रबिधि	२२७११	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	५,००	०	५,००
१०७	मोटरसाइकल खरिद	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	३,००	०	३,००
१०८	राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड कार्यक्रम स्थानिय	युवा तथा खेलकुद	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश	१	N/A	०	०	३,००	३,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
	तह थप			सरकार - नगद						
१०९	लेखा शाखामा फाइल व्यवस्थापन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	३,००	०	०	३,००
११०	वडा तथा विद्यालय वाल क्लव स्थापना र परिचालन	शिक्षा	२२७११	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	०	४,००	०	४,००
१११	विपन्न विद्यार्थिहरुलाई झोला वितरण कार्यक्रम	शिक्षा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	४,००	०	४,००
११२	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	२	N/A	०	३,००	३,००	६,००
११३	सडक वृत्ति	यातयात पूर्वाधार	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५,००	०	५,००
११४	स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माण	शिक्षा	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	४,००	०	४,००
११५	सहकारी व्यवस्थापन	सहकारी	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	२,००	२,००
११६	सि.सि.क्यामेरा जडान	संचार तथा सूचना प्रबिधि	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५,००	०	५,००
११७	हरित नगर सहयोग कार्यक्रम	भवन, आवास तथा सहरी विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	३,००	०	०	३,००
११८	परिषद/सभा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७२१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	३,००	३,००
११९	+2 Science संचालन अनुदान (कम्तिमा २ विद्यालय)	शिक्षा	२५३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	५,००	०	५,००
१२०	आवासिय विद्यालय तथा क्याम्पस	शिक्षा	२५३११	आन्तरिक ऋण - नगद	१	N/A	५,३०	०	०	५,३०

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
	अनुदान			ऋण						
१२१	जितपुर क्याम्पस व्यवस्थापन तथा सहयोग	शिक्षा	२५३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	३०,००	०	३०,००
१२२	विभिन्न विद्यालयहरुलाई सहयोग कार्यक्रम	शिक्षा	२५३११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१०,००	०	१०,००
१२३	सहा शिक्षक अनुदान	शिक्षा	२५३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	९,००	०	९,००
१२४	विभिन्न उद्योग सपोर्ट कार्यक्रम	उद्योग	२५३१५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	५,००	०	५,००
१२५	विभिन्न स्वास्थ्य केन्द्र व्यवस्थापन अनुदान	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२५३१५	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,००	१,००
१२६	सामुदायिक विकास कोषको सचिवालय अर्खौंले जितपुरलाई घुम्तिकोष अनुदान	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२५३१५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	२,००	०	२,००
१२७	एकल पुरुष सहयोग कार्यक्रम (भत्ता विशेष कार्यक्रम)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७११२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१०,००	०	१०,००
१२८	एकल महिला/पुरुष सहयोग कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७११२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	४,००	०	४,००
१२९	धनकुटा क्याम्पस विएस्सी तथा वातावरण साइन्स छात्रवृत्ति सपोर्ट कार्यक्रम	शिक्षा	२७२११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	३,००	०	३,००
१३०	विपद व्यवस्थापन कोष	विपद व्यवस्थापन	२७२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	१५,००	०	०	१५,००
१३१	औषधीखरिद खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२७२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	४,००	०	०	४,००
१३२	दिर्घ रोगि औषधि सहयोग कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा	२७२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय	१	N/A	०	१०,००	०	१०,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
		संरक्षण		सरकार - नगद						
१३३	विषादि खरिद	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२७२१३	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	३,००	०	३,००
१३४	अन्य सामाजिक सहायता	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७२१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	२०,००	०	२०,००
१३५	असिना लगायत विपदबाट क्षति कृषक अनुदान	विपद व्यवस्थापन	२७२१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	१५,००	०	१५,००
१३६	उत्कृष्ट विद्यार्थी पहिचान तथा सम्मान	शिक्षा	२७२१९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१	N/A	०	२,००	०	२,००
१३७	मठमन्दिर तथा धार्मिक संस्था सहायता	भाषा तथा संस्कृति	२७२१९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	९,००	९,००
१३८	मलामी खाजा खर्च सहयोग	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७२१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	१०,००	०	१०,००
१३९	घरभाडा	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२८१४२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३	N/A	२,००	२,००	२,००	६,००
१४०	सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२८१४३	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५,००	०	५,००
१४१	शसर्त तथा समपुरक अनुदान गत आवको फिर्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२८२१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	२०,००	०	२०,००
१४२	भैपरी आउने चालु खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२८९११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	५,००	५,००
१४३	महालक्ष्मी नगरपालिका साना किसान सहकारी संस्था साझेदारी	कृषि	३१११३	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	०	१२,००	०	१२,००
१४४	फर्निचर तथा फिक्चर्स	कार्यालय सञ्चालन तथा	३११२३	आन्तरिक ऋण - नगद	१	N/A	०	७,००	०	७,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
		प्रशासनिक		ऋण						
१४५	अनुसन्धान तथा विकास सम्बन्धी खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११३२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	०	०
१४६	एक्सरे मेसिन खरिद	स्वास्थ्य	३११३२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	०	२५,००	०	२५,००
१४७	जस्तापाता खरिद (विपन्न वर्गको खरको छांना विस्तारित कार्यक्रम)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	३११३२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	५०,००	५०,००
१४८	विभिन्न सडक तथा पर्यटन प्रबर्धन हुने संरचनाको विस्तृत अध्ययन तथा लागत अनुदान	यातयात पूर्वाधार	३११३२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१७,००	१७,००
१४९	कृषि सडक मर्मत तथा स्तरोन्नती	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	३०,००	०	३०,००
१५०	ग्राभेल सडक मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	४५,००	०	०	४५,००
१५१	मचेपु-याङ्गलाबुङ्ग फुट ट्राक निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	३,००	०	०	३,००
१५२	महालक्ष्मी चक्रपथ	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५,००	०	५,००
१५३	लेगुवा झरना हुदै चानुवा डाँडागाउ जाने सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	०	५,००	०	५,००
१५४	विभिन्न सडक निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	३०,००	०	३०,००
१५५	सडक वोर्ड साझेदारी कार्यक्रम	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१४,००	१४,००
१५६	सडक सोलिङ्ग तथा मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	३५,००	०	०	३५,००
१५७	समपुरक आयोजना प्रदेश	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	३०,००	०	३०,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
१५८	समपुरक आयोजना संघ	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	३०,००	३०,००
१५९	तारजाली खरिद	यातयात पूर्वाधार	३११५४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	७,००	०	७,००
१६०	साना सिचाइ आयोजना साझेदारी	जलश्रोत तथा सिचाई	३११५५	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	५०,००	०	०	५०,००
१६१	साना सिचाइ स्विस् सरकार गत आव अल्या रकम	जलश्रोत तथा सिचाई	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	३४,१५	०	०	३४,१५
१६२	सिचाइ संरचना निर्माण	जलश्रोत तथा सिचाई	३११५५	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	२०,००	२०,००
१६३	खानेपानी व्यवस्थापन	जलश्रोत तथा सिचाई	३११५६	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१५,००	०	१५,००
१६४	अन्य सार्वजनिक निर्माण	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	४,००	४,००
१६५	इन्टरनेट विस्तार कार्यक्रम	संचार तथा सूचना प्रबिधि	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१	N/A	०	८,००	०	८,००
१६६	ओख्रे माङ्गमाया मुगालि वेसी बासपानी वडा कार्यालय लेगुवा ग्रा स गत आव भुक्तानि बाकि	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	८,००	०	०	८,००
१६७	खेलमैदान सहयोग कार्यक्रम	युवा तथा खेलकुद	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	१५,००	०	१५,००
१६८	दाह सस्कार स्थल व्यवस्थापन तथा निर्माण	सम्पदा पूर्वाधार	३११५९	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	५,००	०	५,००
१६९	धर्मदेवी मन्दिर अधुरो काम	भाषा तथा संस्कृति	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	०	३,००	०	३,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
१७०	धार्मिक स्थलहरूको पुर्वाधार निर्माण	भाषा तथा संस्कृति	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	४,००	०	४,००
१७१	नया निर्माण भएका सडकहरूको ढल व्यवस्थापन	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	४,००	४,००
१७२	पोखरि निर्माण	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	५,००	०	०	५,००
१७३	मुख्यमन्त्रि ग्रामिण सडक सुधार आयोजना गत आव भुक्तानि बाकि	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	११,५६	०	०	११,५६
१७४	मुडे शनिश्चरे डाँडागाउ चानुवा सडक गत आव भुक्तानि बाकि	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	२,००	०	०	२,००
१७५	मुहान संरक्षण	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	५,००	५,००
१७६	महालक्ष्मी नगरपालिका चित्रे प्रवेश द्वारहरूमा गेट निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	४,००	४,००
१७७	महालक्ष्मी नगरपालिका डाडागाउ प्रवेश द्वारहरूमा गेट निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	४,००	४,००
१७८	महालक्ष्मी नगरपालिका लेगुवा प्रवेश द्वारहरूमा गेट निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	४,००	४,००
१७९	लक्ष्मिनारायण मन्दिर गत आव भुक्तानि बाकि	भाषा तथा संस्कृति	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	०	८०	०	८०
१८०	लेगुवा झरना	पर्यटन	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	८,००	०	८,००
१८१	वडा ८ गौरवको योजना (बहुबर्षे)	सम्पदा पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	०	१,००	०	१,००
१८२	वडा कार्यालयहरूको प्रशासनिक भवन निर्माण तथा व्यवस्थापन	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	०	०

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
१८३	सिद्धेश्वर तथा पात्लेपानी पिकनिक स्पोट निर्माण योजना नगरपालिका साझेदारी	पर्यटन	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	४४,००	४४,००
१८४	नगरपालिका कार्यालयको भवन वरिपरि तार घेरावारा तथा गेट निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११७१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१	N/A	०	०	६,००	६,००
१८५	पाइप खरिद	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११७१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१	N/A	०	०	३०,००	३०,००
१८६	कृषि भेटेरिनरी नगर केन्द्र स्थापना र परिचालन	कृषि	३११७२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	७,००	०	०	७,००
१८७	भैपरी आउने पूँजीगत	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३१५११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	५,००	५,००
८०१०६४०३२०१ महालक्ष्मी नगरपालिकावडा नं.१										
१८८	पदाधिकारी अन्य भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११४९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	४०	४०	४०	१,२०
१८९	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	३	३	३	९
१९०	संचार	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	६	६	६	१८
१९१	इन्धन तथा सवारी साधन मर्मत	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	१५	१५	१५	४५
१९२	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	५	५	५	१५
१९३	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	४६	४६	४६	१,३८
१९४	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन	कार्यालय सञ्चालन तथा	२२३१५	आन्तरिक ऋण - नगद	३	N/A	३	३	३	९

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
	खर्च	प्रशासनिक		ऋण						
१९५	रासायनिक मल व्यवस्थापन सहकारी	कृषि	२२५२१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
१९६	कृषि तथा पशु विकास कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५,००	०	५,००
१९७	खेलकुद कार्यक्रम	युवा तथा खेलकुद	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२,००	०	२,००
१९८	महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक उत्थान कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
१९९	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	१०	१०	१०	३०
२००	कटहरे मेयर टोल सुधार संस्था	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,५०	१,५०
२०१	कोपचे पञ्चकन्या मेयर टोल सुधार संस्था	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,५०	०	१,५०
२०२	जलकन्या घुमाउने मेयर टोल सुधार संस्था	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,५०	०	१,५०
२०३	जालपा कालिका मेयर टोल सुधार संस्था	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,५०	१,५०
२०४	प्रहरी चौकी मारेक कटहरे व्यवस्थापन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२५	०	२५
२०५	बिद्युत विस्तार	उर्जा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२५	०	२५
२०६	मचेपु मेयर टोल सुधार संस्था	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,५०	१,५०

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
२०७	लालिगुरास घुमाउने मेयर टोल सुधार संस्था	मानब संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,५०	०	१,५०
२०८	लालिगुरास मेयर टोल सुधार संस्था	मानब संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,५०	१,५०
२०९	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५,००	०	५,००
२१०	शान्ति मेयर टोल सुधार संस्था	मानब संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,५०	०	१,५०
२११	मृतक घरपरिवारलाइ राहत कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७११२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,५०	०	१,५०
२१२	विपद व्यवस्थापन	विपद व्यवस्थापन	२७२१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
२१३	मुटु मृगौला पिडित दिर्घरोगी सहयोग कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७२१९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
२१४	घरभाडा	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२८१४२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१६	०	०	१६
२१५	वडा नं १ भित्रका सडक मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	६,००	०	६,००
२१६	खानेपानी व्यवस्थापन	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५६	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
८०१०६४०३२०२ महालक्ष्मी नगरपालिकावडा नं.२										
२१७	पदाधिकारी बैठक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११४१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	४०	४०	४०	१,२०
२१८	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा	२२१११	आन्तरिक ऋण - नगद	३	N/A	५	५	५	१५

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
		प्रशासनिक		ऋण						
२१९	संचार महशुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	५	५	५	१५
२२०	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	१०	१०	१०	३०
२२१	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	२०	२०	२०	६०
२२२	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	५०	५०	५०	१,५०
२२३	अपाङ्ग तथा बालबालिकाहरुका लागि चेतना मुलक कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	५०	५०
२२४	जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
२२५	खेलकुद व्यवस्थापन तथा कार्यक्रम	युवा तथा खेलकुद	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
२२६	जनजातिका लागि स्वरोजगार कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
२२७	मारेक भाषा उत्थान	भाषा तथा संस्कृति	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२०	०	२०
२२८	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	१०	१०	१०	३०
२२९	दलितका लागि आरन तथा सिलाइ मेसिन खरिद	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
२३०	पशु तथा दुग्ध उत्पादकको लागि अनुदान (७ वटै टोल सुधार संस्थामा)	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१२,००	०	१२,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
२३१	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२,३०	०	२,३०
२३२	वडा कार्यालयमा सोलार तथा ईनभटर खरिद	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,००	१,००
२३३	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
२३४	श्री ऐश्वर्य प्रा.वि. सान्नेटार अनुदान	शिक्षा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२०	०	२०
२३५	श्री जनता प्रा.वि. देवस्थान अनुदान	शिक्षा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२०	०	२०
२३६	श्री धर्मोदय मावि अनुदान	शिक्षा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,२०	०	१,२०
२३७	श्री शारदा मा.वि. अनुदान	शिक्षा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,२०	०	१,२०
२३८	श्रीनागी प्रा.वि. हिलेखर्क अनुदान	शिक्षा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२०	०	२०
२३९	घरभाडा	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२८१४२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	१०	१०	१०	३०
२४०	एकले पिपल रातमाटे सडक निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
२४१	छ्यालुङ्ग कटहरे सडक मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
२४२	तोरीवारी पिङ्गडाँडा बाटो मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
२४३	धर्मदेवी खोलापारी हुदै आहाले हुदै डाँडागाउ सडक निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
२४४	पुवार गाउ छागे झरना जाने सडक निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
२४५	माझगाउ आदिवासी जनजाती वस्तिमा वातावरण मैत्रि सडक निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२,००	०	२,००
२४६	लेगुवा झर्नाबाट डाँडागाउ चानुवा सडक ट्रयाक विस्तार	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
२४७	खहरे पहिरे हुदै सिम्ले पाडारे कुलो मर्मत	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
२४८	ठेगुवा खोला भञ्ज्याङ्ग अमलबोटे सिचाइ कुलो मर्मत	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
२४९	साम्बुवा खोला सिचाइ कुलो मर्मत	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
२५०	ओडारे कुलो मर्मत	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५६	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
२५१	मुलखर्क बजारबाट मन्दिर जाने बाटो सिडि निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
२५२	हिलेखर्क टोलमा क्लव भवन निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
२५३	किरातेश्वर मारेक मन्दिर मर्मत	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११६१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
८०१०६४०३२०३ महालक्ष्मी नगरपालिकावडा नं.३										
२५४	निजि श्रोतका शिक्षक प्रोत्साहन पारिश्रमिक	शिक्षा	२११११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	७२	०	७२

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
२५५	कार्यालय संचालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	२	N/A	०	२,७५	२,७५	५,५०
२५६	कला साहित्यिक कार्यक्रम	भाषा तथा संस्कृति	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	५०	५०
२५७	खेलकुद	युवा तथा खेलकुद	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
२५८	गोब्रे सल्ला बज थला बाल शिक्षा कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	२५	२५
२५९	टोल सुधार क्षमता विकास कार्यक्रम	मानव संशाधन विकास	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
२६०	न.शि.स.मा.वि. वार्षिक उत्सव कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	६०	०	६०
२६१	बाल कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	४०	०	४०
२६२	बाल शिक्षक र कर्मचारी प्रोत्साहन पारिश्रमिक	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,३२	०	१,३२
२६३	महिला तिज कार्यक्रम	भाषा तथा संस्कृति	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	५०	०	०	५०
२६४	यु.ज.स. आ.वि. वार्षिक उत्सव कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	५०	०	०	५०
२६५	युवा क्लव खेलकुद सामाग्री वितरण	युवा तथा खेलकुद	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
२६६	स्वयमसेविका प्रोत्साहन पारिश्रमिक	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	६०	६०

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
२६७	साम्सा कृषि कार्यक्रम	कृषि	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२५	०	२५
२६८	जेष्ठ नागरिक तिर्थ यात्रा	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२६१९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	८६	०	०	८६
२६९	कैलाशेश्वरी प्रा.वि. वार्षिक उत्सव कार्यक्रम	शिक्षा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	४०	०	०	४०
२७०	केवा झरना महोत्सव	पर्यटन	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	४०	४०
२७१	कृषि कार्यक्रम	कृषि	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	७५	०	७५
२७२	कार्यालय व्यवस्थापन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	७५	०	७५
२७३	गणेश मन्दिर चतुर्थि कार्यक्रम	भाषा तथा संस्कृति	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२५	०	२५
२७४	गुरुङ्ग समुदाय तमु ल्होसार तथा सामाग्री खरिद	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	७५	०	०	७५
२७५	जलकन्या प्रा.वि. वार्षिक उत्सव कार्यक्रम	शिक्षा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	३०	०	०	३०
२७६	डाँडागाउ दाह सस्कार सहायता	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,७५	०	१,७५
२७७	डाँडागाउ हटिया व्यवस्थापन	भवन, आवास तथा सहरी विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	३०	०	३०
२७८	तामाङ्ग समुदाय सोनाम ल्होसार तथा सामाग्री खरिद	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	७०	०	७०
२७९	थामडाँडा शिवालय मन्दिर पुजारी	भाषा तथा संस्कृति	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२५	०	२५

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
	व्यवस्थापन			ऋण						
२८०	दलित समुदाय पर्व तथा सामाग्री खरिद	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	४०	०	४०
२८१	प्रहरी चौकी चानुवा	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	४०	०	४०
२८२	बाइबल मण्डली चर्च	भाषा तथा संस्कृति	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
२८३	बाज थला गोब्रे सल्ला टोल सामाग्री खरिद	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	४०	०	०	४०
२८४	भजन कृतन समुहहरुलाइ सामाग्री वितरण	भाषा तथा संस्कृति	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
२८५	भुजेल समुदाय पर्व तथा सामाग्री खरिद	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	४५	०	०	४५
२८६	भञ्ज्याङ्ग शिवालय मन्दिर पुजा व्यवस्थापन	भाषा तथा संस्कृति	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२०	०	२०
२८७	भेटेरीनरी	पशुपन्छी विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
२८८	मगर समुदाय माघि पर्व तथा सामाग्री खरिद	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	३०	०	०	३०
२८९	याख्खा समुदाय पर्व तथा सामाग्री खरिद	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	८०	०	०	८०
२९०	विद्युत	उर्जा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	७५	०	७५
२९१	विपद व्यवस्थापन तथा विविध	विपद व्यवस्थापन	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	४,३५	०	४,३५

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
				ऋण						
२९२	स्वास्थ्य	स्वास्थ्य	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	७५	०	७५
२९३	सिंचाइ	जलश्रोत तथा सिंचाइ	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
२९४	ग र घ वर्गका अपाङ्ग सामाजिक सुरक्षा	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७११२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,२०	०	०	१,२०
२९५	एकल पुरुष सामाजिक सुरक्षा ५० देखि ७० वर्ष	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७२१९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	६०	०	०	६०
२९६	एकल महिला सशक्तिकरण	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२७२१९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	४०	०	४०
२९७	सुत्केरी स्वास्थ्य स्याहार कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२७२१९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	७५	०	०	७५
२९८	छेसिङ्ग गोरेटो बाटो मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२०	०	२०
२९९	सडक मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	३,००	०	३,००
३००	खानेपानी	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५६	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,२५	०	१,२५
३०१	थामडाडॉ पर्यटन	पर्यटन	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
३०२	बाला चतुर्दश बजार व्यवस्थापन	भाषा तथा संस्कृति	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	७०	०	७०
८०१०६४०३२०४ महालक्ष्मी नगरपालिकावडा नं.४										
३०३	पदाधिकारी बैठक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा	२११४१	आन्तरिक ऋण - नगद	३	N/A	४८	४८	४८	१,४४

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
		प्रशासनिक		ऋण						
३०४	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	५	५	५	१५
३०५	संचार महसुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१९	०	१९
३०६	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	१०	१०	१०	३०
३०७	बिमा तथा नवीकरण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१४	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१०	१०
३०८	कार्यालय सवारी साधन मर्मत	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
३०९	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	१०	१०	१०	३०
३१०	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	२	N/A	०	४०	४०	८०
३११	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	५	५	५	१५
३१२	चानुवा खेलकुद विकास	युवा तथा खेलकुद	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
३१३	महिला तिज विशेष कार्यक्रम	भाषा तथा संस्कृति	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
३१४	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	२	N/A	०	३५	३५	७०
३१५	जनजाती संस्कृति संरक्षण	लैंगिक समानता तथा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद	१	N/A	०	०	२,००	२,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
		सामाजिक समावेशीकरण		ऋण						
३१६	मेयर टोल सुधार संस्था (१ लाखका दरले)	मानव संशोधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१२,००	०	१२,००
३१७	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	२	N/A	०	३६	३६	७२
३१८	आर्थिक सहायता	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७११२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	१,००	१,००	१,००	३,००
३१९	अन्य सामाजिक सहायता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२७२१९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	५	५	५	१५
३२०	चानुवा स्वास्थ्य चौकी फर्निचर तथा सामान खरिद	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११२३	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२,००	०	२,००
३२१	४ नं. वडा कार्यालयमा सोलार खरिद	उर्जा	३११३२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२,००	०	२,००
३२२	उखुवारी खानिगाउ सडक निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२,००	०	२,००
३२३	सडक मर्मत संहार	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	३,००	०	३,००
३२४	गणेश मन्दिर मर्मत	भाषा तथा संस्कृति	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
३२५	भौतिक पूर्वाधार	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	४,००	०	४,००
३२६	राम जानकी मन्दिर मर्मत	भाषा तथा संस्कृति	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,००	१,००
३२७	जालपा देविथान मन्दिर मर्मत	भाषा तथा संस्कृति	३११६१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
८०१०६४०३२०५ महालक्ष्मी नगरपालिकावडा नं.५										
३२८	पदाधिकारी बैठक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११४१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	४८	४८	४८	१,४४
३२९	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	३	३	३	९
३३०	संचार महसुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	२	N/A	०	१२	१२	२५
३३१	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	२५	०	०	२५
३३२	सडक मर्मत महालक्ष्मी (इन्धन खर्च)	यातयात पूर्वाधार	२२२१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
३३३	बिमा तथा नवीकरण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१४	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	६	०	०	६
३३४	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	५५	०	०	५५
३३५	अरुण बहुउद्देशिय सहकारी प्रिन्टर खरिद	सहकारी	२२३११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
३३६	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
३३७	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	३	३	३	९
३३८	अरुणोदय मा.वि. शैक्षिक अनुदान	शिक्षा	२२४११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२,००	०	२,००
३३९	राम मा.वि. शैक्षिक अनुदान	शिक्षा	२२४११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	२,००	०	०	२,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
				ऋण						
३४०	खेलकुद कार्यक्रम	युवा तथा खेलकुद	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
३४१	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	३०	३०	३०	९०
३४२	डम्पिङ्ग साइट सरसफाई	खानेपानी तथा सरसफाई	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२०	०	२०
३४३	नगर स्वास्थ्य केन्द्र महालक्ष्मी ५	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	५०	५०
३४४	प्रहरी चौकी मौलो पुजा तथा कार्यालय व्यवस्थापन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	३०	३०
३४५	बाली संरक्षण	कृषि	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
३४६	भगवती प्रा.वि. जस्तापाता खरिद	शिक्षा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
३४७	मेयर टोल सुधार संस्था	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	७,००	०	०	७,००
३४८	रामबजार खानेपानी योजना मर्मत	जलश्रोत तथा सिंचाई	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,५०	०	१,५०
३४९	वडा कार्यालय तथा नगर स्वास्थ्य केन्द्र खानेपानी व्यवस्थापन	जलश्रोत तथा सिंचाई	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	५०	५०
३५०	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	५०	०	०	५०
३५१	विपद व्यवस्थापन तथा आर्थिक सहायता	विपद व्यवस्थापन	२७२१९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,५०	०	१,५०

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
३५२	घरभाडा	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२८१४२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	१२	१२	१२	३६
३५३	वडा कार्यालय फर्निचर खरिद	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११२३	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२,००	०	२,००
३५४	सिर्जनशिल प्रा.वि.ग्रिल तथा फर्निचर	शिक्षा	३११२३	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,५०	१,५०
३५५	खारटोल हुप्पे मेलाङ्गचुङ्ग सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	२,००	२,००
३५६	तामाङ्ग गाउ वडा नं ६ जोड्ने सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,००	१,००
३५७	भालुखोला पखाले खोला सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
३५८	महंकाले खालिङ्गगाउ सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	५०	०	०	५०
३५९	रामबजार सार्वजनिक शौचालय हुदै अरुण नदि सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,५०	०	१,५०
३६०	वरडाडा करुम बोटे रामबजार सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
३६१	सिरिसे जुनेली डाडा सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	२,००	२,००
३६२	भोर्लाघारी खानेपानी टंकी निर्माण	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५६	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
३६३	खेलमैदान निर्माण ज्यामिरे	युवा तथा खेलकुद	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
३६४	पखाले खोला देविथान निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
३६५	लेगुवा खानेपानी टंकी	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	५०	०	०	५०
३६६	शिवालय धार्मिक पार्क	भाषा तथा संस्कृति	३११६१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
८०१०६४०३२०६ महालक्ष्मी नगरपालिकावडा नं.६										
३६७	पदाधिकारी बैठक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११४१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	४८	४८	४८	१,४४
३६८	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	१०	१०	१०	३०
३६९	संचार महसुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	४०	०	०	४०
३७०	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	४०	०	४०
३७१	बिमा तथा नवीकरण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१४	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१०	०	०	१०
३७२	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	४६	०	४६
३७३	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
३७४	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१०	०	०	१०
३७५	वडा कार्यालय संचालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
३७६	नागेश्वर मा.वि.अनुदान	शिक्षा	२२४११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२,००	०	२,००
३७७	पञ्चकन्या आ.वि. अनुदान	शिक्षा	२२४११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
३७८	लक्ष्मी देवकोटा आ.वि. अनुदान	शिक्षा	२२४११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
३७९	खेलकुद कार्यक्रम	युवा तथा खेलकुद	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
३८०	जनजाति उत्थान कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
३८१	दलित उत्थान कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
३८२	प्रथम वडा अध्यक्ष खेलकुद रनिङ्ग कप	युवा तथा खेलकुद	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,५०	०	१,५०
३८३	पशु पंक्षि स्वास्थ्य कार्यक्रम	पशुपन्छी विकास	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
३८४	बालबालिका बालविकास	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
३८५	महिला विकास कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,००	१,००
३८६	नागेश्वर गुठी मन्दिर व्यवस्थापन	भाषा तथा संस्कृति	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	५०	०	०	५०
३८७	वडा अध्यक्ष सुशासन	शासन प्रणाली	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
३८८	योजना अनुगमन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	३०	०	३०
३८९	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	२,००	०	०	२,००
३९०	खानेपानी पाइप खरिद	जलश्रोत तथा सिंचाई	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	२,००	०	०	२,००
३९१	जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
३९२	तिज विशेष तथा नारी दिवस	भाषा तथा संस्कृति	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	५०	०	०	५०
३९३	बालि विकास तथा कृषि कार्यक्रम	कृषि	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,५०	०	१,५०
३९४	मठमन्दिर व्यवस्थापन	भाषा तथा संस्कृति	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
३९५	लेगुवा प्रहरी चौकी	शान्ति तथा सुव्यवस्था	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	२५	०	०	२५
३९६	लेगुवा स्वास्थ्य चौकी	स्वास्थ्य	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	७५	०	०	७५
३९७	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
३९८	विविध	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
३९९	सस्कृति पर्यटन तथा पाहुना सत्कार कार्यक्रम	भाषा तथा संस्कृति	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
४००	भैपरी खर्च तथा आर्थिक सहायता	सामाजिक सुरक्षा तथा	२७२१९	आन्तरिक ऋण - नगद	१	N/A	०	३,००	०	३,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
		संरक्षण		ऋण						
४०१	ढुवानी खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२८१४९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
४०२	इन्टरनेट विस्तार (वडा कार्यालय सिकरकटेरी मेनलाइन)	संचार तथा सूचना प्रबिधि	३११३२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
४०३	ओडारे रातमाटे धर्मटार माङ्गमाया सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,५०	०	०	१,५०
४०४	ओडारे सान्ने सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,५०	०	०	१,५०
४०५	राधाकृष्ण मन्दिर	भाषा तथा संस्कृति	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
४०६	सडक मर्मत सुधार	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	२,५०	०	०	२,५०
४०७	वडा कार्यालय सिडि निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	५०	०	०	५०
८०१०६४०३२०७ महालक्ष्मी नगरपालिकावडा नं.७										
४०८	पदाधिकारी बैठक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११४१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	४०	४०	४०	१,२०
४०९	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	४	४	४	१२
४१०	संचार महसुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	४	४	४	१२
४११	बिमा तथा नवीकरण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१४	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	६	०	६

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
४१२	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	४	४	४	१२
४१३	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	भवन, आवास तथा सहरी विकास	२२२३१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,१५	०	०	१,१५
४१४	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	२	N/A	०	१,००	१,००	२,००
४१५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	४	४	४	१२
४१६	उपभोक्ता समिति तालिम तथा योजना व्यवस्थापन	मानव संशाधन विकास	२२५१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	६०	०	०	६०
४१७	महिला/आदिवासी जनजाती/दलित सशक्तिकरण कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
४१८	खेलकुद विकास कार्यक्रम	युवा तथा खेलकुद	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२,००	०	२,००
४१९	योजना/कार्यक्रम अनुगमन तथा व्यवस्थापन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
४२०	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	९५	९५
४२१	अर्खीले मेयर टोल सुधार संस्था योजना/कार्यक्रम	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
४२२	आन्दुङ्ग मेयर टोल सुधार संस्था योजना/कार्यक्रम	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
४२३	खानेपानी विस्तार तथा पाइप खरिद	जलश्रोत तथा सिंचाई	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	४,००	०	४,००
४२४	जालपा यलम्बर मेयर टोल सुधार संस्था	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
	योजना/कार्यक्रम			ऋण						
४२५	जालपादेवी मेयर टोल सुधार संस्था योजना/कार्यक्रम	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
४२६	जितपुर मेयर टोल सुधार संस्था योजना/कार्यक्रम	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
४२७	जितपुर वजार मेयर टोल सुधार संस्था योजना/कार्यक्रम	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
४२८	झोर्ले सेवारो मेयर टोल सुधार संस्था योजना/कार्यक्रम	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,००	१,००
४२९	भैपरी चालु	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	३,००	०	३,००
४३०	याङ्गपाङ्ग मेयर टोल सुधार संस्था योजना/कार्यक्रम	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
४३१	विद्युतिय सामाग्री खरिद	उर्जा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	७५	७५
४३२	विपद व्यवस्थापन	विपद व्यवस्थापन	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
४३३	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	२७	२७	२७	८१
४३४	सामाजिम सुरक्षा तथा पञ्जिकरण व्यवस्थापन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७११२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	५०	०	०	५०
४३५	प्रा.स्वा.केन्द्र औषधी खरिद खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२७२१३	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,००	१,००
४३६	विद्युतिय पोल ढुवानी	उर्जा	२८१४९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
				ऋण						
४३७	घर्तिखोला अर्खोले सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,५०	१,५०
४३८	माकसाबुङ्ग बडहरे सडक मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
४३९	सुव्वागाँउ लामागाउ जानेगाँउ सडक मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
४४०	साफु निगुरे मगुवा ढाड सडक मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
४४१	साल्घाङ्ग निगुरे सडक मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
४४२	मारेक डाँडा खानेपानी ट्याङ्की निर्माण	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५६	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,५०	१,५०
४४३	दुन्धुङ्गवा गुफा जालपादेवी स्थान संरक्षण	भाषा तथा संस्कृति	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	३,००	०	३,००
८०१०६४०३२०८ महालक्ष्मी नगरपालिकावडा नं.८										
४४४	पदाधिकारी बैठक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११४१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	४०	४०	४०	१,२०
४४५	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	५	५	५	१५
४४६	संचार	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	१०	१०	१०	३०
४४७	बिमा तथा नवीकरण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१४	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१५	०	१५
४४८	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार	कार्यालय सञ्चालन तथा	२२२२१	आन्तरिक ऋण - नगद	२	N/A	०	२०	२०	४०

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
	तथा सञ्चालन खर्च	प्रशासनिक		ऋण						
४४९	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	२५	२५	२५	७५
४५०	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	५	५	५	१५
४५१	युवा क्षमता विकास तथा खेलकुद कार्यक्रम	युवा तथा खेलकुद	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	२,५०	२,५०
४५२	महिला/वालबालिका/जेष्ठ नागरिक तथा दलित वर्ग उत्थान कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,५०	०	०	१,५०
४५३	वडा प्रहरी साझेदारी	शान्ति तथा सुव्यवस्था	२२५२९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१४	०	१४
४५४	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	४०	४०
४५५	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	२५	२५	२५	७५
४५६	कृषि पशुपंक्षि तथा संकलन केन्द्र व्यवस्थापन	कृषि	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
४५७	कार्यालय व्यवस्थापन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,५०	०	१,५०
४५८	खानेपानी तथा सिंचाइ कार्यक्रम	जलश्रोत तथा सिंचाई	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
४५९	गरिव बिद्यार्थिसँग वडाध्यक्ष	शिक्षा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
४६०	भजन समुह तथा क्लब व्यवस्थापन	भाषा तथा संस्कृति	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
				ऋण						
४६१	मेयर टोल सुधार संस्था	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	७,००	०	७,००
४६२	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	२५	२५	२५	७५
४६३	स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन तथा सेवा अनुदान	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	३५	०	०	३५
४६४	संस्कृति संरक्षण	भाषा तथा संस्कृति	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
४६५	अग्रेजि माध्यम शिक्षण अनुदान	शिक्षा	२५३११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,००	०	०	१,००
४६६	विद्यालय शैक्षिक अनुदान	शिक्षा	२५३११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२,००	०	२,००
४६७	आर्थिक सहायता तथा विपद व्यवस्थापन	विपद व्यवस्थापन	२७२१९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,७५	०	०	१,७५
४६८	वडामा विद्युत तारपोल ढुवानी	उर्जा	२८१४९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	२५	०	०	२५
४६९	अन्य सडक स्तरोन्नती	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	५,००	५,००
४७०	वडा भरी बाटो मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२,५०	०	२,५०
४७१	८ नं. वडा भवन निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५,००	०	५,००
४७२	एक वडा एक कृषि संकलन केन्द्र स्थापना	कृषि	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	०	०

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
४७३	पात्लेपानी आसपासमा एफ.एम. टावर निर्माण	संचार तथा सूचना प्रबिधि	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	०	०
४७४	संसारे डाँडामा भ्यू टावर निर्माण	पर्यटन	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	०	०
८०१०६४०३२०९ महालक्ष्मी नगरपालिकावडा नं.९										
४७५	पदाधिकारी बैठक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११४१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	३	N/A	४०	४०	४०	१,२०
४७६	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	२	N/A	०	२०	२०	४०
४७७	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२५	०	२५
४७८	बिमा तथा नवीकरण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१४	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१०	०	०	१०
४७९	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	२५	०	२५
४८०	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	९५	०	०	९५
४८१	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१०	०	०	१०
४८२	महिला सशक्तिकरण	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	८५	०	८५
४८३	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	८०	०	०	८०
४८४	अग्रेजि माध्यम	शिक्षा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
				ऋण						
४८५	क्लव संचालन तथा व्यवस्थापन	युवा तथा खेलकुद	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	३५	०	३५
४८६	कृषि तथा पशुपालन	कृषि	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
४८७	खानेपानी तथा सरसफाई	खानेपानी तथा सरसफाई	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१,००	१,००
४८८	दलित/जनजाति/जेष्ठ नागरिक	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	५०	५०
४८९	मठमन्दिर	भाषा तथा संस्कृति	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
४९०	मेयर टोल सुधार संस्था	मानव संशाधन विकास	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	८,००	०	८,००
४९१	युवा तथा खेलकुद विकास	युवा तथा खेलकुद	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१,५०	०	०	१,५०
४९२	वातावरण तथा विपद	विपद व्यवस्थापन	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	५०	०	५०
४९३	विद्युत	उर्जा	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	६०	०	६०
४९४	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	९५	०	९५
४९५	स्वास्थ्य	स्वास्थ्य	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	६०	०	६०
४९६	सामुदायिक वडा प्रहरी साझेदारी	शान्ति तथा सुव्यवस्था	२२७११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	१०	०	०	१०

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
४९७	शिक्षा अनुदान	शिक्षा	२५३११	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,३०	०	१,३०
४९८	आर्थिक सहायता	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७२१९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	७०	०	७०
४९९	घुरघुरे भालुढुङ्गा ग्रामिण सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
५००	धुलपुजे भण्डारी टोल ग्रामिण सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	१,००	०	१,००
५०१	विभिन्न सडक मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	७,००	७,००
५०२	गौरवको आयोजना	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	४,००	०	४,००
५०३	जस्तापाता	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११६१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	३,००	०	०	३,००
कुल जम्मा							७,००,३७	१०,६१,८७	५,०५,३६	२२,६७,६२

महालक्ष्मी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनकुटा
कार्यालयको कोड : ८०१०६४०३३००

रु. हजारमा										
सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
८०१०६४०३५११ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)										
१	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	५,५०,००	५,५०,००	०	११,००,००
२	आधारमुत्त तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	६,३१	०	०	६,३१
३	आधारमुत्त तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२११११	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	४६	०	०	४६
४	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक, चाडपर्व खर्त तथा पोशाक खर्च	तथ्यांक प्रणाली	२११११	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२	N/A	२,६०	०	२,६०	५,२०
५	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरुको तलव भत्ता	कृषि	२११११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	४,५०	४,५०	०	९,००
६	कामका लागि पारिश्रमिक अनुदान	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	२९,०२	०	२९,०२	५८,०५
७	कामका लागि पारिश्रमिक अनुदान (युवा रुप)	सामाजिक	२११११	आई डि ए -	२	N/A	१९,००	०	१९,००	३८,००

		सुरक्षा तथा संरक्षण		सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)						
८	कामका लागि पारिश्रमिक अनुदान (युवा रुप)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१३	१३
९	प्राविधिक सहायकको तलव	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	३,६७	३,६७
१०	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३	N/A	१,३२,००	१,३२,००	१,३२,००	३,९६,००
११	रोजगार संयोजकको तलव	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	४,६८	०	०	४,६८
१२	रोजगार सहायकको तलब	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	३,६७	०	०	३,६७
१३	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव, महगी भत्ता, स्थानीय भत्ता, पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत	स्वास्थ्य	२११११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	२,५४,००	०	०	२,५४,००
१४	प्राविधिक सहायकको पोसाक	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११२१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१०	१०
१५	रोजगार संयोजकको पोसाक	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११२१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१०	१०
१६	रोजगार सहायकको पोशाक भत्ता	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११२१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१०	१०

		संरक्षण								
१७	प्राविधिक सहायकको स्थानीय भत्ता	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११३१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१४	१४
१८	रोजगार संयोजकको स्थानीय भत्ता	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११३१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	१७	०	०	१७
१९	रोजगार सहायको स्थानीय भत्ता	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११३१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	१४	०	०	१४
२०	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायको लागि सञ्चार खर्च	तथ्यांक प्रणाली	२२११२	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१	N/A	५	०	०	५
२१	मेशिनरी आजार तथा फर्निचर मर्मत सम्भार (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	तथ्यांक प्रणाली	२२२२१	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	३	N/A	२०	२०	२०	६०
२२	मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	तथ्यांक प्रणाली	२२३११	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	३	N/A	४०	४०	४०	१,२०
२३	रोजगार सेवा केन्द्रको सञ्चालन (अनुगमन, सञ्चार, स्टेशनरी, मर्मत,अन्य)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२३११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	२,०५	०	०	२,०५
२४	गुनासो सुनुवाई अधिकारी	गरिबी निवारण	२२४११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१,००	१,००
२५	महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक र यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक का तथ्याङ्क संकलन र अधावधिक गर्ने	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२४११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	५०	०	५०	१,००

२६	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	उद्योग	२२५१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	३,००	०	३,००	६,००
२७	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	उद्योग	२२५१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	०	११,३०	११,३०	२२,६०
२८	पालिका स्तरमा ः टाईफाइड खोप अभियान संचालन तथा नियमित खोपमा टाईफाइड खोप शुरुवातको साथै नियमित खोप सुदढीकरण र सरसफाई प्रबद्धनको लागि पालिका र वडा खोप समन्वय समिती र सरोकारवालाहरूको अभिमुखिकरण बैठक १ दिन	स्वास्थ्य	२२५१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	२,०५	०	२,०५
२९	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै चौमासिक एवं बार्षिक समिक्षा	स्वास्थ्य	२२५१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	०	१,००	१,००	२,००
३०	विभागले उपलब्ध गराएको तालिम खाका बमोजिम घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धमा नपा/गापा, वडा कार्यालयका कर्मचारीहरूको लागि तालिम तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन	तथ्यांक प्रणाली	२२५१२	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१	N/A	०	२,४६	०	२,४६
३१	विभिन्न सरुवारोग, नसर्ने रोग, जुनोटिक, मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अन्तरक्रिया कार्यक्रम तथा दिवसहरू (Hypertension, Diabetes, COPD, Cancer Days, आत्महत्या रोकथाम दिवस, मानसिक स्वास्थ्य दिवस, अल्जाईमर दिवस, रेबिज दिवस, विश्व औलो दिवस) मनाउने	स्वास्थ्य	२२५१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	१,२०	०	१,२०
३२	GPE को सहयोगमा कोभिड - १९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाइ सहजीकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२२	जि.पि.ई. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	२	N/A	०	१,००	१,००	२,००
३३	उपचारात्मक सेवा अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (,आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र (स्वास्थ्य चौकी) / आधारभूत अस्पतालको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम संचालन तथा सुद्विधिकरण र आँखा, नाक, कान, घांटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्बन्धि अभिमुखीकरण तथा बिद्यालय स्क्रीनिंग कार	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	२,५०	०	२,५०	५,००
३४	कम्युनिटि डट्स कार्यक्रम कार्यक्रम संचालन, स्थानीय तह क्षयरोग मुक्त पालिका सम्बन्धी कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	३२	३२
३५	क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ्य सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार -	१	N/A	०	१,७३	०	१,७३

	सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम, घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण, समुदायमा क्षयरोगका विरामीहरूको खोजपडतालका लागि क्षमता अभिवृद्धि तथा परिचालन ।			नगद अनुदान						
३६	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याकं अध्यावधिक कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	१,००	०	१,००
३७	कोभिड - १९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाइ सहजीकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२२	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	०	३४	३४
३८	कोभिड - १९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाइ सहजीकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	४,६६	०	४,६६
३९	कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरूको रोकथाम, नियन्त्रण तथा निगरानीका लागि सरोकारवाला सँगको अन्तरक्रिया तथा RRT, स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	५०	०	५०
४०	कोभिड १९ विरुद्ध खोप अभियान संचालन ब्यवस्थापन खर्च -पालिकास्तरिय समिक्षा तथा योजना र पालिका तथा स्वास्थ्य सस्था स्तरिय सुपरिवेक्षण_	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	१,८७	०	१,८७
४१	परिवार नियोजन किशोर किशोरी तथा प्रजनन् स्वास्थ्य कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	४,४०	०	४,४०
४२	पशुपंक्षी आदीबाट हुने ईन्फुएन्जा, बर्ड फ्लु, AMR, सिष्टिसर्कोसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस आदि विभिन्न सरुवारोग सम्बन्धि रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	२०	२०
४३	पोषण विशेष (स्वास्थ्य) क्षेत्रका कार्यक्रम सञ्चालन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	युरोपियन युनियन - नगद अनुदान (बैदेशिक)	२	N/A	१,७०	०	१,७०	३,४०
४४	पोषण संवेदनशील (खानेपानी तथा सरसफाइ, कृषि, पशुसेवा, महिला तथा बालबालिका, शिक्षा र शासकीय प्रवन्ध) क्षेत्रका कार्यक्रमहरू सञ्चालन)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	युरोपियन युनियन - नगद अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	०	४,६०	४,६०
४५	बास्त्राको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम सञ्चालन	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	०	७,५०	७,५०	१५,००

४६	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३	N/A	४,८३	४,८३	४,८३	१४,४९
४७	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, न्यानो झोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	०	४,००	४,००	८,००
४८	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	१४,९२	०	१४,९२
४९	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	शिक्षा	२२५२२	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	१,०८	०	१,०८
५०	राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	युवा तथा खेलकुद	२२५२९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१,००	१,००
५१	स्थलगत अनुशिक्षण गरि स्वास्थ्यकर्मिहरूको क्षमता अभिवृद्धि एवं तथ्यांकको गुणस्तर सुनिश्चित, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध बार्षिक समिक्षा तथा उपचार नतिजाको कोहर्ट विश्लेषण	स्वास्थ्य	२२५२९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	६०	०	६०
५२	स्थानीय तहका कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरूको लागि अनुगमन तथा मुल्यांकन खर्च	तथ्यांक प्रणाली	२२६११	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१	N/A	०	७२	०	७२
५३	अति गरिब परिवारहरूको लागि कम्तिमा १० जनाको लागि हुने गरी साझा सुविधा केन्द्रको स्थापना।	उद्योग	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	०	२,५०	२,५०	५,००
५४	अन्य विविध खर्च-Mobilization of CSOs, Civic Groups, NGOs for increased social accountability	तथ्यांक प्रणाली	२२७११	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२	N/A	०	२३	२३	४६
५५	अन्य विविध खर्च-Periodic meeting costs of LGPCC	तथ्यांक प्रणाली	२२७११	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१	N/A	२३	०	०	२३
५६	आ.व. २०७७/७८ मा स्थापना भएका कृषि तर्फका साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम निरन्तरता	कृषि	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३	N/A	४,००	४,००	४,००	१२,००

५७	आ.व. २०७७/७८ मा स्थापना भएको बंगुरको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम निरन्तरता	कृषि	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३	N/A	२,००	२,००	२,००	६,००
५८	आ.व. २०७७/७८ मा स्थापना भएको बाख्राको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम निरन्तरता	कृषि	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	३,५०	०	३,५०	७,००
५९	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	स्वास्थ्य	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३	N/A	५,००	५,००	५,००	१५,००
६०	ईपिडेमियोलोजी रिपोर्टिङ	कृषि	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	६	०	०	६
६१	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक दैनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायात खर्च	तथ्यांक प्रणाली	२२७११	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२	N/A	०	५४	५४	१,०८
६२	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	कृषि	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	०	१,५०	१,५०	३,००
६३	छुपी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कृषि	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	०	९,९७	९,९७	१९,९४
६४	तरकारी बालीको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम सञ्चालन	कृषि	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	०	६,००	६,००	१२,००
६५	नियमित खोप सुदृढीकरण, पूर्ण खोपको दीगोपना र सरसफाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम निरन्तरताको लागि सुक्ष्मयोजना अद्यावधिक र पालिका समन्वय समितिको अभिमुखिकरण र योजना २ दिन र पूर्णखोप न.पा., गा.पा. सुनिश्चितताको लागि स्वास्थ्यकर्मिबाट वडामा घरधुरी सर्वेक्षण, पालिका ब	स्वास्थ्य	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	२,१०	२,१०
६६	पोषण कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	३,०९	३,०९
६७	मत्स्य मिसन कार्यक्रम	कृषि	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	०	१०,००	१०,००	२०,००
६८	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च, वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	स्वास्थ्य	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	१०,००	०	१०,००
६९	विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा/आमा समुह तथा महिला स्वास्थ्य	स्वास्थ्य	२२७११	नेपाल सरकार -	१	N/A	०	१,००	०	१,००

स्वयंसेविकाहरूका लागि सामाजिक व्यवहार परिवर्तन कार्यक्रम											
७०	सञ्चार सामाग्री प्रसारण तथा छपाई (सञ्चार र पहुँच अभियान सञ्चालन)	तथ्यांक प्रणाली	२२७११	नगद अनुदान आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२	N/A	०	१,००	१,००	२,००	
७१	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण	उद्योग	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	१,४०	०	१,४०	
७२	स्वास्थ्य संस्थामा आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी, रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छपाइ तथा फोटोकपी, ई-टि.बि रजिस्टर अध्यावधिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	३५	३५	
७३	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	शिक्षा	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१४,९१	१४,९१	
७४	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	शिक्षा	२२७११	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	१,०८	०	१,०८	
७५	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	शिक्षा	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	३४,०३	३४,०३	
७६	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	शिक्षा	२२७११	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	२,४८	०	२,४८	
७७	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	शिक्षा	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	१७,०१	०	०	१७,०१	
७८	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	शिक्षा	२२७११	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	१,३९	०	०	१,३९	
७९	सिबिआईएमएनसिआई Onsite कोचिङ्ग र समता तथा पहुँच कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२७११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	२,००	०	०	२,००	
८०	हात्तिपाईले रोग बिरुद्धको आम औषधी सेवन (MDA) कार्यक्रम सञ्चालन	स्वास्थ्य	२२७११	नेपाल सरकार -	१	N/A	०	८,१०	०	८,१०	

(१३ जिल्लाका १३८ पालिकाहरू)				नगद अनुदान						
८१	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२५३११	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	२	N/A	०	३,२२	३,२२	६,४४
८२	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	८८,५७	०	८८,५७
८३	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	०	११,७९	११,७९	२३,५८
८४	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२५३११	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	०	१,७२	१,७२
८५	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३	N/A	३८,६२	३८,६२	३८,६२	१,१५,८६
८६	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२५३११	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	०	८,४१	८,४१
८७	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२५३११	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	२	N/A	१,६१	०	१,६१	३,२२
८८	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	०	२२,१४	२२,१४	४४,२९
८९	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२५३११	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	२,४६	०	०	२,४६
९०	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	३३,७५	०	३३,७५
९१	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२	N/A	०	४७,५५	४७,५५	९५,११

९२	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शिक्षा	२५३११	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	६,९२	०	६,९२
९३	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढीकरण (कम्प्युटर, फर्निचर फिक्चर्स, क्यामरा, अन्य विद्युतीय उपकरण)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	३११२३	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	२,००	२,००
९४	स्वास्थ्य सूचना साथै आइ एम यू सुदृढीकरण कार्यक्रम	स्वास्थ्य	३११३२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	२,००	२,००
९५	महालक्ष्मी नगरपालिका ५ र पास्रीवास नगरपालिका ५ को बीचमा पर्ने माडयापखोला पपलि कटहरे झोलुङ्गे पूल,लेगुवा झरना, महालक्ष्मी नगरपालिका, धनकुटा	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	१५,००	१५,००
९६	नवीकरणीय ऊर्जा प्रवधि जडान (वायोग्याँस/विद्युतीय चुलो/सुधारिएको चुलो/सौर्य ऊर्जा)	ऊर्जा	३११५३	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	८,००	८,००
९७	आस्रेखोला सिप्रिंग कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	५,५०	०	५,५०
९८	आस्रेखोला सिप्रिंग कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	०	८,२६	८,२६
९९	जनकल्याण सतही कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	०	१८,९५	१८,९५
१००	जनकल्याण सतही कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	१२,६३	०	१२,६३
१०१	जनता महालक्ष्मी सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	२२,५२	२२,५२
१०२	जनता महालक्ष्मी सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	०	३३,८०	३३,८०

१०३	ताकमारे सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१२,६६	१२,६६
१०४	ताकमारे सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	१९,००	०	१९,००
१०५	पखाले खोला ढोडे सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	०	९,२७	९,२७
१०६	पखाले खोला ढोडे सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	६,०१	६,०१
१०७	पुछार कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	०	२६,१५	२६,१५
१०८	पुछार कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१७,४२	१७,४२
१०९	पूरान तिने चौतारा झरना कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	०	१०,३३	१०,३३
११०	पूरान तिने चौतारा झरना कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	६,८८	६,८८
१११	भालुखोला पाखा आन्दुंगसिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	०	५,२५	५,२५
११२	भालुखोला पाखा आन्दुंगसिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	३,५०	३,५०
११३	माझ कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	२४,८८	२४,८८
११४	माझ कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाइ	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड -	१	N/A	०	०	३६,९९	३६,९९

		सिंचाई		एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)							
११५	केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय, विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोनन्ति भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	३११५९	एस.एस. डि. पि. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१	N/A	०	५,००	०	५,००	
११६	केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय, विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोनन्ति भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	६५,००	६५,००	
११७	ढुङ्गे बगैचा पर्यटन पूर्वाधार निर्माण वडा नं.९	पर्यटन	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	६,००	०	६,००	
११८	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम :-प्रदेश नं. १ को धनकुटा जिल्ला क्षेत्र नं. १ अन्तर्गत महालक्ष्मी नगरपालिका- २९२ वटा	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	६७,००	६७,००	
८०१०६४०३५१२ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष अनुदान)											
११९	महालक्ष्मी नगरपालिकाको लिफ्टिङ्ग प्रविधिबाट शुद्ध खानेपानी सुविधा विस्तार आयोजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	०	०	२,५३,००	२,५३,००	
८०१०६४०३५१३ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम(समपुरक अनुदान)											
१२०	मुलखर्क डाडाँगाउँ सडक(क्रमागत आयोजना)	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१	N/A	२१,००	०	०	२१,००	
१२१	महालक्ष्मी नगरपालिकाको हलेदे बैकुण्ठे ग्रामिण सडक स्तरोन्नती आयोजना (क्रमागत आयोजना)	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	२	N/A	२१,००	०	२१,००	४२,००	
कुल जम्मा							११,४१,६६	११,२१,४२	११,४३,९१	३४,०७,००	

महालक्ष्मी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनकुटा
कार्यालयको कोड : ८०१०६४०३३००

रु. हजारमा										
सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन			
							प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा
८०१०६४०३५२१ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)										
१	अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनःस्थापना कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	२०,५८	२०,५८
२	स्थानिय तहमा लैलिङ्क हिंसा निवारणका लागि संरक्षण कोष स्थापना	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	५०	५०
३	ओख्रेखोला सिप्रिङ्ग कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	५,५०	५,५०
४	जनता महालक्ष्मी सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	२२,५३	२२,५३
५	जलकल्याण सतही कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१२,६३	१२,६३
६	ताकमारे सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१२,६६	१२,६६
७	पखाले खोला ढोडे सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	६,०२	६,०२
८	पुछार कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	१७,४३	१७,४३
९	पुरान तिने चौतारा झरना कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	६,८८	६,८८
१०	भालुखोला पाखा आन्दुङ्ग सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	३,५०	३,५०
११	माझ कुलो सिंचाइ योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	२४,६६	२४,६६

८०१०६४०३५२३ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान)											
१२	जितपुर मारेक चानुवा धर्मदेवी सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	५०,००	५०,००	
१३	जितपुर-डाँडागाउँ सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१	N/A	०	०	५०,००	५०,००	
कुल जम्मा										२,३२,८९	२,३२,८९

रातो किताब